

НЕ РЫЗЫКУЙЦЕ
ЖЫЦЦЁМ
ДЗЯЦЕЙ

3

КАЗКІ
СЛУЖАЦЬ
НЕ ТОЛЬКІ
ДЗЕЦЯМ

13

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

8

ЧРВЕНЯ 2021 г.

АЎТОРАК

№ 106 (29475)

ЦЫТАТА ДНЯ

Аляксандр КАДЛУБАЙ,
намеснік міністра
адукацыі:

«На 1 верасня 2020 года ў сістэме Міністэрства адукацыі функцыянавала 2766 устаноў агульнай сярэдняй адукацыі (без уліку устаноў спецыяльнай адукацыі, якія рэалізуюць адукацыйныя праграмы агульнай сярэдняй адукацыі). Адукацыйны працэс на беларускай мове ажыццяўляецца ў 1258 з іх, што складае 45,5% ад агульнай колькасці. Для шырокага інфармавання насельніцтва накіраваны выкладанні на беларускай мове ўстановаў адукацыі праводзяць адпаведную работу на бацькоўскіх сходах, пасяджэннях педагогічных саветаў, культурна-асветніцкіх мерапрыемствах, размяшчаюць інфармацыю на сваіх сайтах. Так што пры жаданні любы навучэнец можа атрымаць адукацыю на роднай мове».

Пад мірным небам Беларусі

Дзень народнага адзінства будзем адзначаць 17 верасня

Фота: Аляксандр КЕШЧУКА

У Беларусі заснавана новае дзяржаўнае свята — Дзень народнага адзінства. Адпаведны Указ № 206 Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка падпісаў 7 чэрвеня.

Дзень народнага адзінства будзе адзначацца 17 верасня (не выхадны дзень). «Гэты дзень стаў актам гістарычнай справядлівасці ў адносінах да беларускага народа, падзеленага супраць яго волі ў 1921 годзе ва ўмовах Рызскага мірнага дагавора, і назаўсёды замацаваўся ў нацыянальнай гістарычнай традыцыі», — расказаў у прэс-службе.

Адноўленае ў 1939 годзе адзінства дало магутнасць Беларусі выстаяць у гады Вялікай Айчыннай вайны, заняць пачэснае месца ў міжнароднай супольнасці, стаць адным з сузаснавальнікаў Арганізацыі Аб'яднаных Нацый.

«Сёння беларускі народ адзін у выбары стратэгічнага курсу на развіццё моцнай, суверэннай і працэтнаючай краіны. Устаноўленне Дня народнага адзінства 17 верасня падкрэслівае пераемнасць пакаленняў, непахіснасць і самадастатковасць беларускай нацыі і дзяржаўнасці», — заявіў у прэс-службе кіраўнік дзяржавы.

Надзея ЛАЗАРЭВІЧ:

Моцны слабы пол

«ТОЕ, ШТО АБЯЦАЮ, Я РАБЛЮ...»

Генеральны дырэктар кіруючай кампаніі «Бабруйскаграмаш» пра бізнес, дамскія сакрэты і веру ў Бога

Сёння мы запускаем новы праект, мэта якога — расказаць пра выдатных беларускіх жанчын, якія займаюць лідзюруючую пазіцыю ў грамадстве. Нядаўна ў краіне загаварылі пра такую з'яву, як жаночае прадпрыемальніцтва. Эксперты сведчаць, што апошнім часам кіраўнікоў высокага ўзроўню сярод жаночага полу становіцца ўсё больш. Са сферы паслуг яны ўсё актыўней пераключаюцца на такія не вельмі жаночыя кірункі, як лесанарыхтоўка, будаўніцтва, дрэваапрацоўчая галіна... А яшчэ яны ўзначальваюць сур'ёзныя дзяржаўныя суб'екты народнага гаспадарання, займаюць адказныя пасты ў розных сферах дзейнасці. Наша сённяшняя гераіня наогул адзіны ў краіне кіраўнік машынабудаўнічага холдынга.

Пра тое, як паказчыкі прадпрыемстваў — удзельніцаў кампаніі апошнім часам ідуць уверх, можна прасачыць па іх сайтах. Мы ж паразмаўляем пра іншыя рэчы, больш асабістыя і патаемныя. Умова, якую ставім перад суразмоўцамі нашага праекта, — поўная шчырасць і бестароннасць. Такім чынам, знаёмімся з нашай першай гераіняй — генеральным дырэктарам кіруючай кампаніі «Бабруйскаграмаш» Надзеяй Лазарэвіч.

СТАР. 5

І мы там былі!

«ВЫТОКІ» ЯРКАГА ЛЕТА ЗНАЙШЛІ Ў ОРШЫ

На Віцебшчыне адбылося
рэспубліканскае свята

Сонечна, па-творчаму ярка і па-спартыўнаму весела там прайшло спартыўна-масавое мерапрыемства «Вытокі. Крок да Алімпіады». Аршанцы зрабілі яго 5 чэрвеня, у культурна-спартыўны дзень свята. А да гэтага ў горадзе прайшлі адукацыйны лекцыі і семінары, круглыя сталы, выстаўкі і канцэрты.

СТАР. 9

ISSN 1990 — 763X

2 1 1 0 6 >

9 771990 763008

Ідзе падпіска на «Звязду» на III квартал і II паўгоддзе

Мы абяцаем нясумнае лета з любімай газетай

ЗАСТАВАЙЦЕСЯ З НАМІ — БУДЗЕ ЦІКАВА!

У краіне працягваецца падрыхтоўка да VIII Форуму рэгіёнаў Беларусі і Расіі

Учора пад кіраўніцтвам спікера верхняй палаты парламента Наталлі КАЧАНАВАЙ прайшоў пасяджэнне арганізацыйнага камітэта па правядзенні форуму, які традыцыйна праходзіць штогод пад эгідай Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь і Савета Федэрацый Федэральнага Сходу Расійскай Федэрацыі.

Да ўдзелу ў пасяджэнні былі запрошаны парламентарыі, кіраўнікі аб'явіўшыхся ў старшынкі міністэрстваў і ведамстваў Беларусі. Нагадаем, летась Форум рэгіёнаў прымаў у Мінск і Мінская вобласць, а сёлета ён адбудзецца ў Маскве і Падмаск'е ў 29 чэрвеня да 1 ліпеня. Галоўная тэма — навукова-тэхнічнае супрацоўніцтва ў эпоху лічбавізацыі.

Узначаліць арганізацыйны камітэт па падрыхтоўцы і правядзенні форуму даручана намесніку старшынкі Савета Рэспублікі Анатолію ІСАЧАНКУ. Паводле яго слоў, у праграме форуму запланаваны пленарнае пасяджэнне, работа профільных секцый, пасяджэнне міжпарламенцкай камісіі Савета Рэспублікі і Савета Федэрацыі па міжрэгіянальным супрацоўніцтве, пройдзе серыя рэгіянальных мерапрыемстваў і ўзровень важных пасяджэнняў, сустрач і дыскусій.

У работу па падрыхтоўцы форуму актыўна ўключыліся сенатары. Яшчэ напрыканцы мая ў Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па эканоміцы, бюджэце і фінансах прайшла сустрэча з шэрагам яго ўдзельнікаў. Размова ішла аб найбольш эфектыўным і выніковым выкарыстанні лічбавізацыі ў фарміраванні адзінай навукова-тэхналагічнай прасторы Саюзнай дзяржавы. Тады ў абмеркаванні выступілі намеснік міністра прамысловасці Дзмітрый Харытончык, прадстаўнікі Міністэрства эканомікі, Дзяржаўнага камітэта па навуцы і тэхналогіях, Аб'яднанага інстытута праблем інфарматыкі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі і іншыя. У ходзе сустрэчы былі ўзгоднены асобныя пытанні работы секцый, вызначаны ключавыя моманты яе парадку дня, выказаны шэраг слушных прапановаў.

На думку Наталлі Качанавай, тэма навукова-тэхнічнага супрацоўніцтва дзвюх саюзных дзяржаў у эпоху лічбавізацыі выклікае вялікую цікавасць у беларускага і расійскага бакоў. Гэта і зразумела, бо ёсць магчымасць разгледзець асноўныя напрамкі развіцця навукова-тэхнічнага супрацоўніцтва ў сферы лічбавых тэхналогій, акрэсліць перспектывы інтэграцыі лічбавых адукацыйных рэсурсаў абедзвюх краін, вызначыць ролю лічбавізацыі ў фарміраванні адзінай навукова-тэхналагічнай прасторы Саюзнай дзяржавы, яшчэ раз абмеркаваць пытанні навуковага ўзаемадзеяння.

Спікер верхняй палаты парламента падкрэсліла, што яна і яе беларускія калегі змогуць сустрэцца з расійскімі парламентарыямі асабіста, чаго яны былі пазбаўлены летась. А асабісты стасункі спрыяюць усталяванню кантактаў і перагаворнаму працэсу, дазваляюць лепш абмеркаваць сумесныя праекты, падпісаць нямаля розных дагавораў і кантрактаў. У гэтым кірунку ўжо ёсць сур'ёзныя напрацоўкі.

А ўдзел у форуме кіраўнікоў абедзвюх дзяржаў, якія заўсёды надавалі яму вялікае значэнне, будзе садзейнічаць плённай працы яго ўдзельнікаў, адзначыла Наталлі Качанова.

Ляанід ТУГАРЫН.

«Зыходзіць будзем з інтарэсаў інвестара і інтарэсаў нашай эканомікі, дзяржавы, грамадства»

Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка прыняў з дакладам

кіраўніка адміністрацыі індустрыяльнага парка «Вялікі камень» Аляксандра Ярашэнку

Кітайска-беларускі праект «Вялікі камень» прыцягвае рэзідэнтаў асаблівамі фінансавымі, інфраструктурнымі, лагістычнымі ўмовамі. Колькасць кампаній-удзельнікаў прырасце ў год амаль на 15 %, сёння іх зарэгістравана амаль 70. Асноўныя напрамкі (так званыя кластары), якія найбольш цікавыя парку, — аўтакампаненты; электратранспарт і электрабудаванне; медыцынская прадукцыя, фармацэўтыка; комплексная лагістыка.

Планы адміністрацыі на найбліжэйшую пяцігодку — павялічыць прадстаўніцтва рэзідэнтаў у 2,5 раза, прыцягнуць інвестыцыі ў 1 мільярд долараў ЗША. Планы амбіцыйныя, улічваючы, што суседнія дзяржавы таксама робяць шмат для фарміравання асобных эканамічных зон і запрашэння туды кампаній. Відавочна, каб заставацца цікавымі партнёрам, прапавя ўмовы «Вялікага каменя» павінны ісці ў нагу з часам, прыстававацца да рэалізацыі. З гэтай мэтай урадам падрыхтаваны праект Указа Прэзідэнта па карэкціраванні ўмоў дзейнасці парка: ён прадугледжвае спрашчэнне адміністрацыйных працэдур, большую самастойнасць органаў кіравання парка, пашырэнне відаў дзейнасці.

Абмеркаванне прапанаванага дакумента з Прэзідэнтам стала нагодай для сустрэчы ў Палацы Незалежнасці.

«**Эксістэнца парка прыцягальна асаблівамі фінанса-**

мне гэта прапісана, што мы не надумана, а рэальна атрымалі, тады мы будзем рабіць нейкія дадатковыя крокі», — заявіў кіраўнік краіны.

Ён сцвярджае, што нельга прымаць нарматыўна-прававыя акты, не ўпэўніўшыся ў выніках папярэдніх падобных рашэнняў. Прэзідэнт дадаў, што ў парк рэалізоўваюцца праекты 69 рэзідэнтаў з заснавальнікамі з 13 краін (гэта і Кітай, і Германія, і Швецыя, і ЗША), капіталакладанні — каля 1,5 мільярда долараў.

«Надзвычайны вынік. **Але практыка паказала, што асобныя кірункі прававога рэгулявання, магчыма, патрабуюць удалення і развіцця.** Жыццё ж ідзе. Колькі парку сёння гадоў? Ну, 10 гадоў ён ужо працуе на пэўных прававых умовах. Скажыце там ужо цэлы горад са сваімі, можна сказаць, несупярэчнымі для Рэспублікі Беларусі нормаўмі, мараллю і вытворчасцямі», — заўважыў Прэзідэнт.

Па яго слоўх, у парка ёсць значныя вынікі асабіста ў плане павелічэння інвестыцыйных укладанняў, нароччыва эканамічнага эфекту.

«Як я ўжо сказаў, урадам падрыхтаваны праект Указа, у якім прапаноўваецца адкарэ-

ціраваць нейкія ўмовы функцыянавання гэтага парка, а таксама палепшыць рэгуляванне бізнесу ў ім. Пра гэта сёння і павінна ісці размова. Прапануецца стварэнне там кластараў прамысловых і іншых, падтрымка інавацыйнай дзейнасці», — адзначыў кіраўнік краіны.

Што датычыцца кластараў і іх арганізацыйнай структуры, ён падкрэслівае, калі тыя неабходны, будзем ісці гэтым шляхам.

«Паляпшэнне інавацыйнай дзейнасці, падтрымка інавацыйнай дзейнасці — што яшчэ неабходна да таго, што ўжо створана? Таму што льготныя ўмовы, рэжым у парку вельмі прыцягальныя. Магчыма, мы часоўсці не стварылі. **Зыходзіць будзем выключна з інтарэсаў інвестара і інтарэсаў нашай эканомікі, нашай дзяржавы, нашай грамадства. Тут павінне быць наш інтарэс: што мы атрымаем дадаткова. Калі мы нешта атрымаем, значыць, трэба прымаць нейкія меры. Калі мы проста каб дагэдзіць нейкім інвестарам гэта робім, без карысці дзяржаве, наўрад ці такія прапановы мною будуць падтрыманы»**, — рэзюмаваў Аляксандр Лукашэнка.

Марыя ДАДАЛКА.

• Каментарый у тэму

Кіраўнік адміністрацыі індустрыяльнага парка «Вялікі камень» Аляксандр Ярашэнка пасля нарады выказаў спадзяванне, што Указ будзе падпісаны ў найбліжэйшы час. Па яго словах, гэта ўжо чацвёрты нарматыўна-прававы акт Прэзідэнта аб развіцці парка. Першы падпісаны ў 2012, другі — у 2014, трэці — чатыры гады таму.

«Перспектывы праекта Кітайска-беларускага індустрыяльнага парка вельмі вялікія. Для таго каб надаць дадатковы імпульс гэтай праекту, на разгляд кіраўніку краіны ўнесены шэраг навацый. Яны перад усім накіраваны на спрашчэнне, дэбюракратызацыю вядзення бізнесу, прыцягненне інвестараў», — сказаў Аляксандр Ярашэнка. Як прыклад, выкарыстанне навацыйных нормаў у будаўніцтве паспрыяла скарачэнню тэрмінаў узвядзення прадпрыемства «МАЗ-Вэйчай».

Па праекце Указа адміністрацыі парка прапануецца надаць дадатковыя паўнамоцтвы, якія раней былі ў мясцовых выканаўчых улад. Кіраўніцтва парка такім чынам атрымае каля 900 працэдур адміністрацыйна-дазвольнага характару.

«Гэта спрашчае, надае празрыстасць і эфектыўнасць працэдурам. Больш за то, свае адміністрацыйныя працэдурныя мы ажыццяўляем у электронным выглядзе. І наша задача на перспектыву ў тым, каб максімальна ажыццяўляць працэдурны ў беспяпярэвым выглядзе», — дадаў кіраўнік парка.

Яшчэ адна магчымая навацыя для парка — развіццё стартапаў. У «Вялікім камені» ў снежні 2020 адкрыўся цэнтр супрацоўніцтва ў галіне трансфармацыі навукова-тэхнічных дасягненняў. Як паведаміў Аляксандр Ярашэнка, у Прэзідэнта папярсілі даць магчымасць ідэям, што туды прыходзіць, працаваць у льготным парадку.

«Гэта не рэзідэнты, а інавацыйныя стартапы, якія будуць падтрымлівацца праз наданне льготных палітык, што ёсць у рэзідэнтаў. Гэтае права мы даём на два гады», — сказаў кіраўнік «Вялікага каменя».

Навацыя па Указе таксама дазваляць прыцягнуць яркныя, буйныя інвестпраекты, прастымуюць стварэнне субаркаў у правінцыях КНР і заснаванне сумесных тэхналагічных кластараў.

«Галоўнае патрабаванне кіраўніка краіны пры разглядаванні гэтага праекта — эканамічныя і фінансавыя вынікі ад праекта «Вялікі камень» пры прыняцці адпаведнай новай заканадаўчай базы. Мы лічым, што

такія магчымасці сур'ёзныя. Галоўнай мэтай ставім дасягнуць значных эканамічных вынікаў. Мы не гонімся за колькасцю рэзідэнтаў, за паказчыкамі. Важна, каб гэты праект працаваў ва ўзаемадзеянні і на эканоміку Рэспублікі Беларусь, і для нашых грамадзян», — заявіў Аляксандр Ярашэнка.

Ён адзначыў, што ў парк больш за 80 % супрацоўнікаў — беларусы, сярэдні заробак складае каля 2700 рублёў.

Па словах Аляксандра Ярашэнка, з прыняццем акта будзе заснавана юрыдычна-прававая норма для ўкаранення тэхналогій 5G і штурхана інтэлекту. Сур'ёзным чынам разглядаюць перспектыву работы ў кірунку традыцыйнай кітайскай медыцыны.

«Жыццё патрабуе навацый, таму што нельга стаць на месцы ў заканадаўчым плане. І пэўныя аспекты на будучыню, пра якія мы далажылі, даюць і нам, і нашым кітайскім партнёрам, і іншым замежным інвестарам пасыл, што мы застаёмся верныя прынцыпам прыцягнення інвестараў на самых выгадных умовах, а Кітайска-беларускі індустрыяльны парк «Вялікі камень» дае самыя лепшыя ўмовы вядзення бізнесу ў Рэспубліцы Беларусь», — рэзюмаваў кіраўнік устаноў.

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Краіны G7 ухвалілі мінімальныя памер падатку на прыбытак карпарацый

Краіны «Вялікай сямёркі» дамовіліся ўвесці мінімальныя падаткі на прыбытак для транснацыянальных карпарацый, які складае 15 працэнтаў, паведаміла BBC News. Міністры фінансаў, якія сабраліся ў Лондане, дамовіліся змагацца

з ухіленнем ад выплаты падаткаў, прымушаючы кампаніі плаціць больш у тых краінах, дзе яны вядуць бізнес. «Міністры фінансаў G7 пасля шматгадových дыскусій дасягнулі гістарычнага пагаднення аб рэфармаванні глабальнай падатковай сістэмы, каб зрабіць яе прадатнай для глабальнай лічбавай эпохі і, што вельмі важна, каб яна была справядлівай», — заявіў міністр фінансаў Вялікабрытаніі Рышы Сунак у відэазвароце. Рашэнне, абвешчанае паміж ЗША, Вялікабрытаніяй, Францыяй, Германіяй, Канадай,

Італіяй і Японіяй, а таксама ЕС, можа прывесці да прытоку мільярдаў долараў да ўрадаў для пагашэння даўгоў, якія ўзніклі ў час крызісу з-за пандэміі каранавіруса.

Сальвадор зробіць біткойн афіцыйным плацежным сродкам

Сальвадор стане першай у свеце краінай, якая зробіць біткойн законным плацежным сродкам нароўні з доларам, паведаміў тэлеканал CNN. У відэатрансляцыі канферэнцыі Bitcoin 2021 у Маямі прэзідэнт Наіб Букель абвясціў аб партнёрстве Сальвадора з кампаніяй Digital wallet Strike для стварэння сучаснай фінансавай інфраструктуры краіны з выкарыстаннем тэхналогій біткойн. Па словах Букеля, ён мае намер унесці адпаведны законпраект у кангрэс ужо на наступнай тыдні. Джэк Малерс, заснавальнік аплатнай платформы

Lightning Network Strike сказаў, што гэты крок дапаможа раскрасць моц і патэнцыял біткойна для паўсядзённага выкарыстання і гэта прынесе карысць прыватным асобам, прадпрыемствам і паслугам дзяржаўнага сектара.

160 чалавек сталі ахвярамі нападения на вёску ў Буркіна-Фасо

Да 160 чалавек вырасла колькасць загінулых у выніку нападения баевікоў на вёску Солхан у правінцыі Яга на поўначы Буркіна-Фасо, паведаміў AFP. Сярод загінулых 20 дзяцей. Яшчэ каля 40 чалавек паранена. У краіне аб'яўлена 72-гадзінная жалоба. Генеральны сакратар ААН Антоніу Гутэрыш заявіў, што абураны гэтым нападам. CMI падазраюць у нападзе джихадзістаў, якія ўсё больш актыўна дзейнічаюць у рэгіёне Сахель Заходняй Афрыкі, нягледзячы на прысутнасць там больш за 5 тысяч французскіх міратворцаў. Больш як 1,1 млн жыхароў Буркіна-Фасо ў сувязі з пагрозай яшчэ жыццям вымушаны былі пакінуць свае дамы.

СТАНЬЦЕ ДЗІЦЯЦІ ПРЫКЛАДАМ І НЕ РЫЗЫКУЙЦЕ

Каб не апынуцца ў цэнтры выпускаў надзвычайных здарэнняў

Вядома, пасля нараджэння дзіцяці жыццё яго маці і таты ўжо ніколі не будзе ранейшым — яны штохвілінна нясуць адказнасць. А яшчэ бацькі могуць стаць для сваіх дзіцячак найлепшым, так і найгоршым прыкладам для пераймання. Дзеці «люстэраў» наша стаўленне да самога жыцця. Летнія канікулы — час павышанага насяржогі з боку дарослых. А яшчэ — час чвароза ацаніць, ці робім мы ўсё магчымае для бяспекі нашых дзіцячак. Па вопыце мінулых гадоў, адзначаюць спецыялісты, даволі часта пагроза для жыцця і здароўя непаўналетняга абумоўлена няправільнымі, неабачлівымі паводзінамі саміх дарослых з ліку родных, якія наглядаюць за дзецьмі.

ХАЦЕЎ ПАСМАЖЫЦЬ ШАШЛЫКІ

Як гэта — аказалася па той бок навіны ў выпуску надзвычайных здарэнняў, цяпер будзе горка ўспамінаць 24-гадовы мазыранін. Мужчыну і яго аднагаспадарку дачку 5 чэрвеня шпіталізавалі з апёкамі. Дзіця трапіла ў рэанімацыю.

— Было ўстаноўлена, што сямейная пара з дзіцём адпачывала на тэрыторыі гаражнага спажывецкага кааператыва «Мужчынская тэрыторыя», — каменціруе выпадак афіцыйны прадстаўнік Гомельскага абласнога ўпраўлення МНС Ксенія ШЫНГРЭЙ. — Бацька, 1997 года нараджэння, распаліў мангал для смажання шашлык. Потым узяў на рукі сваю дачку 2020 года нараджэння і вырашыў дадаць вадкасць для распальвання ў мангал. У гэты момант пластыкавая бутэлка трэснула, вадкасць трапіла на мужчыну і дзіця, адбылося ўзгаранне. Пры дапамозе падручных сродкаў мужчына збіў полымя з сабе і дачкі. Пасля чаго на асабістым аўтамабілі разам з жонкай самастойна прывезлі дзіця ва ўстанову аховы здароўя «Мазырская цэнтральная гарадская бальніца». З дыягназам «тэрмічная апёкі 12% цела» мазыранін быў шпіталізаваны ў траўматалагічнае аддзяленне, яго дачка з дыягназам «тэрмічная апёкі 13% цела» была шпіталізавана ў рэанімацыйнае аддзяленне.

ТРАГЕДЫЯ ў МІНСКАЙ ВОБЛАСЦІ

Увечары 6 чэрвеня ратавальнікам паступіла паведамленне аб тым, што ў вадаём палізу апрагарада Хацхова Крупскага раёна ўпала 14-гадовая дзяўчынка.

Пазней было ўстаноўлена, што разам з сястрой і сяброўкай яна ішла ўздоўж возера, палізулася і ўпала ў ваду. На дапамозу кінуўся мужчына, які стаў сведкам здарэння. Ён выцягнуў дзяўчынку з вадаёма, але ўжо без прыкмет жыцця. Нягледзячы на намаганні ўрачоў, якія спрабавалі рэанімаваць дзіця, дзяўчынка памерла па дарозе ў бальніцу. Па даным факце следчыя Крупскага раённага аддзела Следчага камітэта праводзяць праверку, прызначана судовая-медыцынская экспертыза, высвятляюцца ўсе абставіны трагедыі.

Між тым у гэтыя выхадныя следчыя не адзін раз выяўджалі на агледзі месцаў здарэнняў, дзе патанулі дзеці. За пару дзён загінулі школьнікі ў Віцебску, Брэскай і Мінскай абласцях.

Аб уважлівасці і асцярожнасці падчас знаходжання непаўналетніх на вадаёмах чарговы раз нагадваюць супрацоўнікі дзяржаўных службаў і ведамстваў, якія нясуць адказнасць за прафілактыку гібелі дзіцячых аднешніх прычын. Што робяць яны, каб восенню, пасля канікул, дзеці вярнуліся за школьныя парты жывыя, цэлыя і здаровыя? У прыватнасці, на пасаджэнні камісіі па справах непаўналетніх Гомельскага аблвыканкама на пачатку летніх канікулаў разгледзілі ўсе хвалючыя пытанні. Аб планах прафілактычнай работы расказалі кіраўнікі абласных упраўленняў МНС, ДАІ, Таварыства ратавання на водах.

— Акрамя таго, зацверджаны планы па забеспячэнні бяспекі жыццядзейнасці дзіцячых і падлеткаў на перыяд школьных канікул у жонным раёне вобласці, — расказвае намеснік старшыні камісіі па справах непаўналетніх Гомельскага аблвыканкама Яўген МІТКЕВІЧ, — мы працуем над тым, каб не дапусціць

знаходжання непаўналетніх на тэрыторыі збудаваняў у закінутым альбо ў недабудаваным выглядзе. Супрацоўнікамі МНС будуць ажыццяўляцца адпаведныя рэйды па такіх аб'ектах. Акрамя гэтага, кіраўніцтва прадпрыемстваў, на балансе якіх ёсць падобныя аб'екты, таксама нясуць адказнасць за тое, каб не дапусціць на тэрыторыі дзіцячых.

Што датычыцца бяспекі на вадзе, адзначае Яўген Міткевіч, то складаныя графікі выездаў міжведамасных брыгад па справах непаўналетніх. Таксама педагогі школ, якія размешчаны каля вадаёмаў, будуць весці дзяжурствы. На кантролі бацькоўскіх і настаўніцкіх патруляў — знаходжанне падлеткаў у грамадскіх месцах, папулярных у моладзі. Акрамя гэтага, у рэгіёне суб'екты прафілактыкі правялі агляд усіх дзіцячых пляцовак, каб ацаніць бяспеку ў гульнявых зонах. Гэтая практыка працянецца і далей.

АВАРЫІ З УДЗЕЛАМ ДЗЯЦЕЙ

Страшная бяда адбылася ў нядзелю на Магілёўшчыне. Сям'я мінчан з малым дзіцём трапіла ў аварыю — загінуў усе, хто быў у машыне: маці, бацька, малое і бабуля.

Фота УСК на Магілёўскай вобласці

«6 чэрвеня каля 13.28 у Магілёўскім раёне 36-гадовая жыхарка горада Мінска, калі кіравала аўтамабілем Citroën Xantia па аўтадарозе Магілёў — Чэрыкаў — Касцюковічы (паблізу вёскі Шчэжар 1) і рухалася ў бок горада Магілёва, падчас здзяйснення абгону выехала на паласу сустрэчнага руху і здзейсніла сутыкненне з грузавым аўтамабілем MAN, які рухаўся наасустрач. У выніку дарожна-транспартнага здарэння кіроўца Citroën і пасажыры, якія ехалі з ёй (жанчына 65 гадоў, мужчына 40 гадоў і дзяўчынка 2 гадоў), загінулі. Усе яны мінчане», — расказала журналісту «Звязды» інспектар аддзялення па агітацыі і прапагандзе ДАІ УУС Магілёўскага аблвыканкама Вольга ВЯРШУБСКАЯ.

Інспектар заўважыла, што пакуль дакладна невядома, дзе менавіта выехала на паласу сустрэчнага руху кіроўца легкавага аўтамабіля, бо ў гэтым месцы ёсць і перарывістая, і суцэльная, і двайная суцэльная лініі гарызантальнай дарожнай разметкі.

«На дадзены момант (7 чэрвеня. — «Зв.») на 100 працэнтаў вядома толькі, што яна выехала на паласу сустрэчнага руху, дзе адбылося сутыкненне, — сказала Вольга Вяршубская. — Экспертыза яшчэ не завершана. На гэтым участку дарога мае дзве паласы руху — па адной у кожным кірунку, акрамя таго — «кішэно» для аўтобусага прыпынку і пашырэнне перад перакрываўаннем».

Прадстаўніца дарожнай аўтаніспекцыі дала, што Citroën быў абсталяваны дзіцячым крэслам, але гэта не выратавала дзіця.

«Мы звяртаемся да кіроўцаў: калі кіруеце транспартным сродкам, праўляйцеце максімальную ўвагу і асцярожнасць, не здзяйсняйце рызыкоўныя маневры, асабліва калі ў аўтамабілі знаходзяцца малыя! Падчас канікулаў колькасць дзіцячых на дарогах павялічваецца і сярэд пасажыраў, і сярэд пешаходаў. Адмоўцеся ад любой рызыкі на дарозе! Не спячайцеся, не адцягвайце ўвагу ад сітуацыі на праезнай частцы! Любая спешка можа стаць трагедыяй».

Таксама ў мінулыя выхадныя ў Лельчыцкім раёне Гомельшчыны 28-гадовы кіроўца аўтамабіля на адной з вуліц райцэнтра збіў 9-гадовую дзяўчынку на веласіпедзе. Паводле папярэдняй інфармацыі, яна раптоўна выехала на праезную

частку, каб пераехаць на другі бок вуліцы. З траўмамі дзяўчынка была дастаўлена ў бальніцу.

Праблема дзіцячага дарожна-транспартнага траўматызму знаходзіцца на асаблівым кантролі ў супрацоўнікаў ДАІ на працягу ўсяго навучальнага года і асабліва ў летні перыяд, звяртае ўвагу інспектар аддзялення па агітацыі і прапагандзе ДАІ УУС Гомельскага аблвыканкама Дар'я ТКАЧОВА. Традыцыйна перад пачаткам канікул ДАІ праводзіцца маштабная прафілактычная работа па бяспецы дарожнага руху і недапушчэнні гібелі дзіцячых на дарогах — акцыі, мерапрыемствы, прафілактычныя гутаркі ў працоўных калектывах. Супрацоўнікі ДАІ рэгулярна нясуць дзяжурства паблізу ажыўленых пешаходных пераходаў і на праблемных участках, дзе часцей за ўсё фіксуецца ДТЗ. І ўсё ж... За пяць месяцаў бягучага года на тэрыторыі Гомельскай вобласці адбылося 12 ДТЗ з удзелам непаўналетніх, у якіх 11 дзіцячых атрымалі траўмы. Адзін выпадак скончыўся трагічна — загінула 6-гадовая дзяўчынка-пешаход. Колькасць ДТЗ з удзелам непаўналетніх узрасла ў Гомелі, Ельскім, Мазырскім і Светлагорскім раёнах вобласці.

— Расказвайце дзецям асноўныя правілы знаходжання на вуліцы і станцыях для іх прыкла-

дам безумоўнага выканання правілаў дарожнага руху, — падкрэслівае інспектар Дар'я Ткачова. — Пераходзіце дарогу толькі ў прызначаных месцах, калі выходзіце на праезную частку, спыніце размовы (асабліва па тэлефоне), каб дзіця засвоіла, што пры пераходзе дарогі трэба засяродзіцца і абавязкова паглядзець па баках; ні ў якім разе не прыспешваеце дзіця пры пераходзе дарогі.

Сярод асноўных прычын аварыяў з удзелам непаўналетніх супрацоўнікі ДАІ вылучаюць таксама нечаканы выхад на праезную частку перад транспартам, выбяганне на дарогу з-за перашкод — кустоў, прыпаркаваных машын.

ЗАНЯЦЬ СПРАВАЙ І АЗДАРАВІЦЬ

Дарэчы, гэтым летам на Гомельшчыне плануецца аздаравіць у дзіцячых лагерах амаль 41 тысяч дзіцячых. У лагерах з кругласутачным знаходжаннем адпачнуць дзевяць тысяч дзіцячых, за кошт сродкаў рэспубліканскага бюджэту (ЧАЭС) — 2,5 тысячы дзіцячых. У лагерах з дзённым знаходжаннем з карысцю правядуць час звыш 29 тысяч дзіцячых. У Гомелі падчас летніх канікул плануецца работа 178 прышкольных аздараўленчых лагераў. Напярэдадні правядзе на работа па арганізацыі карыснай і канструктыўнай занятасці дзіцячых і падлеткаў падчас канікулаў. Непаўналетнія змогуць наведваць установы культуры і спорту.

Будуць працаваць і кругласутачныя аздараўленчыя лагеры па профілях на базе устаноў адукацыі і спорту Гомельскай вобласці, у тым ліку восем лагераў працы і адпачынку, а таксама 860 лагераў з дзённым знаходжаннем. За абласнога бюджэту вылучана больш за 102 тысячы рублёў на патанненне кошту пуцёвак у лагеры з кругласутачным знаходжаннем для дзіцячых супрацоўнікаў бюджэтных арганізацый і на даплату да поўнага кошту пуцёвак для дзіцячых са шматдзетных, малазабяспечаных сем'яў і пакінутых без апекі бацькоў, якія выходзяць у аглянацкіх і прыёмных сем'ях.

Наталія КАПРЫЛЕНКА, Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА.

Надвор'е

Цыкланічны вихор прынёс нам сур'ёзныя ліўні і нават град

Гэты тыдзень выходзіць у рэкардсмены па шквалістым ветры і моцным дажджы

Кароткачасовыя, але досыць моцныя дажджы, а месцамі і з навальніцамі чакаюць у нашай краіне на працягу рабочага тыдня, паведамляюць спецыялісты Рэспубліканскага цэнтра па гідраметэаралогіі, кантролі радыеактыўнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя Мінпрыроды.

Так, другі тыдзень чэрвеня прынясе нам цэлы «букет» сінаптычных непрыемнасцяў. Гэта паўднёвы цыкланічны вихор, які «завіс» над Украінай, працягвае пастаўляць у нашу краіну цёплую няўстойлівую паветраную масу. Таму эксперты ад надвор'я абяцваюць раптоўныя, шквалісты ўзмацненні ветру, потым нас чакаюць навальніцы, якія месцамі будуць суправаджацца градамі, а час ад часу — дастаткова моцнымі ліўнямі. Добра, што не ўсюды і не заўсёды, але настрой нам гэта сапсуе.

Сёння ўдзень на большай частцы тэрыторыі краіны прагназуецца кароткачасовыя дажджы і навальніцы. У другой палове дня ва ўсходніх рэгіёнах пры навальніцах месцамі магчымы град, моцныя ліўні, шквалістае ўзмацненне ветру з парывамі да 15—20 м/с. І гэта на фоне дастаткова высокай тэмпературы паветра, максімальны паказчык якой складзецца ад плюс 21 градуса да 27 цяпла.

І ў сярэдзі ўначы месцамі, а ўдзень на большай частцы тэрыторыі краіны пройдуць кароткачасовыя дажджы, у дзённыя гадзіны ў асобных раёнах навальніцы. Вечер будзе паўночны, паўночна-заходні ўмераны, пры навальніцах парывісты. Тэмпература паветра ў начныя гадзіны будзе ад 10 цяпла да плюс 15 градусаў. Удзень паветра таксама прагрэецца да 20—27 цяпла.

Падобнае надвор'е будзе і ў чацвер, толькі спякота крыху спадзе. У гэты дзень, 10 чэрвеня, уначы месцамі, а ўдзень на большай частцы тэрыторыі краіны прагназуюць кароткачасовыя дажджы, у дзённыя гадзіны ў асобных раёнах прагрэмця навальніцы. Вечер будзе паўночнай чвэрці, умераны, пры навальніцах парывісты. Тэмпература паветра ўначы будзе ад 10—15 градусаў вышэй за нуль, удзень — 19—26 цяпла.

Згодна з доўгачасовым прагнозам айчынных сіноптыкаў, у пятніцу і суботу месцамі па краіне пройдуць кароткачасовыя дажджы, у дзённыя гадзіны ў асобных раёнах магчымы навальніцы. Тэмпература паветра ўначы складзе плюс 10—15 градусаў. Удзень паветра прагрэецца да 20—27 цяпла.

Сяргей КУРКАЧ.

Транспарт

ЧАС НА КУПЛЮ НЕДАРАГІХ ЭЛЕКТРАМАБІЛЯЎ ЯШЧЭ ЁСЦЬ

Беларускія аўтадылery прагназуюць,
што да вяртання мытнай пошліны

ў Беларусь увязуць яшчэ больш за дзве тысячы электракараў

Так, да апошніх дзён снежня сёлета ў нашых суайчыннікаў яшчэ ёсць магчымасць купіць электрамабіль танней на 38 %. А вось з 1 студзеня 2022 года дзевяццацца зноў плаціць мытную пошліну, якую ў 2020 годзе абнулілі для ўсіх краін ЕАЭС. Гэтай акалічнасцю і скарысталіся беларусы. Аўтадылery пацвярджаюць: цяпер у іх такі ж бум на ўвоз электрамабіляў у краіну, які быў у першы месяц адмены ПДВ і мытнай пошліны.

Абнуленне пошліны для краін Мытнага саюза было ініцыявана нашай краінай. Меркавалася, што дадатковыя льготы спрыяць увоз электрамабіляў, павялічаць іх колькасць, а таксама гэта прастымую развіццё сэрвісу і інфраструктуры. Дадзеныя меры і далі свае станоўчыя вынікі. Калі ў пачатку 2020 года колькасць электрамабіляў у Беларусі складала каля 400 адзінак, то ў другім пайгодзі іх колькасць павялічылася да 1600 штук. Нашы людзі адкрылі для сябе не толькі еўрапейскія і амерыканскія аўтамабілі, але таксама сталі часцей увозіць бюджэтыя кітайскія электракары.

Як адзначаюць эксперты сеткі электразаправачных станцый Malanka, разам з абнуленнем мытнай пошліны ў Беларусі быў адменены ПДВ на ўвазныя электрамабілі. Гэта дазволіла ўладаль-

нікам эканоміць да 38 % ад кошту электрамабіля. Новаўвядзеныя выклікала ажыятаж, і толькі ў першы месяц дзеяння ўказа ў краіну было ўвезена больш за 200 электрамабіляў.

«Ёсць некалькі прычын, чаму я выбраў электракар, — распавядае Дзмітрый ЛЯШЧЫНСКІ, прадстаўнік з Мінска. — Па-першае, я палічыў, што кошт электрычнай машыны ненамат перавышае кошт аўтамабіля з рухавіком унутранага згарання, а з улікам таго, што электрамабіль значна больш эканамічны, выгада відавочная. Калі я прыгнаў электрамабіль у чэрвені мінулага года, у Беларусі яшчэ былі бясплатныя зарадныя станцыі. Але нават цяпер я адчуваю выгаду. Каб адкатацца на электрамабілі цэлы дзень, я трачу каля 5 рублёў. Зарадкі на гэ-

тую суму мне хапае, каб праехаць каля 70 кіламетраў. Па-другое, я мяркую, што электратранспарт будзе надалей толькі развівацца і неўзабаве для кіроўцаў экалагічных машын прыдумаюць дадатковыя «плюшкі», накіталт бясплатнага ўезду ў цэнтр горада, як гэта зрабілі ўжо ў многіх еўрапейскіх краінах. І па-трэцяе, у нашай краіне няма праблем з зарадкамі. Я шмат езджу па абласцях і нідзе не захрасаў праз адсутнасць станцый ЭЭС».

Спецыялісты мяркуюць, што, нягледзячы на вяртанне мытнай пошліны, цікавасць да электратранспарту ў краінах ЕАЭС не спадзе. У Беларусі да 2025 года працягне дзейнічаць указ, які адмяняе ПДВ. Акрамя таго, разглядаецца магчымасць падаўжэння адмены пошліны таксама да 2025 года і шэраг іншых стымулюючых мер.

Усё гэта дае падставы меркаваць, што ўжо да 2030 года колькасць прададзеных электрамабіляў у Беларусі складзе больш за 50 % ад продажаў усіх аўтамабіляў. Пры гэтым кошт электракараў будзе зніжацца ў параўнанні з аўта з РВЗ.

У МІНСКУ З'ЯВІЛАСЯ ПЕРШАЯ ЭЭС ДЛЯ АЎТАЛЭДЗІ

Як сцвярджаюць статысты, якія ведаюць усё, кожны трэці аўтамабіль у нашай краіне водзіць жанчына. Прычым колькасць жанчын-кіроўцаў працягвае расці літаральна з кожным днём. Усё больш іх сярод інструктараў па ваджэнні, у службах таксі і дастаўкі. Расце колькасць прадстаўніц прыгожага полу і сярод кіроўцаў электрамабілямі. Сетка электразаправачных станцый Malanka падзялілася сваёй статыстыкай, згодна з якой 20 % акаўнтаў у адпаведным дадатку належыць жанчынам. Аднак на самай справе колькасць аўталэдзі за рулём электрамабіляў значна большая.

Спецыялісты тлумачаць гэта тым, што часцей за ўсё электрамабіль становіцца другім аўтамабілем у сям'і. Да свайго акаўнта ў дадатку яны прывязваюць мужчыны, якія адважыліся на куплю «электракара» ў якасці эксперыменту і якія адсочваюць працэс зарадкі. Але водзяць электрамабіль часцей іх жонкі. Яго купляюць як аўтамабіль для паездак на кароткія адлегласці. Справа ў эканамічнасці электрамабіля. Адной зарадкі на суму 5 рублёў дастаткова, каб у дзень праездзіць каля 70 кіламетраў. Электракары выбіраюць мамы, якім трэба на

працягу дня перамяшчацца па горадзе не толькі на сваіх справах, але і па справах сваіх дзяцей. Электрамашыны ўсё часцей купляюць маладыя дзяўчаты, якія толькі атрымалі правы. Яны аддаюць перавагу электракарам за іх лёгкасць у кіраванні і маладзёжны дызайн.

Для таго каб паказаць, што Malanka згадала такую тэндэнцыю і ў будучым хоча, каб колькасць жанчын за рулём электракараў толькі расла, у кампаніі вырашылі зрабіць камп'ютэрны кіроўцам электракараў. Адна з заправачных станцый сталіцы нечакана змянілася.

Электрзарядны комплекс на вуліцы Камуністычнай, 8 ператварыўся ў далікатную, прыгожую і ўтульную лакацыю, якую ўпрыгожылі кветкамі і люстэрамі, каб дамы, якія прыедуць на ЭЭС, маглі паглядзецца ў іх, а ў выпадку неабходнасці паправіць макіяж або прычоску.

У дзень адкрыцця «жаночай» ЭЭС усім лэдзі, наведвальніцам, арганізатары ўручалі сертыфікат на поўную мытку свайго аўтамабіля. На адкрыццё новай сталічнай лакацыі сабраліся як вопытныя ўладальніцы электракараў, так і тыя, хто толькі збіраецца папоўніць шэрагі электрамабілістаў. Блогер і інструктар па ваджэнні Маша ВАШКЕВІЧ распавяла пра асаблівасці кіравання электрамабілем, як хутчэй прывыкнуць да яго, калі раней вадзілі толькі аўта з рухавіком унутранага згарання. А для таго каб тыя, хто яшчэ не адважыўся на куплю экалагічнага электракара, змаглі пераканацца ў яго перавагах, вопытныя аўталэдзі на спецыяльным стэндзе пакалілі асаблівасці паведамленні-матыватары, і нават правялі майстар-клас не толькі па ваджэнні, але і па зарадцы электрамабіля.

Дзяўчаты-кіроўцы электракараў прызнаваліся, што электрамабіль для многіх з іх стаў нечаканым адкрыццём. Акрамя маневранасці, лёгкасці ў кіраванні, вылучаеца яго эканамічнасць: адной зарадкі дастаткова, каб прывезці і забраць дзяцей са школы, адвезці іх на трэнероўкі, заехаць у гандлёвы цэнтр, вырашыць свае пытанні ў розных канцах горада.

Сяргей КУРКАЧ.

Весткі з Кітая

Эфект народнай дыпламатыі

Чым запомніўся форум ШАС ва Ухані?

На мінулым тыдні ў горадзе Ухань, што ў правінцыі Хубэй (цэнтральны Кітай) у афлайн- і онлайн-фарматах прайшоў I Форум народнай дыпламатыі Шанхайскай арганізацыі супрацоўніцтва.

Яго арганізатарамі выступілі Кітайскі камітэт ШАС па добраасудстве, дружбе і супрацоўніцтве, Кітайская народная асацыяцыя дружбы з замежнымі краінамі, а таксама народны ўрад правінцыі Хубэй. Ініцыятыва правядзення I Форуму народнай дыпламатыі была вылучана Старшынёй КНР Сі ЦЗІНЬПІНАМ на саміце кіраўнікоў дзяржаў — членаў ШАС, які адбыўся ў Маскве ў лістападзе мінулага года ў рэжыме відэаканферэнцыі.

Ухань у якасці «сталіцы» прадстаўнічага прадпрыемства быў абраны зусім невыпадкова. Як заўважыў прэзідэнт Кітайскай народнай асацыяцыі дружбы з замежнымі краінамі Лін Сунцзюнь, «гэта горад-герой, у якім удалося не толькі хутка ўзяць пад кантроль распаўсюджванне пандэміі, а і дасягнуць поўнага аднаўлення эканомікі».

Пазітыўныя змены адзначыў губернатар правінцыі Хубэй Ван ЧЖУНЛІНЬ. Ён перш за ўсё выказаў вялікую падзяку ўдзельнікам Форуму за аказаную гораду Ухань і правінцыі Хубэй дапамогу і маральную падтрымку ў дні жорсткага супрацьстаяння дагэтуль невыдамай свету інфекцыі. Правінцыя Хубэй першая сутыкнулася з ковідам, але здолела выйсці пераможцам з гэтай барацьбы.

Было вельмі няпроста. У першым квартале мінулага года эканоміка шматмільяёнага Уханя абвалілася амаль на 40 працэнтаў. На спадарожніках здымак лютага 2020-га відаць, што ў горадзе цёмна, на вуліцах — ні душы. Працавала толькі пара заводуў. І гэта ў адным з самых густанаселеных і эканамічна важных мегалісаў на рацэ Янцзы, заўважыла PIA «Навіны».

Але ў наступныя тры кварталы Ухань актыўна наганяў уплываючы эканоміка паказвала хоць і не дзужычы, але ўпэўнены рост. Па выніках пандэміянага года ВУП горада склаў 1,56 мільярда юаняў (240 мільярд долараў). А сёлета ў першыя тры месяцы эканоміка дадала 58,4 працэнта адносна таго ж перыяду 2020-га.

Дапамагалі не толькі прадпрыемствам, але і простым людзям. Мясцовыя ўлады выдалі ваўчары на 500 мільянаў юаняў (каля 80 мільянаў долараў), каб людзі больш актыўна трацілі грошы. І гэта спрацавала: уханьцы набылі тавараў і паслуг на 5,6 мільярда юаняў (больш за 850 мільянаў долараў).

Не толькі Ухань — увесь Кітай, дзе раз-пораз уводзілі кропавыя лагдаўны, акрылы ад пандэмічнай рэцэсіі. Па выніках мінулага года КНР стала адзінай буйной эканоміяй з прыростам ВУП — плюс 2,3 працэнта. Гэты паказчык важны не толькі таму,

што падвёў рысу пад турбулентным часамі — ён зварыўшы трываючы паяцкоўку.

І новая, чатырнаццаць, пачынаецца з уздыму. У першым квартале эканоміка краіны вырасла на 18,3 %, і, паводле чаканняў уладаў, стануць трэнд захаваецца. «Эканамічны рост на працягу ўсяго года, верагодна, будзе стабільна ўмацоўвацца», — заявіў прадстаўнік Народнага банка Кітая Лю АЙХУА. Услед за Кітаем паступова прыходзіць у сябе увесь свет, разам з унутраным спажываннем расце і экспарт.

Актыўна развіваецца супрацоўніцтва ў надзвычайнай на сёння галіне аховы здароўя. Як паведаміў кіраўнік камісіі па ахове здароўя правінцыі Хубэй Ту ЮАНЬЧАА, мяркуецца пашыраць міжнародныя абмены і ўзаемадзеянне. Адно з дзейных пляцовак павінна стаць пілотная зона аховы здароўя Кітай — ШАС. Як адзначыў Надзвычайны і паўнамоцны пасол Беларусі ў Кітаі Юрый СЯНЬКО, кіраўнікі медыцынскіх устаноў дзюво краін дмовіліся аб пашырэнні супрацоўніцтва і працягнуць абмяневацца медыцынскай інфармацыяй, у тым ліку па лячэнні каранавіруснай інфекцыі.

Вельмі важна распаўсюджваць станочы трэнд Паднябеннай. Пляцоўка Шанхайскай арганізацыі супрацоўніцтва ў гэтым плане — стратэгічная платформа. Як заўважыў падчас форуму віцэ-прэзідэнт Кітайскай акадэміі грамадскіх навук Ван ЛІНГ, за апошнія 20 гадоў ШАС ператварылася ва ўніверсальную рэгіянальную арганізацыю ўзаемадзеяння з найвялікшым геаграфічным і чалавечым ахопам у свеце. Паводле яго слоў, актыўна даследуюцца мадэлі супрацоўніцтва ў гуманітарнай сферы, запущаныя шэраг механізмаў сустрэч на ўзроўні міністраў па пытаннях культуры, адукацыі, турызму, навуцы і тэхнікі. Таксама былі створаны разнастайныя платформы для абмену ў галіне сумеснага ажыццяўлення навучальных праграм, падрыхтоўкі кадраў, ўзаемадзеяння паміж СМІ, медыцынскага турызму.

Як адзначыла старшыня Пастаяннага камітэта Усекітайскага саходу народных прадстаўнікоў, старшыня Камітэта ШАС па добраасудстве, дружбе і супрацоўніцтве Шэнь ЮЭЮЭ, за 20 гадоў з дня заснавання Шанхайскай арганізацыі супрацоўніцтва яе ўдзельнікі няўхільна развівалі «шанхайскі дух» і сфарміравалі ўзор міжнародных адносін новага тыпу.

Дадзенае ўзаемадзеянне грунтуюцца на ўзаемаадносінна паміж народамі розных краін. Як паказаў гэта, час надзвычайна важныя рэсурсы для рэгіянальнага супрацоўніцтва. «Мы павінны выкарыстоўваць перавагі народнай дыпламатыі і пашыраць каналы абмену паміж народамі розных краін, каб унесці пазітыўны ўклад у развіццё ШАС», — адзначыў Старшыня КНР Сі ЦЗІНЬПІН. Прадукцыйнасць такога падыходу пацвердзіў форум ва Ухані.

Мікалай ЛІТВИНАЎ.

«ТОЕ, ШТО АБЯЦАЮ, Я РАБЛЮ...»

«СІЛЫ МНЕ ДАЕ ВЕРА»

Як ні дзіўна, але менавіта з такой пірычнай ноты, далёкай ад паказчыкаў і аб'ёмаў вытворчасці, пачалася наша размова. Было цікава даведацца, як у гэтай абаяльнай жанчыны з моцным характарам, матэматычным складам розуму, двума дыпламамі аб вышэйшай адукацыі, а хутка і трыма (літаральна ў дзень нашай размовы яна падала дакументы на спецыяльнасць «Дзяржаўнае кіраванне нацыянальнай эканомікай» Акадэміі кіравання пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь), такі моцны духоўны стрыжань. З аднаго боку, яна патрабавальны бескампромісны кіраўнік, з іншага — шчырая, раўная жанчына, якая сумняваецца, перажывае, спадзяецца і верыць у Бога.

Каманда Надзеі ЛАЗАРЭВІЧ — кіраўніцтва прадпрыемстваў холдынга.

— Менавіта гэта дае мне сілы, — прызначае яна. — Мне пашчасціла, што ў мяне вельмі веручыя бабуля і маці, што вёска, дзе я ў дзяцінстве праводзіла лета, знаходзіцца непдалёк ад Жыровіцкага манастыра. Дагэтуль жыў пад уражаннем тых пацужыяў, якія перажыла, калі ўпершыню трапіла ў храм. Гэта было вялікае царкоўнае свята, і маштаб таго, што адбывалася навакол, зачароўваў. Гэта пацужцё я захавала на усё жыццё і перанесла на сваё сямейства. Мы з мужам не проста верым — мы ходзім у храм, прызначаем па ўсім правілах — з трохдзённым постам і вычытваем усіх канонаў. Мая 10-гадовая дачка Софія з 4 да 7 гадоў выходзіла ў дзіцячым садку Свята-Елісаўецкага манастыра. Там трымала пост і кожную пятніцу разам з усімі прышчалася. Сама я вялікі пост не трымаю — лягнушо. Адгаворка, што не хапае часу, — хлусня. Мая маці таксама пры адказнай пасадзе і вельмі загружаная, але 20 гадоў не прапускае ніводнага поста.

Для мяне храм — супакой маёй душы. Я чалавек рэзкі, патрабавальны і да сябе, і да людзей. Разумею, што не кожны можа вытрымаць мой тэмп, рытм, але я такая нарадзілася. І таму, каб крыху астыць і аэсноваць усё, іду ў храм. Мой духоўнік — іерарма-нах Елісей з вёскі Туркі Гомельскай вобласці, вельмі глыбокі чалавек, можа і пацужываць, і пашкадаваць мяне. На пачатку пандэміі я запрасіла яго на завод, каб асвяціць памяшканні. І цяжкіх выпадкаў захворвання ў нас не было. Мы не прыпыняліся, не зніклі аб'ёмы вытворчасці і разам усё выцягнулі. Сярод нашых рабочых наогул шмат вернікаў. Калі айцец Елісей хадзіў па заводзе, многія падыходзілі браць благаслаўненне.

Вера — гэта наша моц, яна ідзе ад бацькоў. Мае дзед і бабуля вячаліся «пры саветах». Бабуля ніколі не клалася спаць, пакуль не пачытае малітву над усімі намі. Такое не забываецца. Чалавек павінен верыць, інакш страчваецца сэнс жыцця. Я жыву, каб нешта зрабіць для гэтага свету. Нават у маленькіх учынках.

На бабруйскім прадпрыемстве працуе каля дзвюх тысяч чалавек. Я, магчыма, жорсткі кіраўнік, але гэтыя людзі яшчэ два гады таму не ведалі, што будзе з заводам, з іх сем'ямі. Аб'ёмы не было, заказы — таксама, зарплата мізэрная, усё развалвалася. Цяпер яны будуюць планы на будучыню: нехта кватэру хоча купіць, нехта — машыну. Вось папрасілі, каб на завод веласіпеды прывезлі — у нас дзесяць рэстэрмінаўца па аплане на тры месяцы. Чалавек дваццаць ужо падалі заяўкі. І мяне гэта радуе. Бо раней людзі думалі толькі пра тое, як дажыць да наступнай зарплаты.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

КАМАНДА «ГАСТАРБАЙТАРАЎ»

Надзея Лазарэвіч кіруе холдынгам некалькі гадоў, але дагэтуль яшчэ шмат хто здзіўляецца, што ля руля гэтага аграпрамысловага гіганта стаіць жанчына. Асабліва бянтэжацца губернатары расійскіх рэгіёнаў, якія прыязджаюць у Бабруйск у складзе афіцыйных дэлегацый. Нават для Расіі жанчына-кіраўнік на падобным прадпрыемстве — рэдкасць. Год таму на заводзе павяўваў намеснік старшыні Ленінградскага аблвыканкома, урадзенец Магілёўшчыны, які добра ведаў пра сумны стан «Бабруйскаграмаша». Ён быў вельмі здзіўлены, калі даведаўся, што прадпрыемства ажыло і гэта адбылося дзякуючы жанчыне.

— З сабой я прывяла каманду прафесіяналаў, — дзеліцца сакрэтаў паспеху Надзея Лазарэвіч. — Мы жартам называем сябе каманда «гастарбайтараў», бо жывём адразу на некалькі гарадоў. Два спецыялісты, калегі па старой рабоце, прыехалі са мной з Мінска, яшчэ два — з Магілёва. Усе — тэхнічны дырэктар і мае намеснікі па маркетынгу, бізнесу, ідэалогіі і кадрах — жывуць у сямейным інтэрнаце «Бабруйскаграмаша».

Ёсць намеснікі са старога складу, якія адчулі ўва мне кіраўніка і сталі па-іншаму працаваць. Я іх вельмі цаню. Сёлта медалі «За працоўныя заслугі» атрымалі мой намеснік па вытворчасці Анатоль Судніковіч і генеральны канструктар Васіль Перавознікаў. Яны тут і раней працавалі, але ніхто іх заслугі не адзначаў, нягледзячы на тое што менавіта ад іх шмат што залежыць на прадпрыемстве. Васіль Перавознікаў стварае, па сутнасці, усе тэны машыны, якія карыстаюцца попытам у нас і за мяжой, а ў Анатоль Судніковіча ў працы падначаленні, лічы, тры тысячы чалавек, з якіх 1800 непасрэдна ў Бабруйску.

За два гады мы павялічылі вытворчасць ў 3,5 раза тым жа складам людзей. Уяўляеце, якія схаваныя магчымасці былі задзейнічаны? Улічылі моманты правільнага планавання, продажу, закупак, змаглі знайсці новыя рынкі збыту. У нас ёсць пастаянны заказчык за мяжой. Некаторы наш маркетынг змог знайсці на адлеглосці, нават не выязджаючы на месца. І працуем мы выключна па 100-працэнтнай перадаплате. Ніколі не прадаём з адтэрмінаўкай плаццяжу.

Для нас «Бабруйскаграмаш» — гэта холдынг, вядомы ў Расіі і іншых краінах. У Расію мы грузім на 2,5–3 мільёны долараў ЗША тэхнікі штомесячна. У нас шмат новай наменклатуры, хоць распрацоўкі рабіліся ўжо вельмі даўно. Канструктарскае бюро тут заўсёды моцнае. Але ў маркетынгу не было разумення, што гэта камусьці патрэбна.

«ПРЭЗІДЭНТ СУМНЯВАЎСЯ, АЛЕ Ё ВІНІКУ ПАВЕРЫЎ»

Сёння яна з усмешкай згадвае пра тую чуткі, што да яе даходзілі. А нехта і наўпрост пытаўся, хто даў грошы, што прадпрыемства стала працаваць. Бо на той момант не было нават на што купіць метал. Казалі, што Лазарэвіч прыйшла з вялікімі інвестыцыямі, майліў, Аляксандр Рыгоравіч зрабіў буйны заказ.

— Усё гэта няпраўда, — аспрэчвае яна. — Дзяржаўнаму не было ні тады, ні цяпер. Аляксандр Рыгоравіч проста паверыў у мяне і ўсё. Хоць таксама сумняваўся. Я ж сама папрасіла. Адчувала, што засядаецца ў намесніках і хачу быць кіраўніком буйнога прадпрыемства. Я ніколі не хаваю свае лідарскія

амбіцыі і заўсёды імкнуся іх правяціць. Калі мне казалі, што будзе разглядацца пытанне назначэння на пасаду кіраўніка «Бабруйскаграмаша», учыпілася за гэта абедзюма рукамі. Кандыдатур было шмат, з год ішлі ўзгадненні з усімі інстанцыямі і ведамствамі. Да мяне доўга прыглядаўся памочнік Прэзідэнта на Магілёўскай вобласці. І Прэзідэнт дасканала вывучаў пытанне. Часам узгадненне на такія пасады ідзе без асабістага ўдзелу кандыдата, але мне загадалі прысутнічаць. Я ведала, што будучы пытанні і не факт, што мяне зацвердзяць. Прэзідэнт размаўляў са мной хвілін 20, цікавіўся, з чаго буду пачынаць, на чым рабіць акцэнт. Гэта ж трэба было браць на сябе адказнасць за шэсць заводаў, усё яны мелі на той момант страты. Потым яшчэ парады даваў, на што ў першую чаргу звярнуць увагу.

Надзею Лазарэвіч на «Бабруйскаграмашы» сустрэлі па-рознаму. Нехта падаў заяву на звальненне, а нехта паверыў і застаўся.

— Цяжка была першыя паўгода, — згадвае суразмоўца. — Калі людзі разуме-лі, што ў тым тэмпе, які я задала, працаваць не змогуць, або я бачыла, што спецыялісты не здольныя выконваць тэны загады, якія ім даю, мы без асабістага шкадавання развіталіся. Першы загад, які я падпісала, датычыўся службовых званкоў на якія трэба было адказаць на працягу максімум 10 хвілін, у тым ліку і ў выхадныя. Нашы міністэрствы працуюць па суботах, і вырашыць у такі дзень пытанні нават лягчэй. Я гэта рабіла рэгулярна. І мне было незразумела, як чалавек на пасадзе намесніка дырэктара прадпрыемства, якое «ляжыць», мог дазваляць сабе ігнараваць мае званні ў такі дзень. Прадпрыемства на ладан дыхае, а ён кажа, што яго выхадны.

У гасцях у ігуменні Параскевы.

Другі загад датычыўся дзяжурстваў маіх намеснікаў і начальнікаў упраўленняў штодзённа ў другую змену. Мы выходзім у дзесяць-адзінаццаць гадзін вечара, правяраем, каб у цэхах было ўсё ў парадку, і пішам справаздачы. Калі я стала хадзіць па цэхах на другую змену, хутка зразумела, што некаторыя мае намеснікі нават не ведаюць, дзе гэтыя цэхі знаходзяцца. Цяпер псіхалогія ў людзей памянялася. А сакрэт змяненняў у тым, што я хоць і жанчына, але заўсёды трымаю сваё слова. Магу паглядзець у вочы мужчыне і цвёрда сказаць, што будзе ўсё так і так. І ў мяне хапае духу сказаць «не», калі гэта не выгадна прадпрыемству. А дзесяці маю скарыстацца жаночай хітрынкай, каб зрабіць нешта патрэбнае для холдынга. У жанчын наогул рынагоў уздзеяння больш, чым у мужчын.

АЛЕГ + НАДЗЕЯ + СОФІЯ

Асабістае жыццё — справа тонкая. Не ва ўсіх яно ідэальнае, асабліва калі жонка ці маці займаюць высокія пасады. Надзея Лазарэвіч расказвае пра свайго мужа з удзячнасцю: «Мне яго Бог паслаў».

— Калі я зразумела, што ён менавіта той мужчына, які мне патрэбны, мы павячаліся, — раскрывае яна свае сямейныя сакрэты. — Дарчы, перад вяселлем я пазнаёміла

З дачкой Софіяй.

Алега з бацькошам. І той яго ацаніў. Мой характар не кожны вытрымае, а Алег вельмі цярплівы чалавек і мудры, бо дазваляе мне думаць, што я кірую сям'ёй. Ён працаваў у міністэрстве, але, калі я ўзначаліла «Бабруйскаграмаш», стаў бізнесменам. Так лягчэй планавалі дзень і больш часу праводзіць з дачкой. У мяне такой магчымасці няма, бо я ўвесь час паміж Мінскам і Бабруйскам.

Софія вучыцца практычна на дзясяткі, займаецца вялікім тэнісам і ў асяч 10 гадоў мае першы юнацкі разрад. А яна ёсць спявае, выступае на ўсіх школьных канцэртах і не толькі. Самы лепш час для нашай сям'і — калі мы ўтрох, але ў асноўным стасункі праходзяць у «Вайберы». Наша дачушка прывікае да самастойнасці.

Мяне таксама ў дзяцінстве не песьцілі. З дзяцінства да адзінаццатага класа я ездзіла ў школу з Фаніпалля ў Мінск на электрыцы. У шэсць раніцы ўставала, і адна (ніхто мяне не суправаджаў) бегла на вакзал, каб своечасова трапіць на ўрокі. Затое мела магчымасць вучыцца там, дзе жадаю. Калі хочаш нечага дабіцца, чымсьці прыходзіцца ахвяраваць. І мама мяне выхоўвала так, што павінна працаваць. Бацька таксама вельмі строга: правяраў дзённік і выгаворваў не за трыю (па п'яцібальнай сістэме), а за чацвёрку. Гэта для мяне была самая страшная адзнака. Бо існуе толькі два паняцці — здольны вучань і двоечнік. З двоечніка попыт невялікі, але калі ў цябе чацвёрка, гэта прыкмета таго, што ўмяшалася лянота. І Соня таксама ведае, што восем балаў — гэта яе недапрацоўка, і я буду сварыцца.

ІМІДЖ — НІШТО

— У мяне яго няма, — смяецца Надзея Лазарэвіч. А я гляджу на яе прычоску, дагледжаную скуру, маніюк, з густам дабраны касцюм і пра сябе хмыкаю: «Так я вам і паверыла».

— Гэта маці з бацькам дзякуючы, караням маім, — стараецца пераканаць мяне суразмоўца. — Бацькі выхавалі ўва мне пацужцё густу, меры і такту. Мая маці заўсёды казалі: лепш мала, але добрага, чым шмат, але дрэннага. Я нават у школу хадзіла не ў батніках, як іншыя, а ў пінаках. Маці раіла, як хаваць недахопы фігуры, які выбіраць колер валасоў. Цяпер я ўсё гэта спрабую прывіць сваёй Соні. Мадэльера ў мяне таксама няма. Раз на тры месяцы рабілі шопінг, заходжу, напрыклад, у «Карону» і выбіраю там класічныя касцюмы. У мяне ў шафе вісяць гатовыя камплекты, і я яшчэ з вечара ведаю, што апрану заўтра. Я не раблю ніякія мейкапы — дастаткова таго, што ведаю, якія маркі касметыкі мне падыходзяць.

Адзінае, што ў мяне ёсць, гэта цырульнік, якая стрыжэ ўжо 20 гадоў. Мы амаль адначасова выйшлі замуж, разам выхоўваем дзяцей. Яна можа мяне смела сказаць пра мае недахопы і падказаць, што зрабіць на галаве. Самае галоўнае — быць у сабе ўпэўненай. Я веру ў тое, што раблю, веру ў свой завод, ведаю, што ён самы лепшы, самы перспектывны, што мы выпускаем самую перадавую тэхніку. Калі прыязджаю на сустрэчу са сваім патэнцыйным пакупніком, не думаю пра тое, як выглядаю: я перш за ўсё не жанчына, а кіраўнік прадпрыемства. І гэтым усё сказана.

Нэлі ЗІГУЛЯ.

Фота з архіва Надзеі ЛАЗАРЭВІЧ. г. Бабруйск.

ПРАВИЛА ПРОВЕДЕНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ

«МАРАФОН ПРИЗОВ»

Настоящие правила проведения Рекламной игры «Марафон призов» (далее – Правила), направленной на продвижение продукции, производимой под торговой маркой Royal Canin, разработаны в соответствии с Положением «О проведении рекламных игр на территории Республики Беларусь», утвержденным Указом Президента Республики Беларусь от 30.01.2003 г. № 51 (с изменениями и дополнениями), и определяют порядок проведения на территории Республики Беларусь Рекламной игры «Марафон призов» (далее – Рекламная игра).

1. Организатор Рекламной игры: Общество с ограниченной ответственностью «АДВЕРКОМ» (далее – Организатор), УНП 800017419. Юридический адрес: 220037, Республика Беларусь, г. Минск, пер. Козлова, 25, пом. 22.

2. Электронный адрес: igra@fcb.by.

3. Заинтересованное лицо Рекламной игры: Торговое единичное предприятие «РусканБел» (далее – Заинтересованное лицо), УНП 190543052.

223049, Республика Беларусь, Минская обл., Минский р-н, Щомыслицкий с/с, 28/1, ТЛЦ «Щомыслица», адм. пом. 24.

4. Территория проведения Рекламной игры: все торговые объекты сети «ЗОМАРКЕТ», находящиеся на территории Республики Беларусь.

5. Срок начала и окончания Рекламной игры, включая срок выдачи Призов и публикации результатов проведения Рекламной игры: с 12 июня по 31 августа 2021 года.

6. Период, в течение которого можно стать Участником Рекламной игры: с 12 июня по 24 июля 2021 года включительно.

7. Состав комиссии по проведению Рекламной игры:

Председатель комиссии: Гутковский Алексей Юрьевич – директор ООО «АДВЕРКОМ»;

Члены комиссии: Каллаур Татьяна Владимировна – специалист по работе с клиентами ТУП «РусканБел»;

Казак Вадим Анатольевич – специалист по рекламе ООО «АДВЕРКОМ»;

Степанова Ирина Петровна – заместитель директора по развитию предприятия ООО «АДВЕРКОМ»;

Корсак Виталий Игоревич – специалист по рекламе ООО «АДВЕРКОМ».

8. Наименование товаров, в целях стимулирования реализации которых проводится Рекламная игра: Рекламная игра проводится в целях стимулирования реализации следующих товаров (по тексту Правил – Игровой продукт): любой продукт ассортимента рационов для кошек и собак, производимый под TM Royal Canin, за исключением рационов Royal Canin Club CC и Royal Canin Club HE.

9. Условия участия и порядок отбора Участников Рекламной игры.

К участию в Рекламной игре допускаются:

- граждане Республики Беларусь, постоянно проживающие в Республике Беларусь;

- иностранные лица и лица без гражданства, имеющие вид на жительство на территории Республики Беларусь, постоянно проживающие в Республике Беларусь.

Участниками Рекламной игры не могут быть члены комиссии, а также лица, состоящие в трудовых отношениях с организатором и сетью «ЗОМАРКЕТ», их супруги, близкие родственники и лица, находящиеся с ними в отношениях свойства.

9.1. Для участия в Рекламной игре необходимо в период с 12 июня по 24 июля 2021 года включительно:

9.1.1. Купить любой Игровой продукт в торговых объектах, указанных в п. 4 настоящих Правил, на сумму не менее 25 (двадцати пяти) белорусских рублей в одном кассовом чеке, получить кассовый чек, подтверждающий его покупку и содержащий наименование товара с торговой маркой Royal Canin.

9.1.2. Осуществить регистрацию, а именно – заполнить регистрационную форму Рекламной игры (порядок участия в розыгрышах в зависимости от даты регистрации подробно прописан в п. 11 настоящих Правил) на интернет-сайте www.royalpro.by (далее – Сайт), достоверно указав нижеперечисленные сведения:

- фамилия (обязательно), имя (обязательно), отчество (при наличии);

- почтовый адрес для корреспонденции (обязательно);

- личный номер мобильного телефона оператора сотовой связи Республики Беларусь, услугами которого пользуется Участник (MTC, A1, Life) (обязательно);

- адрес электронной почты (обязательно);

- адрес магазина, где совершена покупка Игрового продукта (обязательно);

- номер, дата и время кассового чека о покупке Игрового продукта (обязательно);

- подтверждение изучения и согласия с Правилами Рекламной игры путем проставления отметки в специальном окне Сайта (обязательно).

Для завершения регистрации необходимо загрузить на Сайт фотографию кассового чека. Изображение должно быть четким, а качество изображения должно быть достаточным для определения наличия в нем всех реквизитов кассового чека, изложенных далее.

Под кассовым чеком в настоящих Правилах понимается документ, подтверждающий факт приобретения Игровых продуктов, который должен содержать номер, сведения о юридическом лице, УНП (учетном номере плательщика) продавца, адресе магазина, дате и времени продажи, наименовании, количестве и цене приобретенного Игрового продукта, сумме покупки.

Кассовые чеки без наименования Игрового продукта не могут быть использованы для участия в Рекламной игре.

9.2. При выполнении условий пункта 9.1. настоящих Правил Участнику будет присваиваться 1 (один) Игровой код. При покупке Игрового продукта на сумму 25 (двадцать пять) белорусских рублей и более в одном чеке Участнику присваивается не более 1 (одного) Игрового кода. Например, при совершении покупки в соответствии с п. 9.1. данных Правил на сумму 50 (пятьдесят) белорусских рублей Участнику также будет начислен только 1 (один) Игровой код.

9.3. Игровые коды присваиваются с первого разряда (00000001, 00000002, 00000003 и т.д.) по дате и времени регистрации. В случае если у Участников совпадают дата и время регистрации, присвоение Игровых кодов совершается в алфавитном порядке по ФИО Участников.

Игровые коды присваиваются после завершения регистрации, впоследствии Участник получает их на адрес электронной почты, указанный в соответствующем поле регистрационной формы на Сайте, в течение 24 часа с момента завершения регистрации. В розыгрыше Призов участвуют Игровые коды только тех Участников, которые выполнили условия п. 9.1. настоящих Правил.

9.4. При условии совершения покупки Игрового продукта согласно п. 9.1. Участник принимает участие в розыгрыше Призов 1, 2 и Главного приза в зависимости от периода, в котором Участник успешно заполнил регистрационную форму на Сайте:

с 12.06.2021 по 18.06.2021 включительно – участвует в розыгрыше 21.06.2021 года;

с 19.06.2021 по 25.06.2021 включительно – участвует в розыгрыше 28.06.2021 года;

с 26.06.2021 по 02.07.2021 включительно – участвует в розыгрыше 05.07.2021 года;

с 03.07.2021 по 09.07.2021 включительно – участвует в розыгрыше 12.07.2021 года;

с 10.07.2021 по 16.07.2021 включительно – участвует в розыгрыше 13.07.2021 года;

с 17.07.2021 по 24.07.2021 включительно – участвует в розыгрыше 26.07.2021 года.

Участник может стать Победителем только один раз в рамках одного розыгрыша.

Каждый Участник может принимать участие в Рекламной игре не более 5 (пяти) раз при условии совершения повторных покупок Игрового продукта и повторного выполнения иных требований, необходимых для участия в Рекламной игре.

9.5. Один и тот же номер мобильного телефона и/или адрес электронной почты могут быть использованы для регистрации покупки только одного Участника.

9.6. При предоставлении Участником при регистрации покупки неполных, неправильных, недостоверных сведений или сведений, не соответствующих настоящим Правилам, зарегистрированный чек не допускается к розыгрышу Призов. При повторной регистрации одного и того же чека в розыгрыше Призов принимается участие только первой зарегистрированной покупкой.

9.7. ВСЕ УЧАСТНИКИ ДОЛЖНЫ СОХРАНИТЬ КАССОВЫЕ ЧЕКИ ДО ОКОНЧАНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ.

10. Состав и размер призового фонда и источники его формирования:

10.1. Призовой фонд Рекламной игры составляет 18 930,72 (восемнадцать тысяч девятьсот тридцать) белорусских рублей 72 копейки. Источником формирования призового фонда являются денежные средства и имущество Организатора, а также имущество Заинтересованного лица.

10.2. Призовой фонд Рекламной игры включает в себя Призы, перечисленные в Таблице № 1 ниже:

Таблица № 1

№ п/п	Наименование Приза	Определение Приза	Количество, шт.	Стоимость одного Приза, BYN	ИТОГО, BYN
1	Приз 1	Рюкзак с логотипом RC 30 l	60	24,65	1 479,00
2	Приз 2	Подарочный сертификат «Электросила» номиналом 100,00 белорусских рублей. Срок действия подарочного сертификата по 18.11.2021 года включительно	30	100,00	3 000,00
3	Главный Приз	Планшетный компьютер iPad Air 4, 64GB, WiFi, Серебристый, 2020 (MYFN2RKA) стоимостью 2 115,00 белорусских рублей. Денежные средства в сумме 293,62 белорусского рубля	6	2 408,62	14 451,72

11. Место, дата, время и порядок проведения розыгрыша призового фонда.

Розыгрыши проводятся открыто в присутствии комиссии. Место проведения всех розыгрышей – г. Минск, пер. Козлова, 25, пом. 22.

Розыгрыши Призов проводятся с 21 июня по 26 июля 2021 года включительно согласно Таблице № 2 ниже:

Таблица № 2

Номер розыгрыша	Дата и время розыгрыша	Призы и их количество	Розыгрыш проводится среди Участников, которые зарегистрированы на Сайте чеки в период
№ 1	21.06.2021 года в 16.00	Приз 1 – 10 шт. Приз 2 – 5 шт. Главный Приз – 1 шт.	с 00.00.00 12 июня по 23.59.59 18 июня 2021 г.
№ 2	28.06.2021 года в 16.00	Приз 1 – 10 шт. Приз 2 – 5 шт. Главный Приз – 1 шт.	с 00.00.00 19 июня по 23.59.59 25 июня 2021 г.
№ 3	05.07.2021 года в 16.00	Приз 1 – 10 шт. Приз 2 – 5 шт. Главный Приз – 1 шт.	с 00.00.00 26 июня по 23.59.59 02 июля 2021 г.
№ 4	12.07.2021 года в 16.00	Приз 1 – 10 шт. Приз 2 – 5 шт. Главный Приз – 1 шт.	с 00.00.00 03 июля по 23.59.59 09 июля 2021 г.
№ 5	19.07.2021 года в 16.00	Приз 1 – 10 шт. Приз 2 – 5 шт. Главный Приз – 1 шт.	с 00.00.00 10 июля по 23.59.59 16 июля 2021 г.
№ 6	26.07.2021 года в 16.00	Приз 1 – 10 шт. Приз 2 – 5 шт. Главный Приз – 1 шт.	с 00.00.00 17 июля по 23.59.59 24 июля 2021 г.

12. Механика проведения розыгрышей.

12.1. Механика проведения розыгрышей Призов 1, 2 и Главных Призов.

К моменту проведения соответствующего розыгрыша Организатором формируется Список Игровых кодов (далее – Список) по возрастанию, сформированный согласно п. 9 настоящих Правил с указанием Игрового кода, фамилии, имени, отчества Участника, даты и времени совершения покупки Игрового продукта, даты и времени регистрации.

Для проведения розыгрыша используется специальный вращающийся барабан и набор шаров в количестве 10 штук с номерами от 0 до 9.

Для определения цифр первого слева разряда выигрышного Игрового кода каждый Приз членом комиссии помещает в барабан шары с номерами от «0» до цифр, соответствующих первой слева цифре последнего Игрового кода в Списке Игровых кодов, участвующих в розыгрыше. Член Комиссии извлекает из барабана один шар. Номер извлеченного шара вносится в протокол и записывается в первый слева разряд формируемого выигрышного Игрового кода.

Далее в барабан загружаются шары с номерами от «0» до «9» для определения цифр в следующем разряде формируемого выигрышного Игрового кода. Шары перемешиваются, и член Комиссии вытаскивает один шар. Номер шара вносится в протокол. Член Комиссии проверяет в Списке наличие соответствующей комбинации цифр разряда. В случае совпадения вытаскиваемый шар вносится в соответствующий разряд формируемого выигрышного Игрового кода. В случае, если в списке отсутствует Игровой код с подобной комбинацией цифр, вытаскиваемый шар возвращается в барабан, и член Комиссии извлекает из барабана следующий шар. Шары извлекаются до тех пор, пока не будет получена комбинация цифр разрядов не попадает в диапазон соответствующих разрядов Игровых кодов в Списке.

Описанная процедура повторяется до тех пор, пока не будет окончательно сформирован выигрышный Игровой код Участника Рекламной игры, имеющего право на Приз.

В случае с розыгрышами Главного Приза после определения основных Победителей из остальных Участников розыгрыша определяются 2 резервных Победителя на каждый Главный Приз согласно вышеописанной процедуре.

Каждому из двух Игровых кодов присваивается порядковый номер в той последовательности, в которой они были сформированы. Таким

образом, Игровым кодом Резервных Победителей будут присвоены порядковые номера 1 и 2.

13. Срок и способ информирования Победителей:

Информирование Победителей о выигрыше осуществляется посредством рассылки электронных писем на электронную почту или заказных писем с уведомлением на почтовый адрес, указанные на момент Регистрации, в течение 2 (двух) рабочих дней с даты проведения Розыгрыша, а также дополнительно посредством SMS-рассылки или звонков на указанные на момент Регистрации абонентские номера мобильных телефонов сотовых операторов. Сведения о Победителях размещаются на Сайте не позднее 6 (шести) календарных дней после даты проведения соответствующего розыгрыша.

14. Место, порядок и срок выдачи Призов

14.1. Для получения Приза № 1 и № 2 Победитель Рекламной игры должен в срок не позднее 30.07.2021 года прислать на электронную почту Организатора igra@fcb.by:

- фотографию документа, удостоверяющего личность Победителя (данные должны соответствовать тем, которые Участник указал при регистрации участия в Рекламной игре);

При выполнении данных условий Победителю отправляется Приз № 1 и № 2 по почте с уведомлением о доставке до 06.08.2021 года включительно по адресу, указанному в регистрационной форме на Сайте.

14.2. Главный Приз можно получить по 06.08.2021 года включительно по адресу: г. Минск, пер. Козлова, 25, пом. 22, с 10.00 по 18.00 с понедельника по пятницу, с 15.00 по 17.00 по субботам.

Дату и время прибытия следует предварительно согласовать с представителем организатора по телефону +375 (29) 101 32 25, с 10.00 по 18.00 с понедельника по пятницу, с 15.00 по 17.00 по субботам. Звонок платный в соответствии с тарифами операторов, услугами которых пользуется Участник.

14.3. При получении Главного Приза Победитель обязан представить следующие документы:

- оригинал кассового чека на покупку Игрового товара в соответствии с п. 9 настоящих Правил;

- оригинал документа, удостоверяющего личность Победителя (данные должны соответствовать тем, которые Участник указал при регистрации участия в Рекламной игре).

14.4. В случае если с Победителем Рекламной игры не удается связаться и уведомить о выигрыше из-за некорректных персональных данных, указанных при регистрации, либо в случае если Победитель не явился за Главным Призом, либо Победитель написал заявление об отказе от Главного Приза, а также при ином несоответствии условиям, установленным для участия в Рекламной игре настоящими Правилами, либо организатором установлен факт нарушения (невыполнения) настоящих Правил Победителем, то право на получение Главного Приза переходит к резервному Победителю.

Положения п. 14.4 настоящих Правил применяются как к Победителям, так и к Резервным Победителям.

Таблица № 3

Порядковый номер Резервного Победителя	Срок уведомления (включительно) способами, предусмотренными п. 13 настоящих Правил	Срок получения (включительно) Главного Приза в месте, указанном в п. 14.2, с обязательным представлением документов, предусмотренных п. 14.3 настоящих Правил
1	11.08.2021	18.08.2021
2	19.08.2021	24.08.2021

Дату и время прибытия для получения Главного Приза следует предварительно согласовать с представителем организатора по телефону +375 (29) 101 32 25, с 10.00 по 18.00 с понедельника по пятницу, с 15.00 по 17.00 по субботам. Звонок платный в соответствии с тарифами операторов связи, услугами которых пользуется Участник.

14.5. Организатор при выдаче Главного Приза Победителю Рекламной игры признается налоговым агентом и несет ответственность за соблюдение действующего налогового законодательства Республики Беларусь. Выдача Главного Приза производится путем передачи Главного Приза Победителю за вычетом суммы денежных средств в размере подоходного налога, включенных в состав Главного Приза.

14.6. Организатор игры не оплачивает Участникам Рекламной игры расходы, связанные с проездом к месту получения Главного Приза.

14.7. Выплата денежного эквивалента стоимости Призов либо замена другими Призами не производится. Денежная компенсация за отказ от Приза по какому-либо причинам или в случае, если Приз не будет востребован в течение выше установленного срока, не выдается.

14.8. Обладатели Главного Приза при их получении обязаны заполнить и поставить свою подпись во всех документах, необходимых организатору для надлежащего оформления проведения Рекламной игры и составления отчетности по результатам розыгрыша.

14.9. Участвуя в Рекламной игре, ее Победители соглашаются с тем, что любые их персональные данные, в том числе имена, фамилии, отчества, фотографии и видеозаписи, могут быть использованы Организатором Рекламной игры в рекламных целях в отношении проводимой Рекламной игры без предварительного согласия Победителя и без каких-либо денежных выплат.

14.10. В случае если Победителем игры является несовершеннолетний Участник, Приз выдается законному представителю (родителю, усыновителю, по-прежнему) при предъявлении документа, удостоверяющего личность и свидетельства о рождении ребенка (иного документа, подтверждающего представительство несовершеннолетнего лица).

14.11. Если Победителем становится лицо, признанное недееспособным или ограниченно дееспособным, право получения Приза переходит к его законным представителям.

15. Название печатного средства массовой информации, в котором будут опубликованы результаты проведения Рекламной игры, а также сроки их опубликования.

15.1. Правила проведения Рекламной игры подлежат опубликованию в газете «Звязда» до начала Рекламной игры.

15.2. Результаты Рекламной игры будут опубликованы в газете «Звязда» по 27.08.2021 года включительно.

15.3. Также настоящие Правила и результаты Рекламной игры будут размещены на Сайте.

15.4. Информацию о Правилах и условиях участия в Рекламной игре можно получить на Сайте www.royalpro.by, а также по телефону горячей линии +375 (29) 101 32 25. Время работы: с 10.00 до 18.00 понедельника – пятница, с 12.00 до 18.00 суббота.

16. Прочие условия.

16.1. Участие в Рекламной игре предполагает ознакомление и полное согласие Участников с настоящими Правилами и принятие на себя обязательства соблюдать все их условия и требования.

16.2. Организатор не несет ответственности за работу сети Интернет при его использовании Участником (например, плохое соединение с провайдером и т. д.), оператором сотовой подвижной электросвязи (плохое соединение с оператором и т. д.) и почтовой службой (сроки доставки, сохранность Приза и т. д.).

16.3. Организатор не несет ответственности за невозможность связаться с Участником в случае недостоверности информации, предоставленной Участником.

16.4. Все возможные претензии Участников Рекламной игры в отношении организации Рекламной игры должны быть адресованы Организатору игры по адресу: 220037, Республика Беларусь, г. Минск, пер. Козлова, 25, пом. 22.

Свидетельство № 4004 о государственной регистрации Рекламной игры, зарегистрированной 1 июня 2021 г., выданное Министерством антимонопольного регулирования и торговли Республики Беларусь.

Ваша права

МАДЭЛЬ ПАВОДЗІН ПАВОДЛЕ ЗАКОНА

Прававая адукацыя беларусаў: ведаць нормы і наступствы

Правамерныя паводзіны насельніцтва і яго стаўленне да дзяржавы і грамадства залежаць ад узроўню прававой культуры і свядомасці людзей, якія, у сваю чаргу, вынікаюць з работы па прававой адукацыі. Веданне грамадзянамі права і яго норм дазваляе пазбегнуць супрацьпраўных паводзін, прадухіліць злачынствы. Як адбываецца прававая адукацыя беларусаў, расказалі эксперты.

ТРАДЫЦЫЙНА І ВІРТУАЛЬНА

Заканадаўства — агульнаабавязковыя правы паводзін. Мы павінны ведаць, як трэба сябе паводзіць у пэўных стасунках, а таксама як нельга сябе паводзіць (гэта дакладна прапісана ў законах аб крымінальнай і адміністрацыйнай адказнасці), абазначыла **Наталля ФІЛІПАВА, намеснік міністра юстыцыі**:

— Веданне заканадаўства дакладна вызначае правы паводзін і выпрацоўвае ў любым чалавеку навык, як паводзіць сябе можна ці нельга. Каб не штудзіраваць усе законы, дастаткова падключыцца да сацыяльных сетак, інстаграм і тэлеграм-каналаў Мініюста, каб зразумець, якая мадэль паводзін правамерная, а якая — не.

Прававая адукацыя — гэта не толькі павышэнне прававой культуры і свядомасці, але і фарміраванне прававых паводзін у грамадзян. Гэта работа вялікай каманды, галоўная мэта якой — зрабіць права зразумелым і даступным для кожнага ў краіне. Актыўна да гэтага прыцягнуты дзяржорганы, грамадскія аб'яднанні і арганізацыі.

— Пастановай урада зацверджаны дакумент аб прававой асвете грамадзян, якім прадугледжана 50 мерапрыемстваў. Гэта і традыцыйныя фарматы работы з насельніцтвам: сустрэчы ў працоўных калектывах, размовы з моладдзю, акцыі і конкурсы, форуму. І новыя формы прававой падтрымкі, якія з'явіліся з улікам развіцця інфармацыйных тэхналогій: віртуальныя кансультанты, чат-боты, мабільныя дадаткі. Асобны блок — работа са СМІ і сацыяльная рэклама.

Наталля Філіпава заўважыла, што прававой адукацыі садзейнічаюць таксама і журналісты, якія дапамагаюць проста і зразумела адаптаваць праз прызму жыццёвых сітуацый, відэаролікаў, сюжэтаў складаную і часам незразумелую інфармацыю, каб даносіць да грамадзян наваці заканадаўства альбо алгарытмы паводзін.

— Мінулы «кавідны» год дапамог нам перавесці некаторыя традыцыйныя фарматы работы ў анлайн-рэжым. Дзякуючы сацыяльным сеткам і месенджарам было ахоплена нават больш насельніцтва. Толькі падчас акцыі, прымеркаванай да 7 лістапада, больш як 5000 грамадзян за адзін дзень атрымалі адказы на пытанні, якія яны дасылалі ў чат-бот. Пры гэтым усе людзі розныя. Камусці дастаткова 15-секунднага роліка, а ёсць тыя, каму патрэбны традыцыйныя формы стасункаў — дыялог вочы ў вочы з падрабязным удакладненнем нарматыўных актаў, тлумачэннем акалічванняў.

Не меншую важнасць маюць і прававыя конкурсы, якія штогод ладзіць Мініст, творчае спаборніцтва «Права на дзяцінства», дзе непэўналетнія беларусы праз малюнак, відэаролік ці анімацыю паказвалі сваё бачанне права ў краіне. А таксама рэспубліканскі конкурс імя У. Спасовіча, у якім пераможцам штогод становяцца найлепшыя аўтары інфармацыйных матэрыялаў на прававую тэматыку.

ЛЕКЦЫІ, СУСТРЭЧЫ, ВІДЭАРОЛІКІ

Вялікую работу па прававым інфармаванні насельніцтва робяць натарыусы краіны. Напрыклад, бясплатнае кансультаванне ў пэўныя дні па ўсіх пытаннях, дзе патрабуецца засведчанне натарыуса: шлюбны дагавор, завяшчанне, афармленне спадчынных правоў і іншае. Летась натарыяльныя канторы таксама ўвялі фарматы кансультавання анлайн і аказалі бясплатную юрыдычную дапамогу амаль 18 тысячам грамадзян, акрэсліла **Таццяна ДЗЯЛЕНДЗІК, намеснік старшын Беларускай натарыяльнай палаты (БНП)**:

— На базе бібліятэк краіны (у кожнай чацвёртай такой установе) створана 625 публічных цэнтраў прававой інфармацыі, дзе натарыусы сталі пастаяннымі гасцямі і прапанавалі каралі трох тысяч грамадзян. А сёлета натарыусы далучацца да Міжнароднага дня бясплатнага кансультавання, які адбудзецца ў першую суботу кастрычніка (летась БНП стала членам Міжнароднага саюза натарыята). Вялікай папулярнасцю карыстаецца сэрвіс «Пытанне натарыусу» на сайце натарыяльнай палаты. Штогод тут адказваюць больш як на дзве тысячы пытанняў. Прычым па папярэдняй просьбе часта высылаюць адрасны адказ ішчэ і на электронную пошту заяўніка. За гэты год па дапамогу на сайт звярнулася больш за 500 чалавек. Най-

больш актуальнымі, як і раней, застаюцца пытанні афармлення завяшчанняў, даверанасцёў, уступлення ў спадчыну, адрознення завяшчання ад дарэння.

Лекцыі і размовы ў калектывах у складзе інфармацыйна-прапагандысцкіх груп з іншымі спецыялістамі або асобна па запрашэнні кіраўніка прадпрыемства таксама застаюцца задачай натарыусаў. Летась яны правялі амаль восем тысяч бясплатных кансультацый на прадпрыемствах, у сярэдніх спецыяльных установах і ВНУ.

— Перад выездам мы стараемся прааналізаваць, якія тэмы будуць найбольш слухныя ў пэўным калектыве. Часам чалавек саромеецца задаць сваё пытанне пры ўсім, таму пасля сустрэч натарыус фактычна застаецца на прыёме на прадпрыемстве і кансультуе індывідуальна. Так што гэта вялікая сацыяльная місія — дапамагчы людзям у іх складаных сітуацыях, — удакладніла **Таццяна Дзялендзік**.

— На сустрэчы мы стараемся запрашаць і профільных спецыялістаў тых сфер, пытанні па якіх асабліва хвалююць людзей. А пасля публікуем у сацыяльных сетках абялчаныя адказы на найбольш частыя пытанні, — дадала **Наталля Філіпава**.

Яшчэ адзін спосаб прававой адукацыі ад натарыусаў — відэаролікі, якія можна пабачыць у грамадскім транспарце і метро, і бігборды на тэму сацыяльна значных натарыяльных дзеянняў. Штогод выпускаюцца новыя буклеты, дзе коротка расказваецца, што ўяўляе сабой натарыяльнае дзеянне, колькі каштуе і дзе яго можна заказаць.

Са студзеня 2021-га ўступілі ў сілу новыя змяненні ў закон аб натарыяце, якія, прынамсі, павінны зрабіць юрыдычную дапамогу больш даступнай для сельскага насельніцтва. Завяшчання, згоды і даверанасці на распраджэнне маёмасцю цяпер сведчаць толькі натарыусы, таму амаль удвая павялічылася колькасць іх выездаў у аграгарадкі.

СВАБОДНЫ ДОСТУП І ПРАВА НА АБМЕРКАВАННЕ

Ніякая адукацыя, у тым ліку і прававая, немагчыма без свабоднага

доступу да інфармацыі, таму найважнейшая задача Нацыянальнага цэнтра прававой інфармацыі — стварэнне механізмаў даступнасці прававой інфармацыі ва ўсіх магчымых формах, расказаў **Віктар ШАРШУН, намеснік дырэктара Нацыянальнага цэнтра прававой інфармацыі**:

«Часам чалавек саромеецца задаць сваё пытанне пры ўсім, таму пасля сустрэч натарыус фактычна застаецца на прыёме на прадпрыемстве і кансультуе індывідуальна».

— Найперш гэта афіцыйнае апублікаванне нарматыўна-прававых актаў (НПА) на Нацыянальным прававым інтэрнэт-партале <https://pravo.by/>, дзякуючы чаму новыя акты заканадаўства становяцца даступнымі вялікай колькасці людзей. Летась на партале было змешчана 9698 НПА. Цэнтр таксама развівае дзяржаўны інфармацыйна-прававы рэсурс: эталонны банк даных, Нацыянальны цэнтр прававой інфармацыі, інфармацыйна-пашукавыя сістэмы «Эталон» і «Эталон-анлайн», дзіцячы прававы сайт і іншыя. З 1998 года цэнтр выпускаў 312 выданняў, дзе ўтрымліваюцца прававыя акты і каментары да іх агульным тыражом звыш двух мільяёнаў. А ў 3000 розных мерапрыемствах па прававой адукацыі грамадзян летась паўдзельнічала, напрыклад, каля 43 тысяч чалавек.

У 2013-м быў створаны сайт Прававы форум Беларусі (<https://forumpravo.by/>), які цяпер стаў важным рэсурсам прававой адукацыі грамадзян, дзе можна абмяркоўваць разнастайныя прававыя пытанні з удзелам прафесійных юрыстаў. А з 2019-га ён стаў афіцыйнай пляцоўкай для публічнага абмеркавання праектаў НПА — тут іх было разгледжана 560 (196 — летась). У межах рэалізацыі дзяржаўнай праграмы «Лічбавае развіццё Беларусі на 2021—2025 гг.» форум будзе мадэрнізаваны.

Спецыялісты аднаголасна сцвярджаюць, што калі ў чалавека ёсць жаданне атрымаць інфармацыю, то спосаб яе данесці заўжды знойдзецца.

Ірына СІДАРОК, фота аўтара.

ФАКТЫ

ЗОЛАТАВАЛЮТНЫЯ РЭЗЕРВЫ КРАІНЫ ЗА МАЙ ПАВЯЛІЧЫЛІСЯ АДРАЗУ НА 485,2 МЛН ДОЛАРАЎ

Міжнародныя рэзервовыя актывы Беларусі па стане на 1 чэрвеня, па папярэдніх даных, склалі 7 763,1 мільярд долараў ЗША (у эквіваленце).

Як паведамляе прэс-служба Нацыянальнага банка краіны, гэта ўжо другі месяц запар, калі назіраецца рост золатавалютных рэзерваў. Але калі ў красавіку іх рост не вельмі ўражліваў (тэмп росту роўны 4,9%, на 337,9 мільярд долараў), то ў маі павелічэнне было ўжо значнае (тэмп — 6,7%).

Рост узроўню золатавалютных рэзерваў у маі ў асноўным абумоўлены купляй Нацыянальным банкам замежнай валюты на таргах ААТ «Беларуская валютна-фондавая біржа», павелічэннем кошту манетарнага золата, а таксама паступленнем замежнай валюты ў бюджэт. Ва ўпраўленні інфармацыі Нацбанка паведамілі, што ў маі 2021 года ўрадам выканана знешніх і ўнутраных абавязацельстваў у замежнай валюце на суму каля 132 мільярд

ПАДЗЕІ

долараў ЗША. Згодна з асноўнымі кірункамі грашова-кредытнай палітыкі на гэты год, аб'ём міжнародных рэзервовых актываў на 1 студзеня 2022 года павінен склаці не менш за 6 млрд долараў.

Сяргей КУРКАЧ.

АМАЛЬ 200 МІЛЬЯНАЎ ДРЭЎ ЗА ВЕСНУ

Усяго за некалькі месяцаў рукамі лесавадоў было створана каля 34,7 тысячы гектараў лясных культур — гэта прыкладна 200 мільянаў высаджаных дрэў, паведамляе прэс-служба Мінлягаса.

Лясгасу датэрмінова выканалі гадавы план пасеву і пасадкі лесу, перавыканалі план веснавай пасадкі, які складаў каля 32 тысяч гектараў. У міністэрстве адзначылі, што стварэнне лясных культур будзе працягнута восенню. Такім чынам, фактычна аб'ём лесааднаўлення будучы прыкметна вышэйшы за планаваныя.

Найбольшая колькасць лясных культур была створана гомельскімі лесавадамі

ФАКТЫ

(12 014 тысяч гектараў) — гэта звязана з неабходнасцю аднаўлення ўчасткаў, пашкоджаных карэдным усыханнем. Брасцкія лесавады гэтай вясной стварылі 4 964 гектары лясных культур, віцебскія — 3 633 гектары, гродзенскія — 4 056 гектараў, мінскія — 5 598 гектараў, магілёўскія — 4 432 гектары. Характэрна, што больш за палову лясных культур было створана селекцыйным пасевым і пасадчным матэрыяламі (19,5 тысячы гектараў). Лесавады таксама праводзілі работы па дапаўненні лясных культур. Цяляпрэныя вясной такія работы былі праведзены на плошчы каля 24,5 тысячы гектараў.

ЗРАБІЎ УРЭЗКУ Ў АМАЛЬ 200 ЛІТРАЎ САЛЯРКІ І ВЫКАЎ АДЦЬЎ НА ФАКТАПРАВО

Урэзку ў Мёрскім раёне выявілі супрацоўнікі службы беспекі прадпрыемства. Яны паведамілі пра здарэнне ў міліцыю. Аператывнікамі былі знойдзены спецыяльныя прыстасаванні для крадзяжу саларкі, а таксама каністры з ужо

ПАДЗЕІ

скарадженым дызельным палівам. Усяго зламаны паспеў зліць амаль 200 літраў саларкі, паведамляе аддзяленне інфармацыі і грамадскі сувязь УУС Віцебскага аблвыканкама.

Сышчыкі, адрпрацаваўшы кола падазраваных, выйшлі на след аднаго з іх. Ім аказаўся 34-гадовы вясковец. Мужчына расказаў, што ідэю ўзбагачэння за кошт нафтавай сферы яму падказалі падчас заробкаў у Расійскай Федэрацыі. Там жа ён набыў спецыяльныя прыстасаванні для ўрэзкі.

Вярнуўшыся дадому, падазраваны доўга абдумваў план дзеянняў. Першы раз ён здзейсніў вылазку яшчэ ў красавіку. Тады нічога не атрымалася з-за супрацоўнікаў службы беспекі. Не пакінуўшы надзею на ўзбагачэнне, у канцы мая мужчына зноў адрправаўся на промысел. Зрэшты, наглядзячы на тое, што гэтым разам яму ўдалося скрасці саларку, скарыстацца ёю ў вяскоўцы не атрымалася. У дачыненні да мужчыны распачата крымінальная справа.

Сяргей РАСОЛЬКА.

«СЛАВЯНЦЫ» — ТРЫЦАЦЬ!

Так гавораць юныя і маладыя гараджане пра «Славянскі базар у Віцебску».

Дарэчы, ужо другое пакаленне вырасла за час правядзення «Базару». І ён рос, набіраўся вопыту, мужнеў. Ні разу яго не адмянялі. Бадай, без гэтага фэсту ўжо не ўявіць Беларусь. Ён стаў брэндам, феерыяй індустрыі забаў, класікай відовішчаў, месцам, куды вельмі хочацца прыехаць і куды зноў хочацца вярнуцца.

ПЕСНІ НАД ПАГОРКАМІ

Напярэдадні юбілейнага «Базару» да месца згадаць гістарычныя факты, звязаныя з ім. Дарэчы, ён мог праводзіцца ў Мінску — такі варыянт разглядаўся. Бо не было ў правінцыйным Віцебску аб'екта, вартага для арганізацыі буйных фестываляў міжнароднага ўзроўню.

Летні амфітэатр на 5400 месцаў спраектавалі і пабудавалі меней чым за год, каб правесці ўсесаюзны фестываль польскай песні. Дарэчы, вялікія аб'екты для правядзення масавых мерапрыемстваў тады «пад ключ» здавалі праз гады чатыры ад пачатку рэалізацыі ідэй.

Згодна з дакументацыяй, будучая галоўная сцэнічная пляцоўка «Базару» мела назву «Пейзаж» (была рэканструявана ў 2007 годзе, тады зрабілі дах).

Летам 1988-га адбыўся першы фест польскай песні. У сусветным павуцінні ёсць розныя версіі таго, каму прыйшла ідэя рэалізаваць гэты праект. Але святя вырашылі правесці менавіта ў Віцебску, таму што ён — пабрацім польскай Зялёна-Гуры — «заходні варот» краіны. Цікава, што горад стаіць на сямі пагорках. Віцебск, між іншым, таксама вельмі ўзгорысты, што адразу заўважаюць турысты.

У Зялёна-Гуры з 1965-га праводзілі фестываль савецкай песні, і Віцебск стаў ідэальным месцам, каб узмаціць сяброўскія сувязі дзвюх краін праз мастацтва. Тым больш, як сведчаць краязнаўцы, у Падзвінні праводзіліся абласныя конкурсы польскай песні аж з 1975 года.

«Польскія фэсты» ў Віцебску прайшлі з вялікім поспехам. Нягледзячы на тое што білеты на канцэрты каштавалі 3—5 рублёў (для параўнання: у кінатэатр — 25 капеек), іх было вельмі цяжка купіць, нават маючы добрых знаёмых у аргкамітэце.

Кіраўнік дырэкцыі польскага фестываля Радзівон Бас, які, як сцвярджаюць многія, прыдумаў назву «Базар» і доўгія гады ўзначальваў дырэкцыю, прызнаваўся журналістам, што не чакаў такога ажыятажу. Попыт перавышаў прапанову значна. Прыкладна ў тры разы павялічы-

лі колькасць канцэртных праграм, у тым ліку і на стадыёне, што першапачаткова не планавалася, але і гэта не вырашыла праблему.

Другі і апошні фест польскай песні правялі ў 1990-м.

«ПРАЗ МАСТАЦТВА — ДА...»

СССР быў краінай, якая без праблем магла фінансаваць буйныя праекты ў галіне культуры. У маладой незалежнай Беларусі, канешне, не было такіх вялікіх грошай, тым

больш на пачатку 1990-х. Але менавіта тады здолелі не проста правесці новы фест, але і развіць яго.

Першы «Славянскі базар» стартаваў 18 ліпеня 1992 года. У Летнім амфітэатры сваё майстэрства прадэманстравалі таленты з Беларусі, Расіі, Украіны, ЗША, Канады, Аўстраліі, Польшчы і Грузіі. Акрадытаваліся на «Базары» тады каля тысячы артыстаў і гасцей.

Самыя вялікія творчыя каманды на фестывалі былі з Беларусі, Расіі, Украіны: прыкладна па трыста чалавек. На галоўнай фестывальнай пляцоўцы арганізавалі каля дзесяці канцэртаў. У фестывальныя дні прэзентавалі тры выставы, правялі пяць прэс-канферэнцый.

Нагадаю, дэвіз фестываля «Праз мастацтва — да міру і ўзаемаразумення!». І ён шмат разоў апраўдваў вялікія фінансавыя і творчыя інвестыцыі, становіўся і месцам сустрэч палітыкаў, прэзідэнтаў брацкіх краін.

Фестываль — гэта і вялікая арганізацыйная праца, пачынаючы ад традыцыйнага «маршэту» гарадскога асяроддзя да вырашэння задач лагістыкі. Аб тым, колькі заспакаяльных таблетаў прымаюць дырэкцыя фестываля, калі прадумвала, на чым прывезці чарговую капрызную зорку ў Віцебск, дзе пасяліць, чым накарміць, гісторыя замоўчвае.

І КВЕТКАВЫ РАЯЛЬ

Віцебск дзякуючы «Базару» становіцца з кожным годам усё больш прывабным і зручным для мясцовых жыхароў.

Бразумела, свой унёсак рабілі міністэрствы і ведамствы. Мясцовая ўлада, разумеючы адказнасць і высокі давер арганізоўваць самы маштабны фестываль на постсавецкай прастору, стараецца, каб афармленне тэрыторыі каля фестывальных аб'ектаў перыядычна мянялася. Такім чынам, у свой час у скверы каля будынка дырэкцыі ўсталявалі фантан, каля Летняга амфітэатра з'явіліся кветкавыя раяль і глобус. Валюшкі, акія з'яўляюцца і элементамі асвятлення, — галоўны сімвал фестываля — упрыгожваюць дахі дамоў у цэнтры Віцебска.

Сёлета ў горадзе высадзілі мора цюльпанаў — проста вачэй не адарваць. А які пах!

Для аматараў берагчы прыроду арганізаваны пракат электрасамакатаў.

Свае «фішкі» стараюцца прыдумаць і ў гатэлях. Напрыклад, у адным з іх ёсць «тэматычныя нумары»: «Бульбаш», «Смак каханья», «Паданні Мірскіх вежаў»... Закаханым, напэўна, вельмі спадабаецца спыніцца ў нумарах «Свежасць пацучуў» або «Востраў мары».

А ў гатэлі «Віцебск», пабудаваным у 1973 годзе, самым старым і вялікім, прапануюць выбар: выдатны від з акна на гістарычны цэнтр (у тым ліку найстарэйшы храм XII стагоддзя) або на Летні амфітэатр і наваколлі — эпіцэнтр падзей фестываля. І, вядома ж, «Славянскі базар у Віцебску» з вышыні птушынага паляту — гэта карцінка, на якую хочацца глядзець і глядзець.

Многія прыезджыя любяць спыніцца падчас фестываля ў аграрыздбах. Гаспадары гатовыя штодня вады пастаяльцу ў Віцебск і назад. Такі спосаб гасцязвання дазваляе спалучаць шум фестывальнага горада і цішыню вёскі.

«Базар» сёлета будзе праходзіць з 14 да 19 ліпеня.

У тых, хто не зможа прыехаць, будзе магчыма назіраць за ім па тэлебачанні і ў інтэрнэце. Летась, дарэчы, колькасць праглядаў падзей фестываля ў сёце складала 7,5 мільёна.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.
Фота Алега КЛІМОВІЧА.

ПЧАЛЯР, АРХЕОЛАГ, ГАДЗІНШЧЫК...

Асвоіць 50 прафесій за два дні

«Уладкавацца на працу» 12—13 чэрвеня ў Батанічным садзе Мінска падчас сямейнага фестываля «Букідс. Прафесіі» змогуць нават самыя маленькія наведвальнікі. Дзецям даецца магчымасць паспрабаваць сябе больш як у 50 прафесіях. На тэматычных пляцоўках яны даведваюцца, чым займаюцца археолагі, пчаляры, дэкаратары, палеантолагі і іншыя спецыялісты.

Юным «работнікам» выдадуць працоўную кніжку, зарплату і фестывальную валюту — букідсы, якія можна будзе абмяняць на падарункі. Паспрабаваўшы сябе ў ролі пэўнага спецыяліста, малыя змогуць правесці «водпуск» у экстрэм-зонах, спартыўных пляцоўках ці фудкортах з фермерскай ежай.

Арганізатары прапануюць самыя розныя заняткі для дзетак.

Малыя змогуць нешта пасадзіць ва ўласным агародзе, стварыць аўтарскую майку, запусціць механізм гадзінніка, памянць кола

ў машыне, паўдзельнічаць у забегу з газонакілкамі... Прасцей прыйсці і пабачыць, чым пералічыць усе прапановы.

Юныя прадпрымальнікі, дарэчы, могуць завітаць на фест з уласнай прадукцыяй (малюнкамі, печывам, разнастайнымі вырабамі) і стаць удзельнікам Дзіцячага маркета, прадаючы тавар за сапраўдныя грошы. А пры жаданні — яшчэ і скончыць бізнес-школу. Заяўкі на ўдзел прымаюцца на адрас bookids.press@gmail.com з указаннем імя і ўзросту дзіцяці.

Адмысловая рыса фестываля — яго тэатральнасць. На працягу двух дзён на пляцоўцы Букідс «Тэатр пад дрэвам» гасцям фестываля пакажуць свае творы больш за дзесяць тэатральных труп Беларусі.

Фестывальнае свята два дні будзе доўжыцца з дзесяці раніцы да сямі вечара. Уваход для дарослых каштуе 15 рублёў. Сямейны білет: мама+тата+дзедзі — 25 рублёў. Малыя да 12 гадоў — бясплатна.

Ірына СІДАРОК.

Запрашае «Сталічны экспрэс»

Паслугамі Дзіцячай чыгункі імя К. С. Заслонава ў маі скарысталіся 6427 пасажыраў.

Нагадаем, у летнім сезоне (чэрвень — жнівень) цягнік будзе курсіраваць па серадах, чацвяргях і пятніцах і рабіць шэсць рэйсаў (у 11.00, 11.38, 12.18, 12.57, 13.35, 14.14), а па суботах і нядзелях — з 11.00 да 16.47 і рабіць дзесяць рэйсаў (у 11.00, 11.38, 12.18, 12.57, 13.35, 14.14, 14.52, 15.31, 16.09, 16.47). Ён правязе пасажыраў па традыцыйным маршруце ад станцыі Заслонава да станцыі Сасновы Бор і назад.

У верасні здзейсніць падарожжа на «Сталічным экспрэсе» можна будзе па суботах і нядзелях. Цягнік будзе рабіць шэсць рэйсаў (у 11.00, 11.38, 12.18, 12.57, 13.35, 14.14, 14.52, 15.31, 16.09, 16.47).

З мэтай захавання здароўя юных пасажыраў, прафілактыкі распаўсюджвання вірусных інфекцый, а таксама стварэння камфортных умоў праезду ў цягніку «Сталічны экспрэс» прадугледжана расаджванне з улікам сацыяльнай дыстанцыі. Акрамя таго, на працягу ўсяго дня праводзіцца санітарная апрацоўка рухомага саставу.

Наведвальнікам Дзіцячай чыгункі неабходна абавязкова выконваць масачны рэжым. Продаж масак арганізаваны на вакзале станцыі Заслонава.

Сяргей РАСОЛЬКА.

«ВЫТОКІ» ЯРКАГА ЛЕТА ЗНАЙШЛІ Ў ОРШЫ

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар.)

Арганізавалі свята, якое гэтым летам аб'яднае ўсе рэгіёны краіны, Нацыянальны алімпійскі камітэт («Вытокі» — адзін з этапаў святкавання 30-годдзя арганізацыі), Федэрацыя прафсаюзаў Рэспублікі Беларусь, кампаніі «АртХас» і «БелБрэндАўдыт». Як адзначаюць арганізатары, беларускі брэнд «Вытокі» адлюстроўвае мэту ўсяго фестывалю — папулярнасць нацыянальнай культуры, спорту, гісторыі, традыцый і падтрымкі малых гарадоў. У Оршы ўсё гэта мела месца. У першы дзень фестывалю прайшоў круглы стол «Орша: традыцыі ў сучаснасці». Удзельнікі яго наведвалі знакавыя мясціны горада і нават пабывалі на традыцыйным вясельным абрадзе. З пачаткам фестывалю ў Оршы стала на дзве выстаўкі больш: у галерэі імя Грамыкі адкрыліся экспазіцыі «Кола часу» і выстаўка дзіцячага малюнка «Мой крок да Алімпу». А ўсе аматары жывапісу паўдзельнічалі ў лекцыі-прэзентацыі «Сучаснае беларускае выяўленчае мастацтва». Скончыўся першы дзень творчай сустрэчай з музыкантам Валерыем Шматам і канцэртанам арганнай музыкі ў яго выкананні. Экскурыйная праграма працягнулася і ў другі дзень, які таксама быў насычаны мерапрыемствамі. Гасці фестывалю наведвалі Аршанскі льнокабінат, абмеркавалі развіццё рэгіянальных брандаў, пазнаёміліся з творчымі і інавацыйнымі праектамі. А аматары спорту папоўнілі свае веды на семінары-практыкуме па алімпійскай адукацыі. Яркая кульмінацыя аршанскіх «Вытокаў» стаў трэці дзень: 5 чэрвеня кожны ахвотны мог адчуць сябе спартсменам, удзельнічаючы ў спартыўным квэсце.

«ВЫРАСЦІЦЬ СПАРТСМЕНА БЕЗ ДУХОУНАЙ СПАДЧЫНЫ НЕМАГЧЫМА»

«Сёння тут аб'яднаны і фізкультура, і спорт, і культура, і мастацтва — мы ўсе разам і ў Год народнага адзінства, што таксама сімвалічна. Мэта фестывалю «Вытокі» — прайсці ад пачатку, дзе зараджаліся нашы культура, мастацтва і спорт, і паціху, маленькімі крокамі да Алімпу. Важна паказаць развіццё рэгіёна, яго асаблівасці. Ідэя і заключалася ў тым, каб праводзіць гэтакія мерапрыемствы не ў Мінску ці ў абласных гарадах, а ў раённых цэнтрах, дзе людзям недастае такіх свята. І праз падобныя мерапрыемствы мы ўносім свой уклад у раз-

віццё рэгіёнаў», — адзначаў прэзідэнт Нацыянальнага алімпійскага камітэта Віктар ЛУКАШЭНКА. Ён таксама расказаў, што Орша для яго — асаблівы горад: «Я правёў у Оршы сваё дзяцтва, тут жыве шмат родных. І мне заўсёды прыемна сюды прыязджаць. Вельмі прыгожы і гасцінны горад, калі сюды прыязджаю, душа радуецца».

Для **Аляксея ТАЛАЯ** фестываль «Вытокі» стаў не толькі добрым святам, якое ён сустрэў з дзецьмі, але і прычынай наведання родных горад. Раней у інтэрв'ю «Звяздзе» спартсмен-параалімпеец адзначыў, што вельмі сумуе, калі доўга не атрымаваецца прыехаць у Оршу. «Вытокі» пазбавалі яго ад суму. «Вельмі важны фестываль, накіраваны на папулярнасць здаровага спосабу жыцця, на тое, каб падштурхнуць людзей займацца спортам, фізічнай культурай, адцягнуць іх ад гаджэтаў. Мы ведаем, што свет змяняецца. І мы павінны быць моцныя, бадзёрыя і перадаць наступнаму пакаленню важныя навыкі, ісці наперад і перамагаць — гэта сёння асноўны парадак дня і мерапрыемства накіраваны на гэта», — адзначаў Аляксей Талай.

У наступным годзе Орша стане культурнай сталіцай Беларусі. **Кіраўнік Віцебскага абласнога выканаўчага камітэта Мікалай ШАРСНЁЎ** падкрэсліў, што фестываль «Вытокі» — добры старт, свята атрымае свой працяг на Віцебшчыне.

«Сама назва мае глыбокі сэнс, бо вырасціць спартсмена без духоўнай спадчыны, без ведання гісторыі немагчыма. Чалавек можа быць вялікім спартсменам, але з пустой душой ён не можа быць сапраўдным грамадзянінам, які любіць і паважае сваю Радзіму. Я мяркую, што гэты фестываль заклаў пачатак новай традыцыі, якая будзе працягвацца. Мы павінны паказаць дзецям нашы вытокі, чым мы багатыя, якая наша культура, і на гэтай глебе будзе выхавана спартсмена, які сапраўды будзе змагацца за нашу Радзіму», — сказаў кіраўнік аблвыканкома. Мікалай Шарснёў стварыў сапраўдную сенсацыю, паказаўшы, наколькі важна займацца спортам — кіраўнік вобласці выціснуў штангу

вагой 215 кілаграмаў. Гэта рэкорд Беларусі ў паўэрліфтынгу ва ўзроставай катэгорыі да 60 гадоў і вагавай катэгорыі да 100 кілаграмаў. Выступленне Мікалая Шарснёва на памосце выклікала бурныя авацыі ўсіх прысутных і пэўнае здзіўленне тых, хто ведае яго толькі як чыноўніка.

АЛІМПІЙСКІЯ ГУЛЬНІ РАЁННАГА МАШТАБУ

А ўдзельніцаў спартыўнага квэсту здзіўлялі арганізатары. Каб атрымаць прыз, трэба было прайсці 15 пляцовак і паспрабаваць сябе ў розных відах спорту, сярод якіх гравы, пажарна-выратавальны, конны спорт і брэйк-данс. Вялікі ахвятая назіраўся каля пляцоўкі біятлона. І не толькі таму, што беларусы вельмі любяць гэты спорт. Майстар-клас тут праводзіла вядомая біятланістка Людміла Калінчык. «Бачыце, якая цікавасць у дзяцей, да нас вытраілася доўгая чарга. Мы гатовыя кожнага падтрымаць і параіць, як выканаць стральбу», — заўважыла спартсменка.

На цікавасць аршанцаў да біятлона звярнуў увагу і **міністр спорту і турызму Рэспублікі Беларусь Сяргей КАВАЛЬЧУК**.

«Гэта не проста індэксатар таго, што на Віцебшчыне трэба развіваць біятлон. Ужо зроблены першыя крокі. У Оршы ў паркавай зоне пракладзена сцежка для лыжаролераў. У перспектыве — да зімы зрабіць умовы для лыжаў. Віцебская вобласць знаходзіцца ў больш выгадным становішчы па снезе, чым іншыя рэгіёны краіны. І мы будзем абавязкова папулярнаваць біятлон. Тут Шуліміна, Гародок, Наваполацк — ёсць да чаго імкнуцца і чаму вучыцца. І нам неабходна адкрываць новыя спартыўныя пункты на карце краіны. У тым ліку і для біятлона», — канстатаваў міністр. Сяргей Кавальчук таксама падкрэсліў, што такія мерапрыемствы, як «Вытокі», трэба праводзіць у кожным раённым цэнтры. «У нас усе дзеткі павінны прыцягвацца да здаровага спосабу жыцця», — заўважыў ён.

На спартыўным квэсце кожны змог знайсці занятка паводле сваіх густу і інтарэ-

саў. Міні-спарборніцтвы па баскетболе, хакеі, гандболе, валеіболе, футболе, хакеі на траве, тэнісе. Імпровізаваныя трэніроўкі па лёгкай і цяжкай атлетыцы, боксе, гравым спорце, адзінаборствах, гімнастыцы, вела-спорце... І пакуль дзеці знаёміліся з новымі відамі спорту і спрабавалі сілы ва ўжо знаёмых, бацькі атрымлівалі інфармацыю пра спартыўныя секцыі. А тхосьці толькі вызначыліся з заняткам на будучыню. Самы маленькі ўдзельнік квэсту, якому толькі год і тры месяцы, абраў для сябе шахматы. «Мабыць, наш малы вызначыўся з відам спорту. Старэйшыя дзеці ўжо займаюцца футболом, хакеем, плаваннем», — заўважыла мама, магчыма, будучага грасмайстра. Па-

няя, заступаючы на баявыя дзюджурствы.

«Мы прайшлі амаль усе пляцоўкі. Але старэйшаму сыну больш за ўсё спадабалася паласа пераходу ў пажарных. Гэта самае незвычайнае заданне», — падзяляўся Дзяніс Афанасьеў, які прыйшоў на свята з двума сынамі.

«Вытокі» — сапраўднае сямейнае свята. На адной з пляцовак дарослыя таксама маглі паказаць, на што яны здольныя. Фізкультурна-спартыўны клуб «Орша» арганізаваў пляцоўку, дзе бацькі спаборнічалі з дзецьмі ў такіх знакамітых забавках, як класікі, набіванне мяча, скачкі на скакалцы, шашкі, дартс. «У дарослых і маленькіх удзельнікаў з'яўляецца столькі азарту, гэта добры спосаб прывучаць дзяцей да спорту! Стартуе з перамогай больш прыемна, чым з паражэння. Мы ганарымся, што «Вытокі» праходзяць у нас у Оршы. Гэта вельмі важнае мерапрыемства, нашы аршанскія дзеці могуць прайсці праз усе пляцоўкі, усё паспрабаваць. І калі частка з іх прывядзе ў нашу спартыўную школу ці проста палюбіць нейкі від спорту — значыць, задача выканана. Мы паказалі дзецям, што гэта такое, дзе гэта ёсць, і пазней яны могуць вырасці ў чэмпіёнаў, якія будуць праслаўляць нашу краіну і

арганізацыі пастараліся як мае быць. Аршанскі раёны цэнтр фізічнай культуры, турызму і краязнаўства дзяцей і моладзі прадставіў пешаходную экскурсію «Орша гераічная». Гульні, віктарыны, фотазоны ў адзённых ваенных часоў, магчымаць напісаць пільму салдату — у такой незвычайнай форме ўдзельнікі свята знаёміліся з ваеннай гісторыяй краю. «Вытокі» — гэта не толькі магчымаць для дзяцей адкрыць для сябе новыя віды спорту. Гэта вельмі добра, але не менш важна ведаць гісторыю сваёй сям'і, малой радзімы і краіны», — падкрэслілі арганізатары. Выстаўка тэхнікі, зробленая рукамі членаў кружкаў мадэлявання Аршанскага раённага цэнтру тэхнічнай творчасці дзяцей і моладзі, зацавіла як малых, так і дарослых. Караблі, аўтамабілі, самалёты, якія адрозніваліся ад сапраўдных хіба што памерамі, паказалі, наколькі таленавітыя людзі жывуць на Аршаншчыне. А мясцовыя рамеснікі паказалі разнастайныя майстар-класы па традыцыйных беларускіх рамествах.

Спаборніцтвы на фестывалі былі не толькі спартыўныя, але і творчыя. Адрозна пазнаўства пачаўся конкурс спевакоў, у якім перамога аршанец Анд-

гадзіўся з жонкай і **Сяргей ПАЦ, першы намеснік старшыні Аршанскага райвыканкома**. «Мы арыентавалі быцькоў прыходзіць сёння з дзецьмі... Такім мерапрыемствам мы падштурхнем малых займацца спортам. У нас шмат розных секцый, і хочацца, каб яны больш дзяцей у іх займалася», — сказаў ён.

Квэст — гэта не толькі спорт, але і сваясаблівая прафарыентацыя. На пляцоўцы пажарна-выратавальнага спорту дзеці адчулі сябе сапраўднымі пажарнікамі. Удзельнікі пераадолелі паласу пераходу, злучалі часткі пажарных рукавоў і нават збівалі фішкі струменем. Як казалі арганізатары, такія нарматывы здаюць пажар-

родны горад», — заўважыў **Сяргей КОЛЕСАЎ, дырэктар фізкультурна-спартыўнага клуба «Орша»**. «Вытокі» — гэта не толькі спартыўнае сямейнае мерапрыемства, культурны фестываль, але і яркі пачатак школьных каникул. «Вельмі спадабалася свята, усе такія радасныя, ва ўсіх добры настрой. Часцей бы ў Оршы праходзілі такія мерапрыемствы, тым больш летам, калі ў нас каникулы і хочацца нечага цікавага», — падзялілася школьніца з аграгарадка Межава Аршанскага раёна.

ДЛЯ ЎСІХ І КОЖНАГА

Акрамя спартыўнага квэсту, заняткі для сябе знайшоў кожны. Мясцовыя

рэй Кот. «Не чакаў такога поспеху. Проста імкнуўся душэўна і выразна выканаць сваю кампазіцыю. Выдатная атмасфера ў Оршы, надвор'е сонечнае. Фестываль, несумненна, атрымаўся», — прызнаўся пераможца.

Цэлы дзень удзельнікі фестывалю «Вытокі» назапашвалі станоўчыя эмоцыі, якія потым выліваліся на гала-канцэрце і дыскацецы. А гэтыя тры дні сталі вытокамі выдатнага лета для аршанцаў, якое яны дэкларавалі правядуць актыўна і пазітыўна. А ўжо 10—12 чэрвеня да іх далучалася жыхары Кобрына, пасля святочную атмасферу падхопяць Мазыр, Бабруйск і Жодзіна.

Валерыя СЦЯЦКО.
г. Орша.

БЕЛАРУЧСКИЙ СЕЛЬСКИЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ сообщает о проведении 12 июля 2021 года открытого аукциона по продаже земельных участков в частную собственность для строительства и обслуживания многоквартирных жилых домов

Номер лота	Адрес земельного участка, кадастровый номер	Площадь, га	Инженерная и транспортная инфраструктура	Начальная цена продажи, бел. руб.	Расходы по подготовке документации	Сумма задатка, бел. руб.
1	Минская область, Логойский район, д. Закрыничье, (РИЗ «Соловиная роша», земельный участок V-23) кадастровый номер 623280403101000048, целевое назначение земельного участка – для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома (земельный участок для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома) с объектами обслуживания)	0,1000	Возможность подключения к электроснабжению, подъезд с грунтовой дороги.	5000	1896,51 + публикация в газете	500
2	Минская область, Логойский район, д. Мочаны, ул. Центральная, У-1А, земельный участок, кадастровый номер 623280406101000463, целевое назначение земельного участка – для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома (земельный участок для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома) с объектами обслуживания)	0,1183	Возможность подключения к централизованному водоснабжению, наличие асфальтированного подъезда, доступность автодороги (менее 500 м по прямой) международного и республиканского значения	16000	1989,87 + публикация в газете	1600

Задаток (10 % от начальной цены) перечисляется на расчетный счет № BY97AKBB3600619011121000000 в ОАО «АСБ Беларусбанк» БИК банка АКBBBY2X, код платежа 4901, УИИ 600537220 (600181549), получатель – Беларуский сельский исполнительный комитет.

Аукцион состоится 12 июля 2021 года в 10.00 по адресу: Минская область, Логойский район, д. Алексичи, ул. Центральная, д. 17.

Заявления на участие принимаются по рабочим дням с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 по адресу: Минская область, Логойский район, д. Алексичи, ул. Центральная, д. 17. Последний день приема заявлений – 6 июля 2021 года до 17.00.

Контактные телефоны: (80177) 28636, 28945.

Для участия в аукционе необходимо:

1. Подать заявление об участии в аукционе в комиссию по организации и проведению аукционов.
2. Предоставить квитанцию об оплате суммы задатка.
3. Предоставить паспорт и копию его страниц, содержащих идентификационные сведения, либо нотариально удостоверенную доверенность.
4. Заключить соглашение с местным исполнительным комитетом.

Всем желающим предоставляется возможность ознакомиться

с документацией и с земельными участками, выставленными на аукцион. Порядок проведения аукциона оговорен в условиях его проведения.

Условия: аукцион проводится при наличии двух и более участников. Победитель аукциона обязан в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона внести плату за земельный участок и возместить затраты на организацию и проведение аукциона.

Затраты на строительство, в том числе проектирование объектов распределительной инженерной и транспортной инфраструктуры к земельному участку, подлежат возмещению в порядке и случаях, предусмотренных постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 01.04.2014 № 298 «Об утверждении Положения о порядке возмещения лицом, которому предоставлен земельный участок, затрат на строительство, в том числе проектирование, объектов распределительной инженерной и транспортной инфраструктуры к такому земельному участку» в соответствии с Указом Президента Республики Беларусь от 07.02.2006 № 72 «О мерах по государственному регулированию отношений при размещении и организации строительства жилых домов, объектов инженерной, транспортной и социальной инфраструктуры».

Проводятся открытые торги в форме аукциона по продаже имущества ООО «ОКНОГРАД», находящегося в процедуре ликвидации

Наименование	Продажная стоимость
Стоп монтажа фурнитуры RYKO модель MST 2424P 0000000060	1 755,59
Автомат. Однофазный сварочный станок OMRM 102A	5 590,06
Автомат. Станок для резки шпатель (4шт.) СЛН-501	1 874,21
Двухголовная пила HAFNER модель DGS 187	11 473,71
Двухголовный сварочный станок STB, модель SL2-2	3 747,32
Зачистной станок STB модель WP-OF 1/F	879,93
Зачистной станок STB модель WP-OF 1/F	1 249,16
Импостовый станок STB модель F-125	1 249,16
Компрессор FINI модель E.C.BK119-100-5.5TP40050EU	661,54
Копировально-фрезерный станок для фрез. Вод. OMRM 108	3 091,15
Копировально-фрезерный станок STB модель F-101	640,18
Копировально-фрезерный станок STB модель F-130	789,17
Ленточнопильный станок VG6200	4 773,38
Маятниковая пила с измеряемым углом резки	485,04
Обрубочные ножницы для металлической фурнитуры	741,97
Обрубочные ножницы для металлической фурнитуры	793,36
Однголовная пила MACC gly Модель TRS275	2 044,81
Однголовная пила MACC gly Модель TRS276	2 044,81
Пила STB модель SD15E-F	1 420,51
Пила STB модель SD15E-FM	2 240,64
Пила для резки шпатель STB модель GS 225 M	1 720,23
Полуавтоматический трехфрезерный станок для фрезерования отверстий	4 635,13
Ручной станок для обработки торца изделия OMRM111	1 129,31
Склад для фурнитуры URBAN	3 502,26
Стенд остекления URBAN	2 260,36
Стоп монтажа фурнитуры URBAN	3 801,02
Стружкоотсос мод. MF9025	606,4
Углозащитный станок URBAN для обработки ПВХ-профилей	1 696,2
Углозащитный станок URBAN	4 763,94
Углошлифовальная одноручная GWS 850CE/850B, 125 мм	135,94
Углошлифовальная одноручная GWS 850CE/850B, 125 мм	135,94
Четырехголовный сварочный станок ACTUAL A4 V4030	18 375,1
Грузовой автомобиль «Ивеко» 75E, инв. № 0000000126	2 200
Копировально-фрезерный станок STB модель F-101	170,40
Пила Graule с входным и выходным роллгангами ZS 17	899,74
Пневмо-пресс Metron Automation	1 584,00
Пневмо-пресс Metron Automation	134,38
Пневмо-пресс для ALT F50 PMF50	3 262,61
Пневмо-пресс для ALT W72/62 PW72.1	1 896,03
Торцевая пила Graule модель AS-U 450	1 123,36
Пресс на большую глухую раму MA-25	413,32
Пила для резки шпатель STB модель GS 225/M	138,88
Стоп монтажа фурнитуры модель MST 2424P	1 438,79

Аукцион будет проводиться 08.07.2021 г. в 12.00 по адресу: 223210, Республика Беларусь, Минская обл., г. Молодечно, ул. Рабочая, дом 1, офис 8.

Организатор аукциона Ликвидационная комиссия ООО «ОКНОГРАД».

Дополнительную информацию об условиях аукциона можно получить по телефону +375293478964, по электронной почте siabov@mail.ru.

Срок подачи заявлений на участие – по 05.07.2021 г.

Реквизиты для перечисления задатка: Общество с ограниченной ответственностью «ОКНОГРАД» ИВАН: BY30ALMP301210004320000933 ОАО «Белгазпромбанк» ЦБУ № 501 г. Молодечно, ул. В. Гостиница, д. 143 Б ВИС-ISO: OLMFBU2X.

УИИ 60028208

Извещение (информация) о проведении 6 июля 2021 года аукционных торгов по продаже нежилых изолированных помещений, находящихся в собственности Борисовского района

№ предмета аукциона	Наименование, местонахождение и характеристики продаваемого имущества	Начальная цена продажи, бел. руб.	Размер задатка, бел. руб.
1	Изолированное помещение по адресу: Минская обл., Борисовский р-н, г. Борисов, ул. Серебrenникова, 5-1, инвентарный номер 610/D-53148, общая площадь – 73,2 кв. м, назначение – помещение связи, наименование – помещение АТС	16 400,00	1 600,00
2	Изолированное помещение по адресу: Минская обл., Борисовский р-н, г. Борисов, ул. Труда, 94-89, инвентарный номер 610/D-56618, общая площадь – 138,1 кв. м, назначение – торговое помещение, наименование – магазин	44 300,00	4 400,00

Продавец имущества: Борисовское городское унитарное предприятие «Жилье», 222120, г. Борисов, пр-т Революции, 39, тел. +375 (177) 76-85-32.

Организатор торгов: государственное предприятие «МГЦН», 220030, г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. +375 (17) 360-42-22.

Форма проведения торгов: открытый аукцион на повышение начальной цены.

Порядок проведения аукциона определен Положением о порядке организации и проведения аукционов (конкурсов) по продаже отдельных объектов, находящихся в государственной собственности, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 12.07.2013 № 609.

Аукционные торги проводятся 6 июля 2021 года в 15.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Организатор торгов имеет право отказаться от их проведения в любое время, но не позднее чем за три календарных дня до наступления даты проведения аукциона.

Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются по 01.07.2021 включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.30) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6. Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются.

Порядок оформления участия в торгах:

К участию в торгах допускаются юридические лица и индивидуальные предприниматели Республики Беларусь, иностранные юридические лица, граждане Республики Беларусь, иностранные граждане, лица без гражданства, внесшие в срок, установленный для приема документов на участие в торгах, на указанный текущий (расчетный) банковский счет сумму задатка (задатков) по соответствующему предмету торгов, подавшие организатору торгов в указанный в извещении срок заявление на участие в торгах с приложением всех необходимых документов, заключившие с организатором торгов соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения торгов, зарегистрированные в журнале регистрации заявлений на участие в торгах и получившие билеты участников торгов с указанием даты регистрации заявления.

К заявлению прилагаются: документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков), с отметкой банка задаток (задатки) перечисляется на расчетный счет № р/с BY15 BLBB 3012 0190 3985 8300 1001 в ЦБУ № 527 ОАО «Белинвестбанк» г. Минск, БИК BLBBBY2X, получатель – государственное предприятие «МГЦН», УИИ 190398583, назначение платежа – задаток для участия в аукционных торгах от 06.07.2021 г. по предмету торгов №...;

юридическим лицом или индивидуальным предпринимателем Республики Беларусь – копия документа, подтверждающего государственную регистрацию этого юридического лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования;

иностранным юридическим лицом – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны учреждения (выписка должна быть произведена не ранее шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны учреждения с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык;

представителем юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная в установленном законодательством порядке (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель);

представителем гражданина или индивидуального предпринимателя Республики Беларусь – нотариально удостоверенная доверенность;

представителем иностранного юридического лица, иностранного физического лица – доверенность, легализованная в установленном законодательством порядке, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов заявитель (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, а руководитель юридического лица – также документ, подтверждающий его полномочия (приказ о назначении на должность руководителя, или заверенная выписка из решения общего собрания, правления либо иного органа управления юридического лица в соответствии с учредительными документами, или трудовой договор (контракт), или соответствующий гражданско-правовой документ, или иные документы в соответствии с законодательством).

Порядок проведения торгов:

Перед началом торгов их участники обязаны зарегистрироваться у организатора торгов и обменять билеты участников торгов на аукционные номера, которые возвращаются организатору торгов после их окончания.

Аукцион проводит аукционист, определяемый организатором торгов. Не допускаются начало торгов и продажа предмета аукциона по начальной цене. В процессе торгов начальная цена повышается в соответствии с шагом аукциона, который определяется аукционистом в пределах от 5 до 15 процентов от предыдущей названной аукционистом цены. Аукцион продолжается до тех пор, пока по новой объявленной аукционистом цене продажи предмета аукциона аукционный номер не поднимет только один его участник. Данный участник объявляется победителем торгов, наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах аукциона. Если заявление на участие в торгах подано только одним участником или для участия в нем явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику при его согласии по начальной цене продажи, увеличенной на 5 процентов.

Обязанности победителя торгов (единственного участника торгов):

подписать протокол о результатах торгов в день проведения аукциона;

возместить затраты на организацию и проведение аукциона в течение 10 рабочих дней со дня проведения торгов (информация о затратах доводится до сведения участников перед началом торгов);

подписать с продавцом имущество договора купли-продажи предмета торгов в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона после предъявления копии платежных документов о перечислении суммы затрат на организацию и проведение аукциона;

оплатить стоимость приобретенного имущества в течение 30 календарных дней со дня заключения договора купли-продажи (распорочка оплаты предоставляется в порядке, установленном законодательством).

Телефоны для справок:

отдел аукционов – +375 (17) 360-42-22, УП «Жилье» (по вопросам осмотра предмета торгов) – +375 (177) 76-85-32.

Извещение о проведении торгов размещено на сайтах: организатора торгов – www.mgcn.gov.by (раздел «Аукционы/Недвижимость в собственности»); Минского областного исполнительного комитета – minsk-region.gov.by (раздел «Аукционы по продаже недвижимости»); Минского городского исполнительного комитета – www.minsk.gov.by (раздел «Продажа/Аренда»); Государственного комитета по управлению имуществом Республики Беларусь – www.gki.gov.by (раздел «ПРОДАЖА/АРЕНДА ИМУЩЕСТВА»).

ООО «Юридическая компания Аспект» проводит четвёртые повторные ТОРГИ в форме открытого аукциона по продаже имущества ООО «ТоргФудАвто», находящегося в процедуре ликвидации

№ лота	Наименование лота	Начальная цена за лот, руб. без НДС	Шаг торгов, руб., без НДС	Задаток для участия в торгах, руб., без НДС
1	Установка компрессорная Hydrovane 818 PSA508, инв. № 440	1 004,71	50,24	100,47
2	Вилочный электропогрузчик EB 717.33.209, зав. № 116-955 (разуккомплектован)	199,53	9,98	19,95
3	Коптильная камера	143,62	7,18	14,36
4	Транспортер 1F-образный (разуккомплектован)	1 498,22	74,91	149,82

Торги назначены на 18.06.2021 г. в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Тимирязева, 65, оф. 401-1. Срок приема заявок, внесения задатка для участия в торгах – до 16.06.2021 г. включительно. Заявки принимаются организатором торгов по месту их проведения.

Продавец	ООО «ТоргФудАвто»
Организатор торгов	ООО «Юридическая компания Аспект»
Реквизиты для оплаты задатка	Бенефициар – ООО «ТоргФудАвто», г. Минск, пер. Солтыса, 5, корпус 8, пом. 106 р/с BY93OLMP3012100047290000933 в ОАО «Белгазпромбанк», г. Минск, БИК OLMFBU2X, УИИ 692107665

Условия торгов:

* к участию в торгах (аукционе) допускаются лица, подавшие организатору торгов в установленный срок заявление с приложением всех необходимых документов, зарегистрированное в журнале регистрации и заключившие с организатором торгов договор о задатке;

* лицо, желающее участвовать в торгах, представляет с заявлением оригинал платежного документа, подтверждающего внесение на текущий (расчетный) счет ПРОДАВЦА, указанный в настоящем извещении, суммы задатка, а также документы, предусмотренные п. 12 постановления Совета Министров РБ от 08.01.2013 № 16 «О некоторых вопросах продажи имущества ликвидируемого юридического лица»;

* победителем торгов признается участник торгов, предложивший наиболее высокую цену;

* договор купли-продажи подлежит заключению в течение 5 (пяти) рабочих дней со дня проведения торгов;

* победителю торгов, выразившему согласие на заключение договора купли-продажи, задаток не возвращается и учитывается при окончательных расчетах за приобретение предмета торгов;

* в случае отказа (уклонения) победителя торгов, единственного участника торгов от подписания протокола о результатах торгов, подписания договора, внесенный этим участником задаток возмещается не подлежит;

* в случае если торги признаны не состоявшимися в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником, предмет аукциона продается претенденту на покупку при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 (пять) процентов;

* победителю/единственному участнику торгов, выразившему согласие на покупку предмета торгов по начальной цене (увеличенной на 5 (пять) процентов, оплачивает цену лота с учетом НДС 20 %). Оплата производится за вычетом суммы внесенного задатка в течение 5 (пяти) календарных дней с момента заключения договора купли-продажи, если иной срок для оплаты не определен соглашением сторон;

* объявление о предыдущих торгах опубликовано в печатных номерах газеты «Звезда» за 22.12.2020 г., 02.02.2021 г., 24.03.2021 г., 12.05.2021 г.

Получить дополнительную информацию можно по телефону: +375 (44) 5986627, 8 (017) 3480699.

Первичная профсоюзная организация общества с ограниченной ответственностью «Современные бетонные конструкции» прекращает деятельность в связи с вхождением ООО «Современные бетонные конструкции» в группу компаний «А-100».

Требования кредиторов могут быть заявлены в течение 2 месяцев с момента опубликования настоящего сообщения по адресу: 223039, Минская область, Минский район, Хотехинский с/с, район деревни Таборы, 29/1, строение АБК.

УИИ 100799172

ПРАВІЛЬНЫ ШАШЛЫК

З якога мяса яго лепш гатаваць, у чым марынаваць і з кім есці

Можна казаць, што лета, няхай і са значным спазненнем, усё ж прыйшло. А без чаго не бывае беларускага лета? Ну вядома ж, без паездак на шашлык! Кожны год мы знаходзім час і падставу сабраць сяброў і сваякоў, пакласці ў багажнік мангал або выехаць туды, дзе ён ужо ёсць, і прыгатаваць сакавітае духмянае мяса, з якога на вуголле капае сок, на шампурах або на рашотцы.

...На стаянках на Мінскім моры практычна няма свабодных месцаў. «Турысты» нясуць цяжкія сумкі з ежай: зялёныя, памідоры-агуркі, марынаванае мяса. З запячкі тырчаць шампуры, у руках — рашоткі-грыль. Усе альтанкі заняты, на дзіцячай пляцоўцы яблыку няма дзе ўпасці. У першай жа альтанцы размясцілася сям'я: муж і жонка, двое дзяцей — хлапчукі пяці і васьмі гадоў — і малодшая сястра мужчыны са сваім мужам.

— Шашлык — нядрэны спосаб адпачынку. І са сваякамі ўбачымся, і дзеці адарвуцца ад планшэтаў, паветрам падыхаюць, пабегаюць, — кажа Аляксей, галава сям'і.

ваць. Каб гэтага не адбылося, важна разумець, якую частку тушы вы выкарыстоўваеце, — тлумачыць Кацярына. — Што датычыцца шашлыку або мяса на рашотцы, тут асабліва важна выбраць правільны кавалак. Калі гэта свініна, выбірайце шую, выразку або паландвічную частку. Хоць асабіста мне для шашлыку са свініны больш за ўсё падабаецца кумпяк. Але яго трэба правільна замарынаваць, тады шашлык будзе вельмі сакавіты і пры гэтым не занадта тлусты. Калі мы хочам прыгатаваць сапраўды смачны шашлык з ялавічыны, яе лепш крыць недасмажыць. Шашлык з ялавічыны ў нас у Беларусі практычна ніколі

усяго толькі шкодная харчовая звычка, ад якой трэба пазбавіцца. Плюс канцэрагенны, у якія ператвараецца мянзэ пры смажанні. Мой рэцэпт прасты: шмат цыбулі (650-700 г на кілаграм мяса) і каўказскія траўкі (у сумесі абавязкова павінны прысутнічаць кінза і зіра). Перамешайце і пакіньце на ноч. Саліць не трэба, бо соль робіць мяса сухім, а без яе шашлык атрымаецца сакавіты. І перац у ідэале непатрэбны: ён пры нагрыванні робіць мяса горкім. А для надання нюансаў смаку да мяса на вуглях падаюць соусы — вострыя, рэзкія, салёныя. Хоць для сям'і я салю шашлык і часам нават дадаю чорны свежамолаты перац — але ўжо пасля марынавання, непасрэдна перад выездам на прыроду.

У альтанцы непадалёк ужо застолле, толькі адзін з хлопцаў перыядычна правярае чарговую порцыю мяса на мангале. Там сабралася маладзёжная кампанія — студэнты. Шашлык яны смажаць з курыцы. Кажуць, скінуліся і купілі ў краме гатовы — лянотна было займацца загадка, да таго ж...

— Мы дамаўляліся на конт шашлыкоў, тут раптам падумалі: чаму б не паехаць? Купілі ўсё неабходнае і наладзілі спонтанны пікнік. Дарэчы, мяса атрымалася нядрэнае, — кажа Ліза. — Звычайна, калі купляеш марынаваны шашлык, ён або перасолены, або з жылкамі.

Невыпадкова выбрана і Мінскае мора, яно ж штучны вадаём Заслаўскае вадасховішча, — упадабаннае месца адпачынку мінчан. Тут маляўнічыя мясціны і нядрэна

далей ад берага. А пакуль вада чыстая. І не такая халодная, як здаецца. Проста бадзёрыць, — кажа Ігар, адзін са студэнтаў. Але ў ваду лезці пакуль не асмельваецца.

Мінскае мора — звычайна назва, гэтыя словы мінчане прамаўляюць не задумваючыся. Але ў сонечныя спякотныя выхадныя вадасховішча сапраўды трохі падобнае на мора — няма шуму прыбою, затое ёсць пляжны валеібол, дзясчаты ў стільных купальніках і ўжо загарэлыя (і калі толькі паспелі), хлопцы. Можна падзяцца яхтынгам — ваарты яхт-клуба заклікальна адчыненыя. Хоць прайс-ліст, вядома, уражвае. Можна нават навучыцца самому «хадзіць» на яхце — гэта значыць кіраваць ёю, а не проста быць пасажырам. Каштуе навучны курс, як аказалася, 850 рублёў, а навучань вас за 16 вучэбных гадзін.

А вось чаго рабіць катгарычна нельга — гэта запіваць шашлык салодкай газіроўкай. Газіроўка, нават мінералка, наогул дрэнна спалучаецца з мясам на вуглях.

Зрэшты, усё гэта бліжэй да берага, удалечыні ад мангалаў. А мы прыехалі пагаварыць пра шашлык. Наступная альтанка ад ветру зацягнута плёнкай. Тут спяваюць пад гітару.

— Мы з жонкай вырашылі з'ездзіць удаваі, без дзядзей і ўнукаў. Што яшчэ рабіць пенсіянерам? — кажа Барыс Пятровіч.

— У Еўропе пенсіянеры ездзяць падарожнічаць, а мы вырашылі — ну хоць на Мін-

У сонечныя выхадныя Мінскае мора нечым падобнае на сапраўднае.

дачнай гаспадарцы пакуль што ўсё перарабілі, пасадылі ў парнікі, пасеялі.

Мяса, сцвярджаюць мае ўмудронія жыццёвым вопытам суразмоўнікі, марынаваць трэба толькі самім — ніякіх крамных «вынаходстваў». У гэтай пары нават ёсць фірменны рэцэпт — свініну або курыцу яны марынуюць у апельсінавым соку, на чвэрць разведзеным вадоў. З цыбуляй і прыправамі.

— Дадаём звычайную Лідскую сумесь для шашлыка і атрымаем вельмі смачна, — ахвотна дзеліцца рэцэптам Барыс Пятровіч.

— Яшчэ выдатна марынаваць мяса ў піве, — кажа Мая. — Але тады лепш дадаваць не толькі цыбулю, але і часнок. Мы, калі вяздзем на прыроду, смажым мяса на шампурах. На рашотцы быццам бы зручней, не трэба наліваць. Але на шампурах больш звыкла неяк — у маладосці мы так гатавалі.

ВЫБІРАЕМ ШАШЛЫК

Мясны паўфабрыкат, ён жа «крамны» шашлык (які застаецца толькі пасмажыць) па кошы супастаўні з тым, на які вы купілі мяса і замарынавалі самі, — калі гаворка ідзе пра свініну. Паўфабрыкат з курыцы ў марынадзе абдыдзецца крыху даражэй, чым калі вы будзеце марынаваць ножкі або крыльцы самастойна. Свіны шашлык (мяса ў марынадзе) у крамах у сярэднім абдыдзецца ў 10-12 рублёў за кілаграм, курыны — калі 7 рублёў за тую ж вагу. Правільна выбраць паўфабрыкат на шашлык у краме — цэлае мастацтва. Прасцей замарынаваць мяса самастойна. Але калі ўсё ж няма ахвоты важдасца — вось інструкцыя.

• **Выбіраем прадукцыю ад вытворцы з добрай рэпутацыяй, ці то кулінарыя сеткі магазінаў, ці мясакамбіната. І, дарэчы, медыкі рэкамендуецца аддаць перавагу паўфабрыкату, які быў упакаваны непасрэдна на мясакамбінаце. Смачна будзе ці не, але па меншай меры вы не атруціцеся.**

• **Глядзім на тэрмін прыдатнасці. Чым дата выбраў**

паўфабрыкату бліжэйшая да бягучага моманту, тым разумнейшы ваш выбар. Справа ў тым, што паўфабрыкат з сырным мясам і цыбуляй — досыць капрызны прадукт: ён лёгка прасіае.

• **Састаў прадукту павінен быць прасты і кароткі. Калі ў гэтым спісе шмат незразумелых слоў (узмяццельнікі смаку, араматызатары, рэгулятары кіслотнасці і г. д.) — такі шашлык вам непатрэбны.**

• **Не бярэце паўфабрыкат у складаных соусах — у мянзэзе з кетчупам або з таматным соусам, з вялікай колькасцю інгрэдыентаў і прыпраў. Такія спалучэнні, па-першае, цяжка для стрававання, а па-другое, могуць маскіраваць не надта свежае мяса.**

• **І, нарэшце, звярніце ўвагу на тое, каб усе кавалачкі былі прыкладна аднолькавыя па памеры. Толькі ў гэтым выпадку ваш шашлык прасмажыцца раўнамерна.**

На завяршэнне. Чым запіць?

Забарона на ўжыванне алкаголю ў грамадскіх месцах распаўсюджваецца і на Мінскае мора, і на іншыя пляжныя зоны. Гэта значыць, мяса на мангале гатаваць можна, а за алкаголь — у былыя гадзі распаўсюджаны дадатак да мяса на прыродзе — можна атрымаць штраф. То-бок класічныя напоі да шашлыку — чырвонае і белое віно і піва, светлае і цёмнае, мы не разглядаем. Хоць прафесійныя кухары і называюць іх ідэальным дапаўненнем да мяса на вуглях. Ну, а з безалкагольнымі напой шашлык рэкамендуецца ўжываць з сокамі — яны падыходзяць ідэальна, паколькі дапамагаюць ператрававанню тлустага мяса. Найлепшымі сокамі для шашлыку дыетологі называюць... таматны і ананасы. А вось чаго рабіць катгарычна нельга — гэта запіваць шашлык салодкай газіроўкай. Газіроўка, нават мінералка, наогул дрэнна спалучаецца з мясам на вуглях, а ўжо салодка газіроўка дакладна ўскладніць засваенне мяса і можа выклікаць парушэнні работы страўніка і кішчэніка.

Дзіяна РОНІНА.

У асноўным шашлык у нас смажаць са свініны. Але і курыны — таксама распаўсюджаны варыянт для пікніка.

За шашлык тут адказвае мама.

— Мама наогул у нас у сям'і галоўная, — расказвае Аляксей.

— Тое, што шашлык любіць толькі мужчынскую руку, — такі ж памылковы погляд, як і мужчынскія прымаўкі пра жанчыну за рулём, — уступае ў гутарку мама Кацярына. — Як многія жанчыны ўмеюць вадзіць машыну лепш за мужчын, так і шашлык сваімі далікатнымі ручкамі часам гатуецца так, што мужчынам і не снілася. Важна не тое, якога полу кухар. А тое, наколькі ён умее гатаваць мяса на шампурах або рашотцы — ад удалага выбару мяса да правільнага марынавання і смажання.

Дарэчы, Кацярына — якая раз кухар па прафесіі. Працуе ў адным з мінскіх кафэ. Калі ўжо я так удала трапіла, прашу падзяліцца лайфхакімі гатавання смачнага шашлыку. Кацярына згаджаецца.

— Мяса — не самы прасты прадукт, яго лёгка сапса-

не гатуецца, а між тым у перасмажаннага ялавічнага шашлыку смак — пальчыкі абліжаш! Для яго падыдзе паландвічная частка або выразка. Калі ж мы вырашылі зрабіць класічны шашлык з бараніны, як яго гатуецца на Каўказе, спатрэбіцца або кумпяк, або паландвічная частка.

Саліць не трэба, бо соль робіць мяса сухім, а без яе шашлык атрымаецца сакавіты. І перац у ідэале непатрэбны: ён пры нагрыванні робіць мяса горкім.

— Ну, далупіць, мы купілі правільны кавалак мяса. Застаецца толькі замарынаваць?

— Так, але гэта найважнейшы этап. Я не прыхільны да марынавання ў воцэце — такі марынад цалкам знішчае ўласны, адмысловы смак смажанага мяса. Аб марынаванні ў мянзэзе і казаць не буду — смак мянзэзу —

«Крамны» шашлык, які застаецца толькі пасмажыць, каштуе прыкладна столькі ж, колькі той, на які мяса вы набылі і замарынавалі самастойна.

на развітая інфраструктура. Ёсць мангалы і пляцоўкі для вогнішчаў, альтанкі, тэнты, біяпрыбіральні, што немаляважна. Маюцца і пляжы, але гэта пакуль неактуальна. Хоць ратавальнікі ўжо цяпер курсіруюць уздоўж берага на катарах. Быццам бы хтосьці ўжо «адкрыў купальны сезон» — навакольнае мясцавае выхадзі ў людныя месцы. Кажуць, свежае паветра нашкодзіць не можа.

— У разгар лета на Мінскім моры наогул брудная вада, заходзіць у яе непрыемна, пакуль не адплывеш

скае мора выберамся. Праўда, цяпер каранавірус, дык і еўрапейцы нікуды не ездзяць, — смеецца Мая. Яна так і прадставілася: «Мая, імя па бацьку не трэба».

Каранавіруса пара не баіцца (хоць Міністэрства аховы здароўя па-ранейшаму рэкамендуе пажылым людзям па магчымасці мінімізаваць выхадзі ў людныя месцы). Кажуць, свежае паветра нашкодзіць не можа.

— На лецішчы не адпачнеш, увесь час ёсць работа. Мы за гэтыя дні ў нашай

«ПАЭЗІЯ ВЫРЫВАЛАСЯ З ДУШЫ, СНІЛАСЯ»...

Валянціна Коўтун стварыла міфічную беларускую паэтку

Стагадовая гісторыя на ста старонках

Выйшла юбілейнае выданне «Фундаментальная бібліятэка БДУ: 100 гадоў на службе ўніверсітэцкай адукацыі». Кніга прысвечана стагоддзю з дня заснавання ўстаноў, якая стала родадарчайнай бібліятэчнай справы ў Беларусі.

Прызначэнне бібліятэкі БДУ шмат у чым сугучнае місіі самога ўніверсітэта. У 1921 годзе яна адначасова з забеспячэннем адукацыйнага працэсу закладвала асновы для нацыянальнай бібліятэчнай сеткі. А сёння Фундаментальная бібліятэка БДУ з'яўляецца адной з найбуйнейшых у краіне з фондам каля двух мільёнаў тамоў айчынай і замежнай літаратуры.

Кніжная навінка на сімвалічных 100 старонках з'яўляецца гістарычным экскурсам па асноўных этапах развіцця бібліятэкі БДУ. У ёй распавядаецца пра перадумовы і падзеі, якія папярэднічалі адкрыццю ўстаноў. Чытач даведаецца, як фарміраваўся першы фонд, пра ролю першага рэктара Уладзіміра Пічоты і прафесараў БДУ ў напуненні бібліятэкі ўнікальнымі і рэдкімі зборамі.

У кнізе ўпершыню дадзена ацэнка работы ўстаноў у 1930-х гадах, распавядаюцца падрабязнасці работы бібліятэкі ў часы Вялікай Айчыннай вайны на станцыі «Сходня» пад Масквой і ў гады пасляваеннага аднаўлення. Чытач даведаецца, што пасля вяртання БДУ з эвакуацыі ўвесь кніжны фонд змяшчаўся ў адным з пакояў фізіка-матэматычнага факультэта, а штат бібліятэкі на той момант склаўся з дзесяці чалавек.

Асаблівую цікавасць уяўляюць біяграфіі дзеячкі кіраўнікоў, успаміны ветэрану, а таксама сучаснасць Фундаментальнай бібліятэкі. У аснову выдання пакладзены дакументальныя матэрыялы Нацыянальнага архіва Беларусі і перыёдыкі 1920—1930-х гадоў. Гэта дазволіла дапоўніць гісторыю бібліятэкі новымі імёнамі і падзеямі.

Надзея НІКАЛАЕВА.

Імя Валянціны Коўтун увайшло ў беларускую літаратуру ў сярэдзіне 1960-х гадоў. Свой творчы лёс яна звязала з вялікімі дзеячкамі беларускага народа Ефрасінняй Полацкай і Алаісай Пашкевіч (Цёткай) ды па іх прыкладзе несла людзям асвету і сцявяджала ўпэўненасць у перамозе Добра. Працалюбівая, рашучая, з абостраным пацудом грамадскай адказнасці, яна вельмі выразна адчувала сваё пакліканне.

«Калі мембранай стала ўся айчына, — Мы з ёй нязменна правяралі сльхі. Ці ж важна, як жывецца мне, адзінай, Калі жывеш, як за сябе, за ўсіх».

А з жыцця яна пайшла раптоўна 30 красавіка 2011 года, не скончыўшы многіх спраў, не дапісаўшы многіх радкоў. Заглянем у яе архіўны фонд, што створаны ў Беларускім дзяржаўным архіве-музеі літаратуры і мастацтва, які налічвае тысячы дакументаў.

У ІНТЭРНАЦЕ

АЛАІЗЫ ПАШКЕВІЧ

Нарадзілася пісьменніца 6 красавіка 1946 года ў вёсцы Дземякі Рэчыцкага раёна Гомельскай вобласці ў сям'і настаўнікаў Міхаіла Фёдаравіча і Ганны Раманаўны Коўтунай. Сем класаў адвучылася ў Сушыцкай сярэдняй школе, а пасля пераводу бацькоў на работу ў Жабчыцкую пачатковую школу вучылася ў найбліжэйшай Малоткавіцкай СШ, якую скончыла ў 1963 годзе. Яе зямлякі спрабуюць сёння выстарцацца, як і ў гонар яшчэ адной вядомай выпускніцы гэтай школы Валянціны Локун, памятную дошку на будынак школы, што будзе нагадваць кожнаму мінаку і гошцю аб яе славных выпускніках.

Першага верасня таго ж года Пінскім райанам была накіравана на работу пільнерважатай у Паршэвіцкую СШ (цяпер Бярозавіцкая), дзе адпрацавала цэлы год: гурткі, мерапрыемствы да традыцыйных свят. А мара вабіла далей.

«Спяшай, жыццё! Кідай пад ногі цярне. Няхай яляціць трыгосы з знедаў дня».

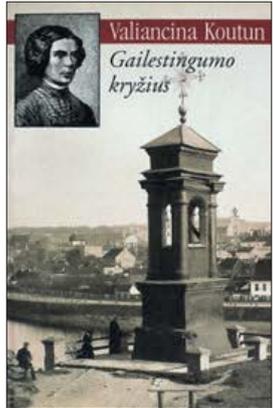
Як выклік лёсу, што здольны кінуць «пад ногі цярне» — філалагічны факультэт Львоўскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Івана Франка. Тут адбылося яе хрышчэнне першым друкаваным паэтычным творам, і яшчэ — сустрэча з Алаісай Пашкевіч-Цёткай. Так, менавіта сустрэча, якая моцна паўплывала на яе творчы лёс, якая паспрыяла нарадзіцца «глыбока засвоенай думцы пра Адраджэнне Бацькаўшчыны». Пачытаем успаміны паэты: «Паэзія вырывалася з душы, снілася, жылася». Цяжкасць была, хіба, адна — арганізаваць ішчэ слабыя сілы на стварэнне гармоніі радкоў і паэтычнай думкі. Помню ночы, — у тым жа інтэрнаце, дзе калісьці жыла і Цётка — у хмурым цыямным калідоры, калі цэлыя гадзіны ішлі на пошукі «струны». ...А моцна ж яно тады засела ўва мне — беларускае, роднае. Як бы прачнулася я на Львоўшчыне, абудзілася ад

пастаяннай русіфікатарскай нівеліроўкі духу, што з поспехам рабіла наша «беларуская» школа. Вось якая праблема была... Вучылася я на рускім аддзяленні, паралельна вучылася польскую і чэшскую мовы, паглыблялася ў літаратуру ўкраінскую, пісала па-беларуску. Цяжка? Напэўна. Але найбольшай цяжкасцю па тым часе было тое што: імкненне спасцігнуць, зразумець асновы агульначалавечай культуры, увабраць яе ў свае ўласныя абсалюты, спалучыць гэта з працай на карысць Беларускай справы».

ЗГУБЛЕНЫ ЗБОРНИК

Валянціна Міхаілаўна ўспамінала: «Наколькі помніцца, мае першыя вершы, у перакладзе на ўкраінскую мову, былі надрукаваны ў львоўскай газеце «Ленінска моладзь» вясною 1967 года. Над рукапісамі «не трясалась», у выніку чаго беларускія арыгіналы тых «ўкраінскіх» вершаў цяпер у мяне няма. Акрамя, здаецца, «Чорнага бусла».

Нешта падобнае атрымалася і з першым паэтычным зборнікам, які я аднесла, спецыяльна прывезшы са Львова ў Мінск, у выдавецтва. Рукапіс мой тады аддалі на рэцэнзію аднаму сімпатычнаму, але неарганізаванаму паэту. З таго часу свой рукапіс я болей не бачыла. Кажуць, згубіўся. Праз гады два пачала збіраць новы зборнік, аднак узнічыў

многае з раней напісанага ўжо не ўдалося. Дзякуй богу, зборнік «Каларыя вёсслы» ўсё ж убачыў свет і чытача».

Але мой крыху ўдакладнім гэты ўспамін. У Мінску ж рэдактары, так і чытачы, з паэтычна-пачатковай паспелі пазнаёміцца ў 1966 годзе: першы верш «Зялёная недакукавала, перапалыла ў суседні гай...» надрукавала газета «Чырвоная змена», а пад канец года газета «Літаратура і мастацтва» змясціла цэльную нізку яе вершаў. У 1967 годзе яна ўжо друкавалася ў «Маладосці».

«Абуджана Львовам» паэтка зразумела, што яе адзіны шлях і яе мэта — вяртанне на Радзіму.

«Як ніколі — дамоў! Дамоў!
Крылілі б мне адшуква па расце»

З ЛЬВОВА У «КРАЙ ПАЭТАЎ І ЛЯСОЎ»

Арганізацыйныя клопаты, афармленне дакументаў — і ўжо 9 красавіка 1968 года, шляхам

пераводу з Львоўскага ўніверсітэта, была залічана на 4-ы курс рускага аддзялення філалагічнага факультэта Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта. Пасля заканчэння — работа ў Варнянскай сярэдняй школе Астравецкага раёна. Але Валянціна Коўтун ужо стала вядомай паэткай, шмат друкавалася, яе талент быў заўважаны і ацэнены. Яна імкнулася як мага хутчэй уліцца ў густанаселены творчы асяродак Мінска.

«А ішчасце — край паэтаў і лясоў, Дзе ў кошкі ўспацельня радкоў Збіраем словы спорыня, нібы У сне дуброў крамяня грыбы...»

25 жніўня 1970 года на падставе ўласнай заявы была звольнена з работы настаўніка і ўжо на наступны дзень залічана на пасаду літаратурнага кансультанта ў рэдакцыю «Сельскай газеты». Тут Коўтун працавала амаль шэсць гадоў і гэта быў час яе актыўнай творчай работы, творчага сталення і... расчаравання, пра што шчыра прызнавалася: «Цяжкасць, хіба, была ў тым, што крыху пазней, калі пераехала ў Мінск (1968 г.), убачыла народ і пісьменнікаў народа без рамантычнага арэолу. У сэрцы пасяліўся боль, але жаданне быць Беларускай ад чытача стала мацнейшым. Пачаўся перыяд гартвання. Другую кніжку выдаваць было значна цяжэй, бо, акрамя падтрымкі, наткнулася на грубасць, чыноўніцкае (і гэта сярод пісьменнікаў!) раўнадушша, нават зларадства, пляткарства і г. д. ...Ці проста гэта — змагацца са «сваімі» вузкалобымі чынушамі і «зязюльчымі дзецімі», «сваімі» чалавічэцкамі?.. Хіба проста бачыць, як лістам сцелюцца знакамітыя літаратары перад заездным літаратурным гасцямі з Масквы? А групаўшчына, хіваць, зайздрасць, «наветы»? А паўтоптванне вялікай ідэі нацыянальнага адраджэння Мізэрна-дэробязнай гульні ў «крэслы» і «пасады»? Так, няпроста ўсё. Але ў тым і сутнасць барацьбы, каб выстаць супроць усяго пошлага і сваім асяроддзі, знайсці сапраўдных сяброў-аднадумцаў».

ЛЕСЯ БЕЛАРУСКА — «МАЛІТВА ДА КАЛЫМЫ»

На адно з мерапрыемстваў Фонду святой Ефрасінні Полацкай Мая Тодараўна Кляшторная, дачка расстарыянага паэта Тодара Кляшторнага, прыйшла разам з більям лагернікамі Васілём Малягушам. Яму далі слова.

«Усё гучала як жахлівае адкрыццё... Ён узгадваў калымскую легенду пра незвычайную жанчыну-лагерніцу, якая сарвала сваіх сябровак вершамі і песнямі. Апавядальнік згадваў, што яе звалі Ларысай Марозавай, а імя паэтычнае — Леся Беларуска. Той аповед уразіў мяне настолькі моцна, што я стала шукаць сляды зямлячкі-легенды... Аднак усё перакананні разумных людзей на конт таго, што беларуская жанчына на Калыме з такім імем хутчэй за ўсё — паэтычны вымысел надзвычай эмацыянальнага В. Малягушы, не маглі астыдзіць мой парыв. Леся Беларуска — нават калі яе і не было насамрэч — ужо жыла ўва мне, стала ўвасаблен-

нем нескаронасці і духоўнай вышыні тысяч і тысяч ні ў чым не вінаватых пакутніц-лагерніц... Іх пакуты сталі маімі, іх дрэготкая душа — маёй душой... Гэта яны змусілі мяне ўзяцца за пяро і блаславілі на творчую дзёрзкасць — ад іх імя, пад імем Лесі Беларускай ўвасабіць у вершах іх лёс, іх боль, любоў і мужнасць. Вобразы нараджаліся нібыта самі сабой».

Так узнік цыкл «Малітва да Калымы». Першая яго частка была надрукавана ў часопісе «Полым» ў 1997 годзе, пасля ў альманахах Фонду святой Ефрасінні Полацкай, у зборніку «Свяча любові» і ўршце асобнай кнігі «Малітва да Калымы». Лісты з Эльгена пад імем Лесі Беларускай. Чытач верыць, што Леся Беларуска — гэта вернулае ў літаратуру імя замучанай і забытай паэтыкі. Нават вядомыя літаратуразнаўцы паверылі ў гэта. Дадам, што па «эгдахках» Малягушы быў нават «рэкканструяваны» вобраз Лесі Беларускай. Містыфікацыя — у якую паверыла сама Валянціна Коўтун. І першыя вершы гэтага цыкла, сама паэтка так уяўляла, былі таленавітай «рэкканструкцыяй» данесеных аўтарам легенды «па памяці» сюжэтаў і вобразаў твораў Лесі Беларускай.

І яшчэ раз дадзім слова Валянціне Коўтун з яе шчырым прызнаннем, якое сустрэлася на старонках аднаго дакумента яе багатага архіва: «Дзіўна, але раней, у маладосці, хацелася дасягнуць нейкіх незвычайных вышыняў, нават, як Кажуць, «па службе». Напісала дысертацыю, хацела быць выкладчыцай ва ўніверсітэце. А потым — і доктарам навуц, і... Смешна цяпер. Калі ўведзў па-сапраўднаму, што такое творчасць, калі ў тваё сэрца холадам і агнём дыхнула яе таямніца, калі нават ужо добра ведаеш, што гэтая самая творчасць жорстка, бо вельмі часта і ўладна крышыць твой лёс, даўшы ўзаем толькі жменьку паэтычнага бурштыня... Калі адчуваеш, як «горлом кроў ідуць», тады ўжо не да варыяняў. Тады бачыш толькі дарогу, іці па якой усё цяжэй і цяжэй. Але іншай — няма».

Усё прабачу — дні і ночы...
Усім прабачу — смех і грэх...
І добры спеў і злыя вочы,
І гром вясны з дажыжыстых стрэх...
І чыноў, бы ў Бога ў вусе,
Каб зноў, праменнем у траве,
Шаннуць на вушка Беларусі:
Твая дачка ішчэ жыве».

Ганна ЗАПАРТЫКА.

Радзіннае

САМЫЯ СТАРАЖЫТНЫЯ ТВОРЫ

Аўтэнтчныя запісы беларускіх народных казак пачынаюць аблічбоўваць

Менавіта казка вучыць маленькага чалавека адрозніваць дабро і зло, хвалявацца за іншых, любіць прыроду, знаёміць з законамі і правіламі паводзін. «Казка развівае высакародную душу беларускага народа, мае неацэннае значэнне для фарміравання любові да Радзімы, да роднай беларускай мовы і нацыянальнай культуры», — заўважаў падчас адкрыцця II Міжнароднага форуму даследчыкаў беларускай казкі акадэмік — сакратар АДДЗЯлення гуманітарных навук і мастацтваў Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі Аляксандр КАВАЛЕНЯ. І ў наш час народная казка не страчвае свайго значэння, і служыць яна не толькі дзецяцям, пра што ў сваіх выступленнях гаварылі даследчыкі з Беларусі, Расіі, Украіны, Балгарыі, краін Балтыі і іншых.

«Казка — адзін з унікальных фальклорных жанраў, які не застаўся нязменным і застаўся, атрымаў развіццё і ў наш час. Казачныя вобразы запарабаваныя і нават выкарыстоўваюцца ў XXI стагоддзі», — заўважаў дырэктар Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры Аляксандр ЛАКОТКА. Ніколі не знікала цікавасць да казкі ў беларускіх пісьменнікаў. Можна згадаць літаратурныя апрацоўкі Якуба Коласа, Змітрака Бядулі, Уладзіміра Караткевіча ці творы, заснаваныя на законах казачнай будовы, — Максіма Багдановіча, Васіля Віткі, Геннадзя Бурайкіна, Аляксея Дударова, Васіля Зуенкі і многіх іншых. Традыцыйныя сюжэты і персанажы выкарыстоўваюцца сучаснымі пісьменнікамі ў падлеткавай і дарослай літаратуры. Нават у жанры фэнтэзі, які атрымаў актыўнае развіццё ў канцы XX — пачатку XXI стагоддзя, можна сустрэць знаёмых герояў. Сюжэты абыгрываюцца ў камп'ютарных гульнях, рэкламе. Апошнім часам чароўныя персанажы пачалі «працаваць у турызме» — яны сустракаюць гасцей на фестывалях, у нацыянальных парках, аграсядзібах.

ДАВАЙЦЕ ЗНАЁМІЦЦА!

Унікальнасць беларускіх казак пацвярджаецца папулярнасцю анімацыйных стужак, створаных на аснове народных сюжэтаў. Так, зроблены ў 2012 годзе мультыплікацыйны фільм «Піліпка» стаў неааднародным уладальнікам прэстыжных прэмій міжнародных кінафестываляў, у прыватнасці, у Расіі і Чэхіі. Не меншую цікавасць выклікала і стужка 2014 года «Дзед», зробленая на матывах казкі «Стары бацька». Народным гумарам влучаецца паўнаметражны анімацыйны фільм «Прыгоды Несцеркі». Казка ўплывае на іншыя віды мастацтва — выўленчае, дэкаратыўна-прыкладное, без яе вобразаў і сюжэтаў цяжка ўявіць рэпертуар Тэатра юнага глядача.

Але казкі могуць паспрыяць і больш глыбокаму знаёмству з нацыянальнай культурай, традыцыямі і асаблівасцямі беларусаў. У межах форуму адбылася прэзентацыя кнігі «І я там быў...» («I was there as well...»). Гэта адно з выданняў з беларускімі народнымі

таратуры НАН Беларусі распачаў работу па іх алічбаванні. Ужо ўбачыла свет электроннае выданне «Віцебска-Веліжскія запісы», якое пазнаёміць з матэрыяламі, сабранымі ў экспедыцыі 1989 года, куды ўвайшлі калядарна-абрадавава, сямейна-абрадавава творчасць, этнаграфічныя інтэрв'ю.

КОД ПРОДКАЎ

Казка — даволі важкі духоўны складнік культуры чалавецтва і, як сцвярджаюць вучоныя, самая ўстойлівая форма культурнай трансляцыі. Моваю эпітэтаў, метафар, іншаказанняў яна перадае гісторыю чалавечага роду, назіранні і ўяўленні нашых продкаў.

Загадкі аддзела фальклорыстыкі і культуры славянскіх народаў Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі Таццяна ВАЛОДЗІНА звярнула ўвагу на тое, што казка паўтарае лёс краіны. Шукваючы і вивучаючы старыя

талі» дзякуючы мясцовым апавядальнікам. Па сацыяльна-бытавых казках можна знаёміцца з менталітэтам народа, і менавіта яны падаюць традыцыйны вобраз этнічнага беларуса. А новыя сюжэты ці дэтэлі, якімі казачнікі аздабляюць традыцыйны сюжэт, дапамагаюць даведацца пра гістарычныя рэаліі.

З гадамі падыходы да вивучэння казкі мяняліся. На жаль, часта яны спрашчаліся, не вучылі чытачоў дакопвацца да глыбінных, філасофскіх і міфічных кампанентаў. Так, за савецкім часам чарадзейныя казкі запісвалі ў дзіцячыя творы. Новае мастацкае асэнсаванне рэчаіснасці не прымала ніякай міфалагізацыі прыроды і адносін чалавека. Тагачасныя падручнікі на першы план ставілі сацыяльную несправядлівасць і зводзілі мараль казкі да барацьбы селяніна з эксплуатаатарамі. Многія сюжэты даходзілі да нас падагнанымі пад пэўныя патрэбы. Але сёння вучоныя шмат працуюць над тэкстамі, запісанымі ў XIX стагоддзі, і спрабуюць расшыфраваць

выкладваць у інтэрнэт, рабіць спецыяльныя «казачныя» праграмы для мабільных тэлефонаў.

У апошнія дзесяцігоддзі казачка актыўна зацікавілі псіхологі. Аказалася, продкі пакінулі гатовыя вобразы і інструменты, якія дапамагаюць чалавеку лепш разабрацца ў сабе. Імкліва развіваецца казачатэрапія.

А што, як не казка, найперш дапаможа маленькаму чалавечку адкрыць для сябе сакавітую, вобразную, мілагучную родную мову?

ПРАЦЯГ БУДЗЕ

У межах форуму адбыўся дзіцячы конкурс апавядальнікаў беларускай народнай казкі. Яго мэта — павысіць цікавасць маленькіх беларусаў да роднай мовы і фальклорнай спадчыны. Дзеці здымалі ролікі, у якіх расказвалі казкі, і выкладвалі іх у розных сацыяльных сетках. У сваю чаргу, іх равеснікі рэпосцілі і лайкалі такія спраўды казачныя відэа. Самаму юнаму ўдзельніку было ўсяго пяць гадоў.

Як захапіць дзіця казкай, паказала кіраўнік узорнага фальклорнага ансамбля «Калыханка» Міханавіцкага Дома фальклору Ларыса РЫЖАНКОВА. Дзеткі, што прыходзілі на «казачныя» заняткі, не толькі вивучаюць фальклор, спяваюць і танцуюць, але і робяць касцюмы з саматкананага льну з народнымі вышывкамі. Малым велімі падабаецца, калі ў казках ёсць цікавыя паўтары і песенкі. Дзякуючы такім дэталю, пераказванне казкі больш падобнае на гульню, у якую актыўна ўключаюцца слухачы.

На форум прыехалі не толькі даследчыкі, але і неспарздныя захавальнікі традыцыі. Майстры казачнага жанру знаёмілі з сюжэтамі, якія ўдалося сабраць у розных кутках Беларусі.

Больш за 20 гадоў начальнік аддзела традыцыйнай культуры Віцебскага абласнога метадычнага цэнтра народнай творчасці Лілія РЭЗКІНА вивучае фальклор свайго рэгіёна. Пачынала яна свае даследаванні з Гародзскага раёна, ведае там кожную вёскачку, і часам трапляла на ўнікальных захавальнікаў аўтэнтыкі. Так, у 1999 годзе яна запусціла казку ад жанчыны, якой на той час было 104 гады. Вядома, у наш час такіх носьбітаў становіцца ўсё менш, таму нашмат узрастае роля прафесіяналаў — удзельнікаў фальклорных калектываў, музейных работнікаў, даследчыкаў. Сёння яны працягваюць уражваць нас старымі казкамі, песнямі, танцамі. Перадаюць свае веды на семінарах, фестывалях, знаёмяць з імі педагогаў і вихаванцаў цэнтраў дзяцей і моладзі, школы мастацтваў, аддзель адукацыі і зборнікі, але і праз дзіцячыя перадачы (згадаем «Калыханку»). Ужо 30 гадоў там гучыць беларуская казка. А сёння іх можна

Алена ДЗЯДЗЮЛЯ.

Фота Аляксандра КІСЦЬКО

тапогляд. Да справы далучылася Беларуская дзяржаўная акадэмія мастацтваў. Выкладчыкі і студэнты стварылі арыгінальныя ілюстрацыі. Традыцыйныя фальклорныя героі пададзены праз сучасную інтэрпрэтацыю, якая бліжэй і зразумелая чытачам. Але такія кнігі аказаліся запатрабаваныя не толькі ў замежных гасцей, імі актыўна карыстаюцца дзеці і студэнты, што вивучаюць кітайскую мову.

Некалькімі пакаленнямі навукоўцаў сабраны багаты архіў з рукапісных і гукавых запісаў фальклору, які прызнаны нацыянальным здабыткам краіны. Каб зрабіць гэтыя скарбы больш даступнымі і данесці іх да даследчыкаў і аматараў фальклору ў аўтэнтчным гучанні, Цэнтр даследаванняў беларускай культуры, мовы і лі-

крыніцы, можна заўважаць, як падзеі, што адбыліся ў краіне, адбываліся на фальклоры. Так, у XIX стагоддзі польскамоўныя зборнікі ўключалі нашы казкі ў польскія зборнікі. Гэта ж і даследчыкі з Расіі ці выдаўцы, якія карысталіся паслугамі нашых рэспандэнтаў, залічвалі сабраныя ў нас матэрыялы ў зборнікі, пазначаныя як рускія народныя казкі.

Ішчэ вялікая колькасць беларускіх казак, рукапісаў знаходзіцца ў архівах Санкт-Пецярбурга, Масквы і іншых расійскіх гарадоў. Чакаюць свайго даследчыка і выдаўца і маладаступныя запісы на польскай мове.

Таксама па фальклоры можна прасачыць узаемаадносіны нашага народа з суседнімі. Мы маем як падобныя сюжэты, так і пэўныя адрозненні, якімі гэтыя казкі «абрас-

сакрэты, схаваныя ў аўтэнтчных неапрацаваных казках.

Сярод спецыфічных беларускіх сюжэтаў пра асілкаў, напрыклад, можна разгледзець уяўленні пра стваральнікаў свету. Да таго ж гэтыя героі прыўносілі ў грамадства аптымізм у складаныя часы, бо казкі паказвалі: колькі б ні было галоў у цмока, усё роўна асілак яго пераможа.

Праз казкі беларусы вучыліся працавітасці і павазе да старэйшага пакалення, беражлівым адносінам да прыроды, таму нельга забывацца на іх выхаваўчы эфект, больш актыўна выкарыстоўваць у адукацыйным працэсе. І падаваць казку сёння можна не толькі праз падручнікі і зборнікі, але і праз дзіцячыя перадачы (згадаем «Калыханку»). Ужо 30 гадоў там гучыць беларуская казка. А сёння іх можна

Музейная справа

САКРЭТЫ РЭСТАЎРАТАРАЎ

Наколькі складана працаваць з вяртаннем і захаваннем спадчыны, ужо сёння можна будзе даведацца ў Нацыянальным гістарычным музеі. Тут адкрываецца выстаўка «Зандажы і міражы рэстаўрацыі», на якой прадстаўлены работы мастакоў творчага аб'яднання «Bastilija».

За любым аб'ектам спадчыны стаяць гісторыя, культура і традыцыі яго стваральнікаў. Таму і працэс рэстаўрацыі немагчымы без такіх складнікаў, як зандажы (навукова-практычнае раскрыццё аб'екта) і міражы (яго міфалагічная сутнасць). Любая работа пачынаецца з творчага асэнсавання гістарычнага помніка. Мала проста валодаць тэхналогіямі. Трэба ўлічыць час і месца стварэння аб'екта, даследаваць гісторыка-культурны пласт, а гэта і выяўленчае мастацтва, і песенны фальклор, і традыцыі, і мова.

Выстаўка — першы творчы праект фестывальнага манументальнага мастацтва «Манумент», які ладзіцца Беларускаму саюзам мастакоў. У яе межах пройдучы аўтарскія экскурсіі мастакоў-рэстаўратораў творчага аб'яднання «Bastilija», якое працуе з аб'ектамі спадчыны, што з'яўляюцца своеасаблівымі гістарычнымі візітэўкамі нашай краіны, таму любое рашэнне рэстаўратораў прымаецца калегіяльна ў спрэчках і до-

Наведвальнікі выстаўкі змогуць даведацца больш пра тыя аб'екты, без якіх не абыходзілася традыцыйнае беларускае мястэчка — гэта царква, касцёл, сінагога, сядзіба. У экспазіцыі прадстаўлены матэрыялы даследаванняў роспісаў Вялікай сінагогі ў Слоніме, сядзібы ў Лошыцы, Мінскага сабора святых Пятра і Паўла, капэлы Унебаўзяцця Найсвяцейшай Дзевы Марыі ў Палацава-замкавым комплексе ў Нясвіжы.

Алена ДЗЯДЗЮЛЯ.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона, оператор ЭТП ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 46. Адрес ЭТП: www.ipmtorg.by

Продавец ОАО «СКБЗ «Альбертин», Гродненская обл., г. Слоним, ул. Фабричная, д. 1

Предмет аукциона

Здание молодежного центра (здание нежилое), общ. пл. 909,3 кв. м, инв. № 450/С-158, адрес: Гродненская обл., Слонимский р-н, г. Слоним, ул. Колхозная, д. 8.

Составные части и принадлежность (согласно технического паспорту): теневой навес, забор (2 шт.), ворота (2 шт.), калитка.

Организованное (обремененное) прав на недвижимое имущество, установленные в связи с присвоением ему статуса памятки историко-культурного наследия. Новый собственник материальной историко-культурной ценности обязан в течение 30 (тридцати) календарных дней со дня приобретения права собственности подписать охранное обязательство. Невыполнение этого требования является основанием для признания сделки недействительной.

Земельный участок пл. 0,3994 га предоставлен на праве постоянного пользования

Начальная цена: 160 320,00 бел. руб. (с НДС 20 %)

Задаток 10 % от начальной цены предмета аукционных торгов в белорусских рублях перечисляется на р/с BY92BELB3012004835008220000 в ОАО «Банк Белгосбанк», г. Минск, ул. Мясникова, 32; БИК БЕЛБВВ2X; УИПН 191224638; ОКПО 378531865000, получатель платежа ООО «ИПМ-Консалт оценка».

Срок подписания договора купли-продажи: 15 (пятнадцать) рабочих дней после проведения аукционных торгов. Продавец составляет и направляет договор для подписания победителю аукциона.

Условия оплаты предмета аукционных торгов: если между продавцом и покупателем (победителем аукциона либо единственным участником аукциона, согласившимся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 % в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи.

Электронные торги проводятся в соответствии с регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorg.by. **Ответственность** участника аукциона, его права и обязанности, **штрафы за санкции** прописаны в отношении о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Данное соглашение является договором присоединения и размещается на странице лота во вкладке «Документы» по адресу www.ipmtorg.by. Страница лота по указанному адресу содержит также информацию о типе торгов и общих правилах их проведения. Победителем аукциона признается участник, предложивший максимальную цену.

Победителем аукциона либо единственным участником аукционных торгов, согласившимся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %, обязан возместить затраты на их проведение и оплатить вознаграждение организатору аукциона в размере 2 % от цены продажи предмета аукционных торгов в течение 3 (трех) рабочих дней со дня проведения аукциона.

Организатор аукционных торгов имеет право снять предмет аукциона с аукционных торгов в любое время до момента определения победителя аукционных торгов без объяснения причин снятия.

Предельные извещения о проведении торгов опубликовано в газете «Звязда» - 28.04.2021.

Дата и время начала и окончания торгов: 09.07.2021 с 11.00 до 13.00. Торги проводятся на 10 минут с момента подачи ставки и случае, если ставка поступила менее, чем за 10 минут до окончания торгов.

Заявка на участие в аукционных торгах принимается по **07.07.2021 до 17.00** на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorg.by

Контактные данные Тел.: +375 17-280-36-37; +375 29-317-95-42. E-mail: info@ipmtorg.by

ЗАО «БЕЛРЕАЛИЗАЦИЯ» ОБЪЯВЛЯЕТ АУКЦИОН

Организатор торгов: ЗАО «Белреализация» (УИПН 191113330), 220089, г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 28, тел.: (8017) 298-53-53; (8029) 690 54 09.

Продавец: ООО «МАКАНД» (УИПН 192354133) в лице антикризисного управляющего частного предприятия «Гетман и Партнеры», тел. +375 (17) 374-14-36.

Публичные торги в форме аукциона в процедуре экономической несостоятельности (банкротства) будут проведены **09 июля 2021 г. в 11.00** по адресу: г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 28.

Предмет торгов – ИЗОЛИРОВАННОЕ ПОМЕЩЕНИЕ (инв. № 500D-798781557), расположенное по адресу: г. Минск, пер. Козлова, 25-20, общ. площадь – 41,0 кв. м.

Начальная цена предмета торгов – 147 000,00 бел. руб. без НДС. Шаг торгов – 5 %, задаток – 10 % от начальной цены предмета торгов. Телефон для ознакомления и осмотра +37529 698-53-53.

Для участия в торгах необходимо в срок с 09.06.2021 г. 09.00 по 08.07.2021 г. 17.00: 1) зарегистрироваться и подать заявку по выбранному лоту на участие в торгах на сайте BELTORGLBY, 2) перечислить задаток по выбранному лоту на р/с BY33BPSB30121854590139330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», код BPSBBY2X, УИПН 191113330, получатель – ЗАО «Белреализация».

Организатор торгов вправе отказаться от их проведения не позднее, чем за пять дней до наступления даты проведения торгов. Торги проводятся при наличии не менее двух допущенных к участию в них участников. Победителем торгов признается участник торгов, предложивший наиболее высокую цену за предмет торгов. Если заявка на участие в торгах подана только одним участником, торги признаются несостоявшимися. Предмет торгов продается претенденту на покупку при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов. Результаты торгов оформляются в виде протокола. Победителем торгов (претендент на покупку) обязан возместить сумму фактических затрат, связанных с организацией и проведением торгов, и оплатить аукционный сбор в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов. Срок заключения договора купли-продажи и оплаты предмета торгов – 10 рабочих дней со дня проведения торгов.

Первичная профсоюзная организация совместного предприятия «Промекс» общества с ограниченной ответственностью прекращает деятельность в связи с прекращением деятельности СП «Промекс» ООО.

Требования кредиторов могут быть заявлены в течение 2 месяцев с момента опубликования настоящего сообщения по адресу: 220007, г. Минск, ул. Авакяна, д. 19, пом. 198, офис 1. УИПН 100799172

Первичная профсоюзная организация производственного коммунального унитарного предприятия «Морена» ликвидируется в связи с реорганизацией производственного коммунального унитарного предприятия «Морена» путем присоединения к коммунальному проектно-испытательному унитарному предприятию «Минскинжпроект».

Требования кредиторов могут быть заявлены в течение 2 месяцев с момента опубликования настоящего сообщения по адресу: 220006, г. Минск, ул. Ульяновская, д. 31, к. 202а. УИПН 100799172

ОАО «ГОМЕЛЬОБЛРЕКЛАМА» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению частного производственно-торгового унитарного предприятия «ЧечерскБиоГран» (продавец) извещает о проведении 8 июля 2021 года открытого аукциона по продаже имущества в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20

№ лота	Наименование предметов торгов	Начальная цена/предмет имущества, с учетом НДС (20%), бел. руб.	Сумма задатка, с учетом НДС (20%), бел. руб.
1	Дисковый углопильный станок «Корвет» P15D560, состояние неудовлетворительное, 2015 года выпуска. Местоположение: г. Чечерск, ул. Советская, 64	4 200,00	420,00

Продавец: Частное производственно-торговое унитарное предприятие «ЧечерскБиоГран», 247152, г. Чечерск, ул. Советская, 36.

Порядок ознакомления с имуществом осуществляется по контактным тел.: 8 (029) 676-48-95 Грушевский Михаил Михайлович (осмотр техники), 8 (029) 316-29-86 Колесникова Татьяна Михайловна (заключение договора купли-продажи). **Шаг аукционных торгов – 5 (пять) % от начальной цены предмета аукциона и не изменяется в течение всего аукциона.** Для участия в аукционе необходимо: 1) Оплатить задаток на расчетный счет Организатора торгов (ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга»); р/с BY52 BLBB 3012 0400 0712 0400 1001, БИК BLBBV2X, дирекция ОАО «Белинвестбанк» по Гомельской области, УИПН 400071204, назначение платежа – задаток за участие в аукционных торгах (задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления); 2) Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов можно с 8 июня 2021 г. по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. «Эксперт-Услуга» в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 16.00. Прием заявлений для участия в аукционе заканчивается 6 июля 2021 г. в 16.00 включительно. Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются. Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее, чем за три дня до его проведения.

Для участия в аукционе представляются: документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков) на текущий (расчетный) банковский счет, указанный в извещании, с отметкой банка; юридическим лицом или индивидуальным предпринимателем Республики Беларусь – копия документа, подтверждающего государственную регистрацию этого юридического лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования; иностранным юридическим лицом – легализованные в установленном порядке копии юридических документов и выписка из торгового реестра страны учреждения (выписка должна быть произведена не ранее шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны учреждения и нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; иностранным индивидуальным предпринимателем – легализованные в установленном порядке документ, подтверждающий статус, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; представителем юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная в установленном законодательством порядке (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководителем), представителем гражданина или индивидуального предпринимателя Республики Беларусь – нотариально удостоверенная доверенность, представителем иностранного юридического лица, иностранного физического лица или индивидуального предпринимателя – доверенность, легализованная в установленном законодательством порядке, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык. При подаче документов заявителем (его представителем) предъявляет документ, удостоверяющий личность, а руководитель юридического лица – также документ, подтверждающий его полномочия (приказ о назначении на должность руководителя, или заверенная выписка из решения общего собрания, правления либо иного органа управления юридического лица в соответствии с учредительными документами, или трудовой договор (контракт), или соответствующий гражданско-правовой договор, или иные документы в соответствии с законодательством).

В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только единственным участником, объект аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 (пять) %. Участник торгов имеет право до начала торгов письменно отозвать свое заявление на участие. Невыка участника торгов на торги признается отказом от участия в торгах. В эти случаи сумма внесенного им задатка возвращается Организатором в течение 5 (пяти) рабочих дней со дня проведения торгов. Победителями торгов будут признаны участники, предложившие наиболее высокую цену. Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны: подписать протокол о результатах аукциона; заключить договор купли-продажи в течение 10 (десяти) календарных дней от даты подписания протокола о результатах аукциона; оплатить приобретаемое имущество согласно срокам договора купли-продажи и возместить затраты на организацию и проведение аукциона в течение 5 (пяти) рабочих дней с момента подписания протокола. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет исполнения обязательств по договору купли-продажи. Проводятся аукцион в соответствии с Положением о порядке продажи имущества ликвидированного юридического лица с публичных торгов, утвержденных постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16 (в ред. постановления Совмина от 12.07.2013 № 607). **Порядок оформления участия в аукционе, в том числе документация, необходимая для регистрации участника торгов, порядок проведения аукциона размещены на официальном сайте Организатора торгов – www.gomeloblreklama.by, www.expert-usluga.by, раздел «Аукционы».**

Дополнительная информация по контактным телефонам организатора аукциона: 8 (0232) 23-23-54 (тел./факс), 23-23-56, 8 (029) 651-22-19, 8 (029) 126-66-62.

РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ» (Организатор аукциона) информирует о проведении открытого аукциона по продаже Лота № 1:

право заключения договора аренды имущества

Здание специализированного транспорта с инв. № 500/С-29286, площадь, сдаваемая в аренду, – 84,4 кв. м, назначение: здание специализированного транспорта

Адрес: г. Минск, ул. Франциска Скорины, д. 15/2. Начальная цена с НДС – 356,59 руб. Срок договора аренды – 3 года.

Продавец: Государственное предприятие «Институт жилища – НИПТИС им. Атаева С.С.».

Аукцион состоится 09.07.2021 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, каб. 4.

Извещение о проведении аукциона размещено на сайтах Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь gki.gov.by и Организатора аукциона ino.by.

☎ Организатор аукциона: 220030, г. Минск, ул. Комсомольская, 11, пом. 9, 8 (017) 324-70-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-92 • www.ino.by • e-mail: torgi@ino.by УИПН 190055182

ЗАО «БЕЛРЕАЛИЗАЦИЯ» ОБЪЯВЛЯЕТ АУКЦИОН

Организатор торгов: ЗАО «Белреализация» (УИПН 191113330), 220089, г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 28, тел.: (8017) 298-53-53; (8029) 690 54 09.

Продавец: ООО «БелДрев» (УИПН 500541442) в лице управляющего по делу о банкротстве ООО «Капитал Диалог», тел.: +37529 130-85-30 (дело № 180-45/2017, экономический суд Минской области).

Повторные электронные торги в процедуре экономической несостоятельности (банкротства) будут проведены **23 июня 2021 г. 09.00–16.00** на электронной торговой площадке BELTORGLBY.

№ л/п	Предмет торгов	Начальная цена, бел. руб. без НДС	Минимальная цена, бел. руб. с НДС
1	Капитальное строение с инвентарным номером 400С-1104 (проходная) общей площадью 20,1 м ² , капитальное строение с инвентарным номером 400С-57475 (административно-бытовой и производственный корпус) общей площадью 3059,8 кв. м, капитальное строение с инвентарным номером 400С-60762 (склад листовых материалов), общей площадью 234,9 кв. м	1 178 100,00	757 350,00
2	Сушильная печь для древесины Multilevel 7000, серийный номер 145333, инв. № 2501	165 200,00	47 200,00

Местонахождение – г. Гродно, ул. Карского, 2А

Телефон для ознакомления и осмотра +37529 698-53-18. Для участия в торгах необходимо в срок с 09.06.2021 г. 09.00 по 22.06.2021 г. 16.00: 1) зарегистрироваться и подать заявку по выбранному лоту на участие в торгах на сайте BELTORGLBY, 2) перечислить задаток по выбранному лоту на р/с BY33BPSB30121854590139330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», код BPSBBY2X, УИПН 191113330, получатель – ЗАО «Белреализация».

Шаг торгов и задаток – 5 % от начальной цены предмета торгов. Обременения отсутствуют. Организатор торгов вправе отказаться от их проведения не позднее, чем за день до наступления даты проведения торгов. Торги проводятся при наличии не менее двух допущенных к участию в них участников. Победителем торгов признается лицо, предложившее наиболее высокую цену. Результаты торгов оформляются в виде протокола. Если заявка на участие в торгах подана только одним участником, торги признаются несостоявшимися. Предмет торгов продается претенденту на покупку при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов. Победителем торгов (претендент на покупку) обязан возместить сумму фактических затрат, связанных с организацией и проведением торгов, и оплатить аукционный сбор в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов. После этого между продавцом и победителем торгов в течение десяти рабочих дней со дня проведения торгов заключается договор купли-продажи. Срок оплаты предмета торгов – не позднее 30 календарных дней со дня проведения торгов. Извещение о ранее проведенных торгах было опубликовано в газете «Звязда» от 14.05.2021 г.

ЗАО «БЕЛРЕАЛИЗАЦИЯ» ОБЪЯВЛЯЕТ АУКЦИОН

Организатор торгов: ЗАО «Белреализация» (УИПН 191113330), 220089, г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 28, тел.: (8017) 298-53-53; (8029) 690 54 09, BELTORGLBY.

Продавец: Добрушское районное потребительское общество (УИПН 400005661) в лице ликвидатора Беланова Руслана Николаевича, тел. +375 (29) 690-10-10.

Повторные публичные торги в электронной форме будут проводиться **23 июня 2021 г. 09.00–17.00** на электронной торговой площадке BELTORGLBY.

№ л/п	Предмет торгов	Начальная цена предмета торгов, бел. руб. с НДС
1	Капитальное строение с инв. № 311/С-51315, пл. 100,7 кв. м (магазин № 5), расположенное на земельном участке с кадастровым номером 32125570001000508, Гомельская обл., Добрушский р-н, Тереховский с/с, гп. Тереховка, ул. Советская, 56	13 440,00
2	Капитальное строение с инв. № 311/С-51316, пл. 200,3 кв. м (склад козьярня), расположенное на земельном участке с кадастровым номером 321250100001002833, Гомельская обл., Добрушский р-н, г. Добруч, ул. Пригородная	10 164,00

Телефон для ознакомления и осмотра: +375 (29) 690-10-10. Для участия в торгах необходимо в срок с 09.06.2021 г. 09.00 по 22.06.2021 г. 17.00: 1) зарегистрироваться и подать заявку по выбранному лоту на участие в торгах на сайте BELTORGLBY, 2) перечислить задаток по выбранному лоту на р/с BY33BPSB30121854590139330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», код BPSBBY2X, УИПН 191113330, получатель – ЗАО «Белреализация».

Шаг торгов – 5 %, задаток – 10 % от начальной цены предмета торгов. Организатор торгов вправе отказаться от их проведения не позднее, чем за день до наступления даты проведения торгов. Торги проводятся при наличии не менее двух допущенных к участию в них участников. Победителем торгов признается лицо, предложившее наиболее высокую цену. Если заявка на участие в торгах подана только одним участником, торги признаются несостоявшимися. Предмет торгов продается претенденту на покупку при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов. Результаты торгов оформляются в виде протокола. Победитель торгов (претендент на покупку) обязан возместить сумму фактических затрат, связанных с организацией и проведением торгов, аукционный сбор. Срок заключения договора купли-продажи и оплаты предмета торгов: не позднее 10 рабочих дней со дня проведения торгов. Извещение о ранее проведенных торгах было опубликовано в газете «Звязда» от 15.05.2021 г.

РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ» (Организатор аукциона) информирует о проведении повторного открытого аукциона по продаже имущества государственного предприятия «ЦЕНТКУРОРТ» (Продавец)

Лот № 1: легковой специальный вагон (wagon) VOLKSWAGEN CARAVELLE, кузов (рама) № WV2ZZZZ7Z8H029648, г. в. – 2007.

Местонахождение: г. Минск, ул. Карла Либкнехта, 54/35. Начальная цена с НДС – 17 754,00 руб.

Аукцион состоится 23.06.2021 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, каб. 4.

Извещение о проведении аукциона размещено на сайте Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь gki.gov.by и на сайте Организатора аукциона ino.by.

☎ Организатор аукциона: 220030, г. Минск, ул. Комсомольская, 11, пом. 9, 8 (017) 324-70-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-92 • www.ino.by • e-mail: torgi@ino.by УИПН 190055182

№ лота	Наименование предметов торгов	Начальная цена продажи имущества, без учета НДС (20%), бел. руб.	Шаг аукциона - 5%, бел. руб.	Сумма задатка, без учета НДС (20%), бел. руб.
--------	-------------------------------	--	------------------------------	---

Условия продажи: 1. Действия по снятию с регистрационного учета транспортных средств, а также в случае необходимости получения регистрационных документов (при их отсутствии у Продавца) производятся Покупателем на основании выданной доверенности Продавцом, за его счет и его силами. Переоформление документов на автотехнику и механизмы производится за счет покупателя. 2. В соответствии с действующим законодательством РБ (в части изменения подпункта 2.30 пункта 2 статьи 115 в Налоговом кодексе РБ с 1 января 2019 года) реализация имущества осуществляется без учета НДС 20 %

1. Бензиновый генератор Skiper LT 8000 EB, инв. № 5503. Легковой автомобиль Volkswagen Passat 2008 года выпуска, рег. знак 1088 AA-3, идентификационный номер (номер кузова, рамы) WVVZZ3CZ9P016090, находящийся по адресу: г. Гомель, ул. Малайчука, 12

Продавец: ОАО «Гомельоблстрой», г. Гомель, ул. Малайчука, 12.

Порядок ознакомления с имуществом осуществляется по контактным тел.: 8(029) 185-37-18 – управляющий в деле о банкротстве Колеснёва Николай Михайлович; 8 (044) 769-19-61, 8 (0232) 53-27-62 – по необходимости Яроцкая Людмила Николаевна. Шаг аукционных торгов – 5 (пять) % от начальной цены предмета аукциона и не изменяется в течение всего аукциона. Для участия в аукционе необходимо: 1. Оплатить задаток на расчетный счет Продавца (ОАО «Гомельоблстрой»): р/с BY73 BLBB 3012 0400 0516 9300 1001, в Головной ф-л по Гомельской области ОАО «Белинвестбанк», БИК BLBBVY2X, УНП 400051693, назначение платежа – задаток за участие в аукционных торгах по лоту № (задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления); 2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов можно с 8 июня 2021 г. по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. «Эксперт-Услуга» в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 16.00. Прием заявления об участии в аукционе заканчивается 16 июля 2021 г. в 16.00 включительно (предварительно по контактным телефонам Организатора торгов). Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются. Организатор аукциона вправе отказать от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за 5 (пять) дней до его проведения. В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только единственным участником (претендентом на покупку), объекты аукциона продаются этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 (пять) %. Участник торгов имеет право до начала торгов письменно отозвать свое заявление на участие. Невяка участника торгов на торги признается отказом от участия в торгах. В этих случаях сумма внесенного им задатка возвращается Продавцом в течение 5 (пяти) рабочих дней со дня проведения торгов. Победителями торгов будут признаны участники, предложившие более высокую цену. Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны: подписать протокол о результатах аукциона, заключить договор купли-продажи в течение 5 (пяти) календарных дней от даты подписания протокола о результатах аукциона; оплатить приобретаемое имущество согласно договору купли-продажи в течение 10 (десяти) рабочих дней с момента его подписания и возместить затраты и расходы на организацию и проведение аукциона в течение 5 (пяти) рабочих дней с момента подписания протокола. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет исполнения обязательств по договору купли-продажи. Проводится аукцион в соответствии с Положением Открытого акционерного общества «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» о порядке организации и проведения аукционов по продаже имущества и права на заключение договоров аренды нежилых помещений (их части) и с Законом РБ от 13.07.2012 № 415-3 (ред. от 01.01.2014) «Об экономической несостоятельности (банкротстве)», ст. 127–129. Порядок оформления участия в аукционе, в том числе документации, необходимой для регистрации участника торгов, порядок проведения аукциона размещены на официальном сайте Организатора торгов – www.expert-usluga.by, раздел «Аукционы» или www.gomelobreklama.by, www.bankrot.gov.by.

Дополнительная информация по контактным телефонам Организатора торгов: 8 (0232) 23-23-54, 23-23-56, 8 (029) 651-22-19, 8 (029) 126-66-62.

ОАО «НАФТАН» реализует на конкурсной основе (с повышением начальной цены) бывшее в употреблении неиспользуемое имущество:

Пометка на конверте	Наименование	Инв. №	Год ввода в эксплуатацию	Начальная цена без учета НДС, бел. руб.	Начальная цена с НДС, бел. руб.
Реализация недвижимого имущества «Нафтан», 08.07.2021	Плотномер DM-230.2	08158045	2009	1987,00	2384,40
	Плотномер DM-230.2	08158046	2009	1987,00	2384,40
	Цистерна сьемная 2 м³	06273326	2009	5989,00	7186,80
	Цистерна сьемная 2 м³	06273327	2009	5989,00	7186,80
	Машина маркировочная MM-4M	06270701	2007	1494,00	1792,80
	Теплообменник ГКВ-800, X-106/3	06271063	2007	11 306,00	13 567,20
	Холодильник X-60	06267511	2005	7700,00	9240,00
	Борона для гравия	06270544	2007	58,00	69,60
	Агрегат сварочный дизельный АДД-4004	06274841	2010	3336,00	4003,20
	Бульдозер ДТ-75	04150110	1998	7426,00	8911,20
	Балансировочный стенд 6-105 Ravaglioli s.p.a.G 105C	06152549	1994	2058,00	2469,60
	Стенд шимонотажный инв. Boxer swing, 1995 г. в.	06152901	1995	506,00	607,20

Состояние удовлетворительное. Предложения принимаются по адресу: 214441, г. Новополцк-1, ОАО «Нафтан», заводоуправление, каб. 101, до 9.30 по местному времени 8 июля 2021 года с пометкой на конверте, указанной в таблице, либо в электронной форме на e-mail: tender.box@naftan.by с вышеуказанными пометками.

Извещения на проведение конкурсов размещены на сайте www.naftan.by.

Контактные телефоны: 8 (0214) 59-89-26, 8 (0214) 59-88-42.

УНП 330042199

ЗАО «БЕЛРЕАЛИЗАЦИЯ» ОБЪЯВЛЯЕТ АУКЦИОН

Организатор торгов: ЗАО «Белреализация» (УНП 19113330), 220089, г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 201, тел.: (017) 298-53-03; (029) 690 54 09, BELTORGI.BY.

Представитель: УП «Комбинат декоративно-прикладного искусства им. А.М. Кисенко» (УНП 600126458), 222520, г. Борисов, ул. Блюхера, 19, тел. 8 025 699 20 66, в лице ликвидатора ООО «Правовая компания «Делегат».

Повторные публичные торги в электронной форме будут проводиться: 22 июня 2021 г. 09.00–17.00 на электронной торговой площадке BELTORGI.BY.

№ л/п	Предмет торгов	Начальная цена предмета торгов, бел. руб. с НДС
1	Гараж, инв. № 1-005, общ. пл. 114 кв. м. Механические мастерские, инв. № 01-008, общ. пл. 335,5 кв. м. Производственный корпус керамического цеха, инв. № 01-010, общ. пл. 4027,0 кв. м. Производственный корпус № 01-003, стловая комбината, инв. № 01-03а, общ. пл. 3000,1 кв. м. Проходная, инв. № 01-006 (задняя), Проходная центральная, инв. № 01-013, общ. пл. 13 кв. м. Склад, инв. № 01-009. Склад материальных ценностей, инв. № 01-017, общ. пл. 183,9 кв. м. Склад материальных ценностей, инв. № 01-012, общ. пл. 103,7 кв. м. Художественные мастерские, инв. № 01-002, общ. пл. 996 кв. м, г. Борисов, ул. Блюхера, 19. Художественные мастерские 610/с-26438, инв. № 01-016, общ. пл. 200,6 кв. м, г. Борисов, пр-т Революции, 42А. Художественные мастерские 610/с-26415, инв. № 01-004, гостиница, инв. № 01-0016 – общ. пл. 459,8 кв. м, г. Борисов, пр-т Революции, 42Б	1 862 656,35
2	Мельница барабанная № 1, инв. № 366	1 500,00
3	Мельница барабанная № 2, инв. № 334	1 000,00
4	Мельница барабанная № 3, инв. № 295	1 100,00
5	Мельница шаровая, инв. № 276	800,00
6	Мельница шаровая, инв. № 321	1 100,00
7	Мельница барабанная № 4, инв. № 336	240,00
8	Шкаф сушильный № 1, инв. № 197	150,00
9	Шкаф сушильный № 11, инв. № 392	150,00
10	Шкаф сушильный № 13, инв. № 259	150,00
11	Шкаф сушильный № 14, инв. № 259-3	150,00
12	Шкаф сушильный № 15, инв. № 259-1	150,00
13	Шкаф сушильный № 16, инв. № 259-2	150,00
14	Шкаф сушильный № 2, инв. № 198	150,00
15	Шкаф сушильный № 3, инв. № 204	150,00
16	Шкаф сушильный № 4, инв. № 258	150,00
17	Компрессор, инв. № 357	860,00
18	Станок гончарный, инв. № 191	300,00
19	Станок гончарный, инв. № 192	300,00
20	Станок гончарный, инв. № 192-1	300,00
21	Станок гончарный, инв. № 192-2	300,00
22	Станок гончарный, инв. № 192-3	300,00
23	Камнерез ТС350E, изготовитель Швеция, инв. № 572	550,00
24	Станок фрезерный Ф-6, инв. № 501	300,00
25	Станок вертикально-сверлильный, инв. № 220	200,00
26	Гомляндская швейная машина Global ZZ 217-3S (Польша), инв. № 606	1 800,00

Местонахождение – г. Борисов, ул. Блюхера, 19. Телефон для ознакомления и осмотра +37529-698-53-53.

Для участия в торгах необходимо в срок с 09.06.2021 г. 09.00 по 21.06.2021 г. 17.00: 1) зарегистрироваться и подать заявку по выбранному лоту на участие в торгах на сайте BELTORGI.BY; 2) перечислить задаток по выбранному лоту на р/с BY33BPSB30121854500139330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», код BPSBVB2X, УНП 19113330, получатель – ЗАО «Белреализация».

Шаг торгов – 5%, задаток – 10% от начальной цены предмета торгов. Организатор торгов вправе отказать от их проведения не позднее, чем за день до наступления даты проведения торгов. Торги проводятся при наличии не менее двух доступных участников в их участниках. Победителем торгов признается лицо, предложившее наиболее высокую цену. Если заявка на участие в торгах подана только одним участником, торги признаются несостоявшимися. Предмет торгов продается претенденту на покупку при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов. Результаты торгов оформляются в виде протокола. Победитель торгов (претендент на покупку) обязан в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов оплатить сумму фактических затрат, связанных с организацией и проведением торгов, аукционный сбор. Срок заключения договора купли-продажи и оплаты предмета торгов – не позднее 10 рабочих дней со дня проведения торгов. Извещение о ранее проведенных торгах будет опубликовано в газете «Звезда» от 13.05.2021 г.

БЕЛАРУСБАНК
ОАО «Акционерный Сберегательный банк «Беларусбанк»

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 апреля 2021 г.

№ п/п	Наименование статьи	Символ	(в тысячах белорусских рублей)	
			2021 год	2020 год
1	2	3	4	5
1	АКТИВЫ			
2	Денежные средства	1101	498 215	579 592
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102	1 497	1 566
4	Средства в Национальном банке	1103	2 004 144	1 261 067
5	Средства в банках	1104	2 780 317	2 809 509
6	Ценные бумаги	1105	4 802 029	3 887 115
7	Кредиты клиентам	1106	27 195 190	27 645 751
8	Производные финансовые активы	1107	15 716	4 288
9	Инвестиции в зависимые юридические лица	11071	126 713	123 559
10	Инвестиции в совместно контролируемые юридические лица	11072	-	-
11	Долгосрочные финансовые вложения	1108	57 065	57 065
12	Основные средства и нематериальные активы	1109	455 706	463 890
13	Доходные вложения в материальные активы	1110	128 132	137 510
14	Имущество, предназначенное для продажи	1111	196	244
15	Отложенные налоговые активы	1112	1 751	1 751
16	Деловая репутация	11121	-	-
17	Прочие активы	1113	174 804	177 173
18	ИТОГО активы	11	38 241 475	37 150 080
19	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
20	Средства Национального банка	1201	1 287 269	1 181 277
21	Средства банков	1202	7 460 001	7 180 170
22	Средства клиентов	1203	21 566 988	21 062 840
23	Ценные бумаги банка	1204	1 888 520	1 794 528
24	Производные финансовые обязательства	1205	2 152	7 044
25	Отложенные налоговые обязательства	1206	1 887	1 887
26	Прочие обязательства	1207	365 236	1 122 038
27	ВСЕГО обязательства	120	32 572 053	32 349 784
28	СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ			
29	Уставный фонд	1211	3 705 538	2 908 984
30	Эмиссионный доход	1212	-	-
31	Резервный фонд	1213	651 730	498 710
32	Фонды переоценки статей баланса	1214	175 324	177 591
33	Накопленная прибыль	1215	1 136 830	1 215 011
34	Всего собственный капитал, принадлежащий головной организации	12151	5 669 422	4 800 296
35	Доля неконтролирующих акционеров	12152	-	-
36	ВСЕГО собственный капитал	121	5 669 422	4 800 296
37	ИТОГО обязательства и собственный капитал	12	38 241 475	37 150 080

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ ОТЧЕТ о прибылях и убытках на 1 апреля 2021 года

№ п/п	Наименование статьи	Символ	(в тысячах белорусских рублей)	
			2021 год	2020 год
1	2	3	4	5
1	Процентные доходы	2011	625 631	531 583
2	Процентные расходы	2012	315 960	228 334
3	Чистые процентные доходы	201	309 671	303 249
4	Комиссионные доходы	2021	135 830	125 666
5	Комиссионные расходы	2022	41 225	41 809
6	Чистые комиссионные доходы	202	94 605	83 857
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203	221	349
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204	(31 088)	82
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205	28 736	92 770
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206	20 295	7 603
11	Чистые отчисления в резервы	207	91 821	229 721
12	Прочие доходы	208	37 648	15 119
13	Операционные расходы	209	236 068	200 839
14	Прочие расходы	210	28 227	21 761
15	Прибыль (убыток) до налогообложения	211	103 972	50 708
16	Расход (доход) по налогу на прибыль	212	27 731	17 849
17	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2	76 241	32 859
18	Доля в прибыли (убытке) зависимых юридических лиц	30	4 264	4 814
19	Доля в прибыли (убытке) совместно контролируемых юридических лиц	31	-	-
20	ИТОГО ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	3	80 505	37 673
21	Доля в прибыли (убытке), принадлежащая головной организации	32	80 505	37 673
22	Доля неконтролирующих акционеров в прибыли (убытке)	33	-	-

Председатель Правления В. М. Ананич

Заместитель главного бухгалтера Л. Ю. Алексеева

Подробности по телефону 147, на корпоративном сайте www.belarusbank.by и в отделениях «Беларусбанка»

Лицензия на осуществление банковской деятельности № 1 от 11.01.2019, выданная Национальным банком Республики Беларусь. УНП 100325912.

ГОМЕЛЬСКИЙ ФИЛИАЛ РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ» (организатор торгов)

информирует о проведении повторного открытого аукциона с понижением начальной цены на 80% после вторых несостоявшихся торгов по продаже имущества, находящегося в собственности Республики Беларусь – изолированных помещений, расположенных в пятиэтажном административно-хозяйственном здании по адресу: Гомельская обл., Гомель, ул. Владимирова, 16, принадлежащих Государственному учреждению образования «Институт бизнеса Белорусского государственного университета» на праве оперативного управления

Дата проведения аукциона: 24 июня 2021 г. в 10.00.

Место проведения аукциона: г. Гомель, ул. Артема, 23, каб. 1.1

Лот	Предметы торгов	Начальная цена: 62 496,47 рубля (в т. ч. НДС 20%). Задаток: 3 124,82 рубля (в т. ч. НДС 20%)

Лот	Предметы торгов	Начальная цена: 43 669,27 рубля (в т. ч. НДС 20%). Задаток: 2 183,46 рубля (в т. ч. НДС 20%)

Земельный участок для содержания и обслуживания здания с инв. № 300/C-5203, в котором расположены изолированные помещения, на праве постоянного пользования площадью 0,3472 га (доля 161500) с кадастровым номером 34010000000501107. Переход права на земельный участок осуществляется в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь

Местонахождение организатора торгов, контакты: г. Гомель, ул. Артема, 23, тел.: 8 (0232) 32-46-47; 32-18-95, сайт: www.gino.by, e-mail: gomei@ino.by, <

Спорт-тайм: наш фармат

Спартыўнае лета пачынаецца з перамог

У штотыднёвым аглядзе «Звязды» расказваем самыя цікавыя навіны

ГЕРОЙ ТЫДНЯ. Уладзімір Самсонаў заваяваў ліцэнзію на Алімпійскія гульні ў Токіа. Міжнародная федэрацыя настольнага тэніса апублікавала алімпійскі кваліфікацыйны рэйтынг, у якім лідар беларускай нацыянальнай каманды займае 29-ю пазіцыю. Для 45-гадовага спартсмена гэта алімпіяда стане сёмай у кар'еры. Уладзімір Самсонаў — адзін з беларускіх гульцоў у настольны тэніс, які атрымаў права выступіць у алімпійскім Токіа.

ГЕРАІНЯ ТЫДНЯ. Крысціна Ціманюская перамагла на міжнародным лёгкаатлетчным турніры памяці прызёра Алімпійскіх гульняў — 1968 Лізэль Пракп у Аўстрыі. Для Крысціны гэта быў першы летні старт у цяпершнім сезоне. У сваім папярэднім забегу на дыстанцыі 100 метраў беларуска перамагла з вынікам 11,52 і кваліфікавалася ў вырашальную стадыю турніру. У фінале Крысціна палепшыла свой час і першая прыбегла да фінішу праз 11,22 секунды.

ЛІЦЭНЗІІ ТЫДНЯ. Дзве алімпійскія ліцэнзіі ў кіданні молата заваявалі беларускія спартсмены на чэмпіянаце Малдовы. У жанчын алімпійскую пукцёўку атрымала Настасся Каламоец, якая закінула снарад на 72 метры 58 сантыметраў, што на восем сантыметраў больш за алімпійскі нарматыв. Гэты вынік таксама — новы асабісты рэкорд лёгкаатлеткі.

У мужчын у стартах малатабойцаў Юрый Васільчанка з першай спробы адправіў снарад на 77 метраў 65 сантыметраў, дадзены вынік на 15 сантыметраў пераўзыходзіць алімпійскі нарматыв. На гэтым ён не спыніўся, у другой спробе адправіўшы молат на 77 метраў 81 сантыметр, што прынесла яму «серабро» турніру.

НЯДУЧА ТЫДНЯ. Хакеісты зборнай Беларусі ўспулілі расіянам у за-

ключным матчы групавога этапу чэмпіянату свету па хакеі ў Рызе з вынікам 0:6. Гэта была апошняя гульня беларусаў на планетарным форуме, у сваёй групе яны занялі апошняе месца.

КАМАНДА ТЫДНЯ. Трэнерскі штаб нацыянальнай каманды па вольнай барацьбе вызначыўся са спартсменамі, якія будуць прадстаўляць краіну на Алімпійскіх гульнях у Токіа. На паездку ў сталіцу Японіі ў першую чаргу прэтэндуе Магадхабі Кадзімагамедаў (74 кг), Алі Шабануў (86 кг), Аляксандр Гуштын (97 кг) і Дзяніс Храмянку (125 кг).

ПЕРАМОГА ТЫДНЯ. Беларуская Ганна Кубарава перамагла на тэнісным турніры ІТФ (Міжнародная федэрацыя тэніса. — «Зв.») у Казані. У вырашальным паядынку адзіночнага разраду Ганна была мацнейшая за прадстаўніцу Грэцыі Валянціні Грамацікопулу. Матч скончыўся з вынікам 6:1, 6:3. Для 20-гадовай беларускай тэнісісткі гэта чацвёрты тытул на турнірах ІТФ.

ПОСПЕХ ТЫДНЯ. Беларуская Карына Дзямінская выйграла «серабро» чэмпіянату Еўропы па стральбе з класічнага лука, які праходзіць у Турцыі. У фінале беларуская спартсменка аспрэчвала «золата» з французжанкай Лісай Барбэлін, але на гэты раз выйграць Карыне Дзямінскай не ўдалося. Варта адзначыць, што жаночая каманда па стральбе з лука на алімпіядзе ў Токіа выступіць у індывідуальным заліку і камандных спаборніцтвах.

ТУРНИР ТЫДНЯ. У Познані прайшоў чэмпіянат Еўропы па вяславанні на байдарках і каноэ, адкуль беларускія спартсмены прывезлі россып медалёў. У гонках байдарак-двоек перамаглі Уладзіслаў Літвінаў і Дзімі-

рый Натынчык. «Серабро» заваяваў экипаж байдаркі-чацвёркі ў складзе Маргарыты Махневай, Волгі Худзэнкі, Надзеі Папок і Марыны Літвінчук. А мужчынскі экипаж байдарак-чацвёркаў у складзе Паўла Мядзведзева, Ільі Федарэнкі, Кірыла Нікіціна і Вітала Бялялы сталі пераможцамі турніру на дыстанцыі 1000 метраў. «Бронзу» ў гонках каноэ-адзіночак у жанчын на 500 метраў заваявала Алена Наздрова. Вольга Клімава выйграла фінальны заезд канаістак на 5000 метраў. Алег Юрэн стай сярэбраным прызёрам такога ж заплыву сярод мужчын. У заездзе мужчынскіх каноэ на 200 метраў выйграў Арцём Козыр. У гонках жаночых байдарак-двоек на 500 метраў Марына Літвінчук і Вольга Худзэнка занялі трэцяе месца.

СКАЧОК ТЫДНЯ. Лёгкаатлет Максім Недасекаў, які выступае ў скачках у вышыню, заняў першае месца па выніках «залатога» этапу Кантынентальнага тура World Athletics, які праходзіў у Нідэрландах. Беларускі спартсмен з другой спробы пераадолеў пачатковую адзнаку 2 м 15 см, пасля чаго з першага скачка ўзяў спачатку вышыню 2 м 20 см, а затым 2 м 24 см, паўтарыўшы свой найлепшы вынік у сезоне. У ролі пераможца Максім Недасекаў замовіў вышыню 2 м 30 см, аднак на гэты раз яна засталася няскораная.

ЦЫТАТА ТЫДНЯ. «Дзякуючы «СКА-Мінск» гандбол у нас развіваецца, у клубе багата традыцыі, якія беражліва захоўваюцца, а маладыя гульцы, спадзяюся, у будучыні яшчэ не раз парадуюць перамогамі ўсіх заўзятараў. У гульнявых відах спорту і не толькі з вашай каманды бяруць прыклад. Хачелася б пажадаць вам і вашым сем'ям здароўя, даўгажыцця. Радуіце нас паспяхоўнымі матчамі, а мы гатовыя зрабіць усё, каб перамог у беларускім гандболе было больш», — сказаў Віктар Лукашэнка, прэзідэнт Нацыянальнага алімпійскага камітэта, вінушычы гандбольны клуб «СКА-Мінск» з 45-годдзем. Гандбольнаму клубу ўручаны ганаровы знак НАК Беларусі «За заслугі ў развіцці алімпійскага руху ў Рэспубліцы Беларусь».

Валерыя СЦЯЦКО.

СЁННЯ

Месяц
Апошняя квадра
2 чэрвеня.
Месяц у сузор'і
Блізнят.

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск —	4.39	21.39	17.00
Віцебск —	4.20	21.37	17.17
Магілёў —	4.29	21.30	17.01
Гомель —	4.35	21.17	16.42
Гродна —	4.56	21.53	16.57
Брэст —	5.06	21.44	16.38

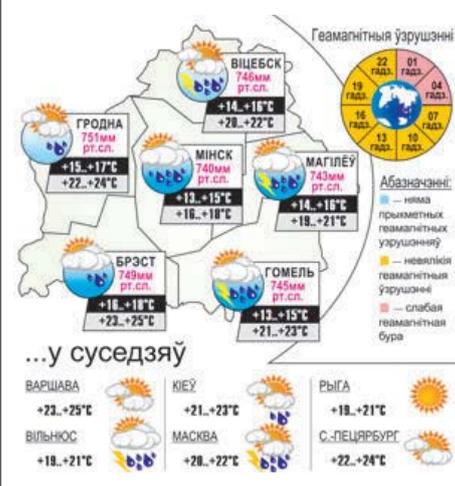
Імяніны

Пр. Алены, Аверкія, Георгія, Івана, Карпа, Макара.
К. СЭРЦА ХРЫСТА. Ады, Ядвігі, Вільгельма, Максіма, Медарда, Севярына.

Фота Антона КЛЕШЧУКА

ЗАЎТРА

УСМІХНЕМСЯ

— Эдзік, ты што, звар'яцеў? Даць 100 долараў гэрэдзобчыцы?
— Так, зашмат, вядома, але ты паглядзі, якое яна выдала футра!
— Я разводжуся са сваёй жонкай. Яна мне здрадзіла: сказала, што начавала ў сваёй сястры...
— Ну і што тут дрэннага?
— У яе сястры начавай я!
— Скажыце, калі я пайду прама, там будзе вакзал?
— Ён будзе там, нават калі вы туды не пойдзеце...
— У цябе сумленне ёсць?
— Ёсць, толькі я яго эканомлю.

Даты	Падзеі	Людзі
8 ЧРВЕНЯ	1895 год — нарадзіўся (в. Погіры, Цяпер у Дзятлаўскім раёне) Ігнат Дварчанін, беларускі літаратуразнаўца, паэт, публіцыст, грамадскі дзеяч. У 1928—1930 гадах быў адным з кіраўнікоў Галоўнага ўпраўлення ТБШ. За рэвалюцыйную дзейнасць арыштаваны польскімі ўладамі, вызвалены ў 1932 годзе ў выніку абмену палітвязнямі. Працаваў у камісіі АН БССР па вывучэнні Заходняй Беларусі. Аўтар вершаў, публіцыстычных твораў. Перакляў на беларускую мову паэму А. Блока «Дванаццаць». У 1933 годзе рэпрэсаваны, у 1937-м расстраляны. Рэабілітаваны ў 1956 годзе.	1920 год — нарадзіўся Іван Мікітавіч Кажадуб, савецкі лётчык-знішчальнік, славуты ас, маршал авіяцыі, тройчы Герой Савецкага Саюза. У Вялікую Айчынную вайну быў у знішчальнай авіяцыі, камандзірам эскадрылі, намеснікам камандзіра палка. Удзельнічаў у 120 паветраных баях, збіў 62 самалёты. Распрацаваў шэраг новых прыёмаў і спосабаў вядзення паветранага бою. Яго імем названы вуліцы ў Магілёве і Рагачове.
1786 год — у Нью-Ёрку ўпершыню ў свеце паступіла ў продаж марожанае.	1926 год — нарадзіўся Алег Кашавой, адзін з кіраўнікоў падпольнай камсамольскай арганізацыі «Маладая гвардыя», Герой Савецкага Саюза. Арганізатар і кіраўнік шматлікіх баявых аперацый. Веў масава-палітычную работу сярод насельніцтва, знаёміў з падзеямі на фронтах і ў тыле, удзельнічаў у выпуску лістовак. У студзені 1943 года, калі арганізацыя была раскрытая акупантамі, спрабаваў перайсці лінію фронту, але быў схоплены і пакараны фашыстамі.	1824 год — падпрямльнік Ноа Кашын з Квебека запатэнтаваў пральную машыну.

Так гаварыць...